

Pro gradu -tutkielma
Aluetiede
Suunnittelumaantiede

Kuinka selittää pelko – Turvallisuuden tunne kahdessa aktiivisessa
naapurustossa Ecuadorin Quitossa

Olga Hagström

2017

Ohjaajat:
Sami Moisio
Harry Schulman

HELSINGIN YLIOPISTO
MATEMAATTIS-LUONNONTIETEELLINEN TIEDEKUNTA
GEOTIETEIDEN JA MAANTIETEEN LAITOS
MAANTIEDE

PL 64 (Gustaf Hällströmin katu 2)
00014 Helsingin yliopisto

Tiedekunta/Osasto Fakultet/Sektion – Faculty Matemaattis-luonnontieteellinen tiedekunta		Laitos/Institution– Department Geotieteiden ja maantieteen laitos
Tekijä/Författare – Author Olga Hagström		
Työn nimi / Arbetets titel – Title Kuinka selittää pelko – Turvallisuuden tunne kahdessa aktiivisessa naapurustossa Ecuadorin Quitossa		
Oppiaine /Läroämne – Subject Suunnittelumaanitede		
Työn laji/Arbetets art – Level Pro gradu -tutkielma	Aika/Datum – Month and year Helmikuu 2017	Sivumäärä/ Sidoantal – Number of pages 71 s. + 2 liitettä
Tiivistelmä/Referat – Abstract <p>Tutkielmassa perehdytään turvattomuuden tunteeseen Quiton kaupungin la Florestan ja la Rondan naapurustoissa. Lisäksi tarkoituksena on selvittää keinoja, joilla turvattomuuden tunteeseen voidaan vaikuttaa erityisesti naapuruston asukkaiden toimesta. Aiheeseen syvennytään kolmen näkökulman kautta: mikä on naapuruston tämän hetkinen turvallisuus, miten asukkaat kokevat itse voivansa vaikuttaa siihen ja miten julkinen valta mahdollistaa turvallisuuden kehittämisen.</p> <p>Tutkimus on kvalitatiivinen ja sen menetelmänä on puolistrukturoitu teemahaastattelu. Tutkimusta varten suoritettiin kahdeksan haastattelua kahdessa eri naapurustossa. Haastateltavat ovat naapuruston toimintaan aktiivisesti osallistuvia henkilöitä, useimmiten kaupunginosayhdistykseen kuuluvia asukkaita. Haastattelut on analysoitu käyttämällä sisällönanalyysejä.</p> <p>Molemmat naapurustot koettiin suhteellisen turvallisiksi muuhun kaupunkiin verrattuna. Hyvää turvallisuutta pidettiin pääosin myönteisen naapurihengen ansiona, mutta toisaalta myös poliisivalvonnan merkitys koettiin tärkeäksi. Taustalla vaikutti lisäksi yleisesti koko maan parempi turvallisuustilanne ja korruption väheneminen. Turvattomuuden tunnetta herättivät eniten varkaudet ja jonkin verran huumekauppa. Molemmilla tutkimusalueilla koettiin, että asukkaat voivat vaikuttaa naapuruston asioihin hyvin. Turvallisuuden parantamiseksi alueilla on järjestetty esimerkiksi iltaisia turvallisuuspartioita ja osallistavia työpajoja. Turvallisuutta haluttaisiin parantaa sekä kovilla että pehmeillä menetelmillä, esimerkiksi edistämällä yhteisöllisyyttä, mutta myös virallista kameravalvontaa lisäämällä.</p> <p>Julkista valtaa kohtaan oltiin tyytymättömiä. Korruptio viranomaisten keskuudessa ja kulttuuriin kuuluva henkilökohtaisten suhteiden suosiminen vaalivat edelleen epätasa-arvoisuutta. Lisäksi arvosteltiin, että valtion sekä kaupungin hallinnot ovat erittäin hajaantuneita ja niiden välinen yhteistyö on vajavaista. Näistä syistä naapuruston turvallisuuden kehittäminen yhteistyössä hallinnon kanssa koettiin erittäin haastavaksi.</p> <p>Kaiken kaikkiaan tutkimus vahvisti näkemystä, että turvallisemman naapuruston suunnittelussa ei riitä pelkkä rikosten ehkäisy tai yksittäiset tekniset ratkaisut. Turvallisuus on laajempi käsite, joka loppujen lopuksi peilaa yhteiskunnan sosiaalisia ongelmia. Tarvitaan kokonaisvaltaisia ratkaisuja yhteistyön ja ymmärryksen kautta sekä hallinnon, että yhteisöjen puolelta.</p>		
Avainsanat – Nyckelord – Keywords Turvallisuus, turvattomuuden tunne, turvattomuus, rikollisuus, pelko, naapurusto, Ecuador, Latinalainen Amerikka, Etelä-Amerikka		
Säilytyspaikka – Förvaringställe – Where deposited Helsingin yliopiston digitaalinen arkisto Helda		
Muita tietoja – Övriga uppgifter – Additional information		

Tiedekunta/Osasto Fakultet/Sektion – Faculty Faculty of Science		Laitos/Institution– Department Department of Geosciences and Geography	
Tekijä/Författare – Author Olga Hagström			
Työn nimi / Arbetets titel – Title How to fight fear – Perceived security in two active neighbourhoods in Quito, Ecuador.			
Oppiaine /Läroämne – Subject Planning Geography			
Työn laji/Arbetets art – Level Master's thesis	Aika/Datum – Month and year February 2017	Sivumäärä/ Sidoantal – Number of pages 71 p. + 2 appendix	
Tiivistelmä/Referat – Abstract <p>This study researches the perceived sense of security in the neighbourhoods of La Floresta and La Ronda in Quito. The principal aim of the research is to find out how the sense of security in a neighbourhood can be improved, especially by the residents themselves. The argumentation is built on three main questions: How is the current perception of security in the neighbourhood? How can the community influence it? How do public policies assist the progress?</p> <p>The thesis is designed as a qualitative research, with the main method employed being semi-structured interviews. Eight interviews were carried out in two different neighbourhoods. The interviewees are citizens, who actively take part in their communities' activities, mostly through neighbourhood associations. The interviews were processed in state-of-the-art content analysis software.</p> <p>Both neighbourhoods were experienced as relatively safe compared to the rest of the city. This was found to be caused by a positive community spirit, but was also attributed to a high police presence. The overall improved security in the country, and the decrease of corruption over the last years further influence the perceived safety. The primary causes for feeling unsafe are theft and to some extent drug-trafficking. The citizens of both research areas felt that they were able to influence the matters of their own neighbourhood. For instance, safety patrols have been arranged, and workshops on neighbourhood safety held. In general, the communities aim to improve safety using both "soft" and "hard" methods: for example, on the one hand enhancing community spirit, on the other hand increasing video surveillance. People voiced their dissatisfaction with public policies. The core criticism addresses the disperse and diffuse organisation of the national and city level public administration, and their inefficient cooperation. While the communities see themselves as in principle capable of influencing local decisions, finding the responsible authority within the notoriously inflexible bureaucracy proves to be laborious. Additionally, corruption of officials continues to reinforce and preserve inequalities.</p> <p>In summary, this research reinforces the view that planning safer environments should not be done only through crime prevention or technical approaches on their own. Rather, neighbourhood safety should be seen as a broader concept which reflects the problems of the society as a whole. We need comprehensive solutions and a better understanding from the side of the administration and the community.</p>			
Avainsanat – Nyckelord – Keywords Safety, perceived security, crime, fear, neighbourhood, Ecuador, Latin America, South America			
Säilytyspaikka – Förvaringställe – Where deposited The digital archive of University of Helsinki, Helda			
Muita tietoja – Övriga uppgifter – Additional information			

Sisällysluettelo

1 JOHDANTO.....	1
1.1 Tutkimuksen tarkoitus	1
1.2 Tutkimusongelma	2
1.3 Tutkimusalueen esittely.....	3
2 TEOREETTINEN TAUSTA	8
2.1 Keskeisimmät käsitteet.....	8
2.2 Turvallisuuden tunne tutkimuksessa	9
2.3 Rikoksen pelon tuottama turvattomuus	10
2.4 Turvattomuus suunnittelussa	12
2.5 Turvattomuus politiikassa	16
2.5.1 Turvallisuus poliittisessa päätöksenteossa	16
2.5.2 Turvattomuuden politisointi	18
2.6 Yhteisön vaikuttaminen naapuruston turvattomuuteen	18
3 AINEISTO JA MENETELMÄT.....	21
3.1 Metodologia ja tutkimusmenetelmä.....	21
3.2 Haastatteluaineiston keruu ja esittely	21
3.3 Haastattelun haasteet	23
3.4 Tutkijan asema ja etiikka.....	24
3.5 Tuloksien analysointimenetelmät.....	24
4 TULOKSET	26
4.1 Haastateltavien kuvailu omasta kaupunginosastaan.....	26
4.1.1 La Rondalla kohtaavat eriävät mielipiteet	26
4.1.2 La Florestassa on paljon naapurustoprojekteja ja -organisaatioita	28
4.2 Turvattomuus Ecuadorissa	29
4.3 Mielikuva Quiton turvallisuudesta ja sen muutoksesta	30
4.3.1 Turvattomuuden tunne ja sen muutokset La Rondalla	31
4.3.2 Turvattomuuden tunne ja sen muutokset La Florestassa	33
4.4 Turvattomuutta aiheuttavat tekijät Quitossa	36
4.4.1 Rikollisuus	36
4.4.2 Luonnonkatastrofit.....	41
4.4.3 Muut turvattomuutta aiheuttavat seikat	43
4.5 Suhtautuminen julkiseen valtaan	45
4.5.1 Poliisin toiminta	45
4.5.2 Kaupungin ja valtiollisen hallinnon vaikutus	47

4.6 Asukkaiden ja muiden alueen toimijoiden mahdollisuudet vaikuttaa kaupunginosan turvallisuuteen	51
4.6.1 Yhteisön vaikuttaminen La Rondalla	53
4.6.2 Yhteisön vaikuttaminen la Florestassa	54
4.7 Ratkaisumalleja naapuruston parempaan turvallisuuteen	55
4.7.1 Kovista menetelmistä ajatellaan eriävästi la Florestassa ja la Rondalla	55
4.7.2 Pehmeitä keinoja kannattavat kaikki	59
5 POHDINTA.....	61
6 LOPUKSI	67
Lähteet.....	70
Liitteet	

Taulukkoluetelo

Taulukko 1. La Rondan haastateltavat ja heidän perustiedot	22
Taulukko 2. La Florestan haastateltavat ja heidän perustiedot.....	23

Kuvaluettelo

Kuva 1. La Rondan ja La Florestan sijoittuminen Quitossa	4
Kuva 2. La Ronda. Taustalla näkyy Panecillo.....	5
Kuva 3. La Ronda. Morales-katu.....	5
Kuva 4. La Ronda on historiallinen nähtävyys.....	5
Kuva 5. La Ronda. Moralesin ja Guayaquilin kulmassa on yksi alueen kolmesta valvontakamerasta	5
Kuva 6. La Floresta. Kuvausryhmä töissä	7
Kuva 7. La Floresta. Iltaisin suosittu ravintolabaari avoimella terassilla.....	7
Kuva 8. La Floresta. Muureilla suojattuja asuinrakennuksia	7
Kuva 9. La Floresta. Yliopiston ja korkeakoulun kampukset peittää muuri. Etualalla vartioi poliisi.....	7
Kuva 10. La Rondan kartta	26
Kuva 11. La Floresta kartalla.....	28

1 JOHDANTO

Turvattomuus on aihe, joka on yhä kasvavissa määrin mukana päivittäisessä keskustelussa, niin politiikassa, mediassa kuin kaupunkisuunnittelussa. Aihe alkoi puhuttaa laajalti erityisesti Yhdysvalloissa 11. syyskuuta 2001 tapahtuneiden terrori-iskujen jälkeen ja on tänä päivänä yhä tavanomaisempi seikka, joka vaikuttaa päätöksentekoon. Yhä enemmän kiinnitetään huomiota myös koettuun turvallisuuteen, joka on merkittävä kaupunkiympäristöön vaikuttava tekijä, koska se vetoaa ihmisten perustunteisiin. Turvattomuuden tunne on henkilökohtainen kokemus, mutta yhteisön kollektiivisena tuntemuksena siitä tulee yhteiskunnallinen ja poliittinen ongelma. Turvallisuuden hallinta on hyvin ristiriitainen aihe ja nojaa usein yksinkertaisesti fyysisiin rikokseneston menetelmiin. Fyysisen ympäristön suunnittelulla voidaan rajoittaa joitakin turvattomuutta aiheuttavia tekijöitä, mutta tärkeämpää on ottaa huomioon alueen sosiaaliset rakenteet.

Tämä tutkimus pyrkii saamaan selville, kuinka kaupunkilaiset voivat itse vaikuttaa oman ympäristönsä turvallisuuteen, miten he voivat suoralla toiminnalla vaikuttaa ympäristöönsä ja millä tavoin he voivat vaikuttaa päättäjiin? Asukkaiden asenteet voivat osaltaan vaikuttaa jopa asuntorakentamisen polarisaatioon ja segregaaion syntymiseen. Toisaalta pohditaan myös, kuinka paljon kaupungin ja valtion byrokratia sekä niiden ongelmat vaikuttavat kaupunkilaisten kokemaan turvallisuuteen ja luotetaanko viranomaisiin sekä poliitikoihin. Kaupunkisuunnittelun kannalta on olennaista pohtia, miten kaupunkilaisten mielipiteet saataisiin mukaan suunnittelun vaiheisiin ja kuinka edistää ja käyttää hyödyksi osaavien aktiivisten kaupunkilaisten ideoita. Työ saa mielenkiintoisen lisänsä turvallisuusteemaan Latinalaisen Amerikan kulttuurin kautta, jossa turvalliseen ympäristöön pyrittäessä panostetaan yhä kasvavissa määrin individualistiseen fyysiseen turvallisuuteen ja perinteiset yhteisölliset arvot siirtyvät yhä enemmän syrjään. Työn menetelmänä on tapaustutkimus Ecuadorin pääkaupungista Quitosta, josta keskitytään erityisesti La Rondan sekä La Florestan kaupunginosiin. Tutkimus keskittyy kahdeksan kaupunkiaktiivin haastattelun pohjalta tehtyyn analyysiin alueiden keskeisistä turvallisuuskysymyksistä.

1.1 Tutkimuksen tarkoitus

Tutkimuksen laajempaan tehtävään on perehtyä turvallisuuden tunteeseen kaupunkitilassa. Turvallisuutta tarkastellaan sosiologisena ilmiönä, joka pyritään liittämään laajempiin

yhteiskunnallisiin ilmiöihin. Tarkemmin aiheeseen tutustutaan ensinnäkin erilaisten tahojen vaikuttamisen kautta. Tapaustutkimuksessa tarkastellaan syvällisemmin kaupunkilaisten omaa panosta turvallisuuden luonnissa sekä sitä kuinka viranomaiset onnistuvat tai epäonnistuvat luomaan turvallista ympäristöä. Turvallisuuden edistäminen naapurustossa on tärkeää, koska pelko aiheuttaa yhteisön fragmentoitumista, mikä johtuu ennakkoluuloisuuden ja leimaantumisen lisääntymisestä (Korander 2000).

Tutkimuksen toisena tarkoituksena on selvittää, mikä ja etenkin minkälaiset rakenteet tekevät kaupunginosasta turvattoman ja miten niihin voi vaikuttaa.

1.2 Tutkimusongelma

Tutkimuksessa pyritään selvittämään, miten turvallisuuden tunnetta voidaan parantaa kaupunkiympäristössä ja miten asukkaat voivat itse vaikuttaa siihen. Näin ollen tutkimuskysymyksenä on

Miten naapurustossa voidaan parantaa sen turvallisuuden tunnetta?

Kysymystä pyritään syventämään tarkastelemalla sitä kolmen teeman kautta: naapuruston tämän hetkisen turvallisuuden kautta, miten naapuruston toimijat kokevat itse voivansa vaikuttaa turvallisuuteen ja miten julkinen valta mahdollistaa turvallisuuden kehittämisen haluttuun suuntaan.

Tutkielman tavoitteena on vastata seuraaviin kolmeen alakysymykseen:

1. Miten turvallisina haastateltavat pitävät la Florestan ja la Rondan naapurustoja ja mitkä asiat tähän vaikuttavat?
2. Miten haastateltavat kokevat, että alueen asukkaat ja muut toimijat voivat itse vaikuttaa naapuruston turvallisuuteen?
 - a) Miten he ovat tähän mennessä voineet vaikuttaa alueen kehitykseen?
 - b) Miten haastateltavat kokevat, että he voivat vaikuttaa alueen kehitykseen tulevaisuudessa ja minkälaisin menetelmin he haluaisivat parantaa turvallisuuden tunnetta
3. Miten haastateltavat kokevat viranomaisten ja hallinnon toiminnan naapuruston hyväksi?

1.3 Tutkimusalueen esittely

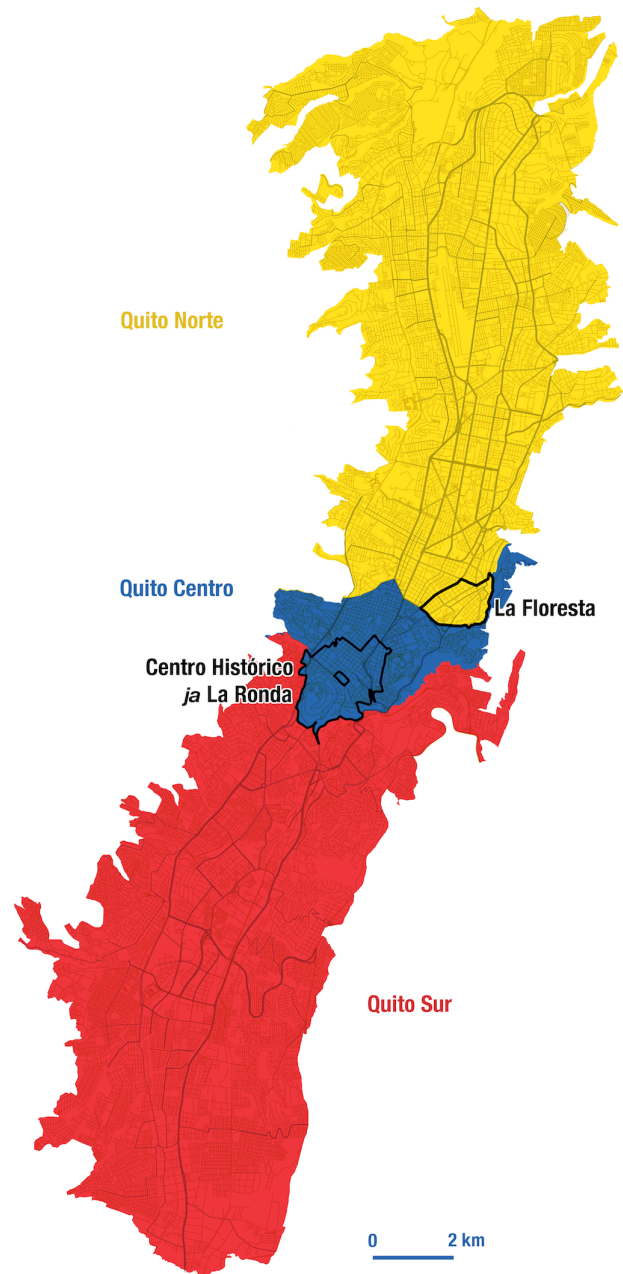
Ecuadorissa on edelleen vahva luokkayhteiskunta, vaikka maa esittää olevansa poliittisesti vankasti vasemmalla. Yhteiskunnan luokkarakenne vaikuttaa kovasti ihmisten asenteisiin, käytökseen sekä tilan polarisoitumiseen. Sen jälkeen kun karismaattinen presidentti Correan nousi valtaan vuonna 2007, on hän voimistanut sosiaalista sekä etnistä jakautumista, ja Ecuadorin yhteiskunta on muuttunut populistiseksi, lähes autoritääriseksi sekä kaksijakoiseksi (Bertelsmann Stiftung 2016: 27). Toisaalta voidaan arvioida, että kokonaisuudessaan Correan hallinto on tehnyt enemmän parannuksia aikaisempiin hallintoihin nähden (Bertelsmann Stiftung 2016).

Kansalaisten luotto hallintoonsa ja viranomaisiinsa on Ecuadorissa suhteellisen huono. World Justice Project (2016) on toteuttanut tutkimuksen siitä, miten hyvin laillisuusperiaate, joka suojelee kansalaisia viranomaisten mielivallalta, toteutuu eri valtioissa kansalaistensa mielestä. Kategorioita, joita tutkimuksessa mitataan ovat korruptio, avoin hallinto, järjestys ja turvallisuus, perusoikeudet, lain täytäntöönpano, siviilioikeus sekä rikosoikeus. Vertailussa olleista maista Ecuador sijoittuu kaikissa kategorioissa alimpaan kolmannekseen, jossa laillisuusperiaate ei toteudu niin hyvin, kun taas esimerkiksi Suomi sijoittuu kaikissa kategorioissa ylimpään kolmanteen. CEDATOS gallupin (Donoso ym. 2010) vastaajien käsitys korruption ilmenemisestä yleisesti julkisilla tahoilla on kaikissa Amerikoiden maissa erittäin korkea. Ecuadorissa käsitys korruption ilmenemisestä on laskenut jonkin verran, 4,4%, vuodesta 2001, mutta edelleen 21 prosenttia vastaajista ilmoitti, että on joutunut maksamaan lahjuksia edellisen vuoden aikana. INEC:n (2011) teettämän kyselyn mukaan 29 prosenttia vastaajista ei ole ilmoittanut rikoksesta poliisille, koska ei luota oikeusjärjestelmään. Seuraavaksi eniten syyksi oli mainittu epäluottamus poliisia kohtaan (n.18%).

Rikollisuustilastoissa Ecuador ei ole Latinalaisen Amerikan heikoimmasta päästä, mutta muuhun maailmaan verrattuna se ei pärjää hyvin. Eurooppa instituutin julkaisussa (Harrendor ym 2010) Ecuadorin heikoin tulos eri rikoksista on varkauksien määrässä. Jos verrataan eri murhatilastoja, Ecuador on parantunut huomattavasti viimeisinä vuosina muuhun Latinalaiseen Amerikkaan verrattuna. Toisaalta pikkurikosten määrä on noussut.

Quitossa voi nähdä helposti kaupunkitilan järjestymisen ääripäihin. Yleistäen kaupungin pohjoista osaa pidetään rikkaana ja eteläistä osaa köyhänä. Ei tarvitse tietää kummassa osassa kaupunkia on, kun sen voi nähdä naapurustosta jo hyvin nopeasti: pohjoisen taivaanrajaa hipovat kiiltävät pilvenpiirtäjät ja etelässä matalat ränsistyneet talot peittyvät bussien mustaan pakokaasuun.

Kuten kuvasta 1. voi nähdä, la Rondan ja la Florestan naapurustot sijaitsevat molemmat kaupungin keskustassa, la Ronda vanhassa Centro Históricon osassa ja La Floresta uudemmassa keskustassa. Molemmat kaupunginosat ovat mielenkiintoisia tutkimusalueita erityisten luonteenpiirteidensä takia, ja koska molemmat ovat muuttuneet luonteeltaan paljon viime aikoina.

Kuva 1. La Rondan ja La Florestan sijoittuminen Quitossa (OSM 2017; Bing 2017, muokkaus oma)

Kuva 2. La Ronda. Taustalla näkyy Panecillon kukkula

Kuva 3. La Ronda. Morales-katu

Kuva 4. La Ronda on historiallinen nähtävyys

Kuva 5. La Ronda. Moralesin ja Guayaquilin kulmassa on yksi alueen kolmesta valvontakamerasta

La Ronda (kuvat 2–5) on osa vanhaa kaupunkia eli *Centro Histórico*a ja ilmentää koko aluetta hyvin. La Ronda on tarkalleen ottaen yksi katu, joka sijaitsee Morales-kadulla. Siihen viitataan usein kuitenkin laajemmassa merkityksessä barriona, eli kaupungin virallisena osa-alueena. Tässä tutkielmassa siitä keskustellaan yleensä naapuruston merkityksessä, joka ottaa huomioon yhtä katua laajemman alueen. Virallisesti alue kuuluu puoliksi Gonzalez Suarezin kaupunginosaan ja puoliksi San Sebastianiin ja tästä syystä

viittaa tilastotiedon kohdalla näihin molempiin kaupunginosaan, koska La Rondan väestötiedosta ei ole tilastoitua tietoa. Haastattelujen arvioiden mukaan alueella asuisi vain noin 100 ihmistä. Työllisyys Gonzalez Suarezin ja San Sebastianin alueella on erittäin hyvä. Noin 83 prosenttia väestöstä on työkäisiä ja heistä työttömiä on vain neljä prosenttia (INEC 2010). Myös koulutustaso on suhteellisen hyvä. Hieman alle neljä prosenttia on lukutaidottomia ja alle kolmasosa (22,9%) on korkeasti koulutettuja. Koko Quitossa lukutaidottomuus on 4,3 prosenttia ja korkeasti koulutettuja on väestöstä vain 13,8 prosenttia (INEC 2001). Köyhiä alueella on aika paljon, 20,5%, mutta se ei poikkea kovinkaan keskitasosta, koska koko Quiton kotitalouksista 22,2 prosenttia on köyhiä. La Ronda on hyvin erikoinen luonteeltaan, koska se on muuttunut suhteellisen nopeasti perinteisestä asuin- ja käsityöläisalueesta turistien suosimaksi ravintola- ja baarikeskittymäksi. Quitossa erikoista muuhun Latinalaiseen Amerikkaan verrattuna on, että *zona rosa*, eli kaupungin ydin, johon ravintolat ja baarit keskittyvät, ei ole vanhassa kaupungissa, vaan La Mariscalin uudessa keskustassa. La zonan keskittymään verrattuna La Rondan alue on rauhallinen.

Kuva 6. La Floresta. Kuvausryhmä töissä

Kuva 7. La Floresta. Iltaisin suosittu ravintolabaari avoimella terassilla

Kuva 8. La Floresta. Muureilla suojattuja asuinrakennuksia

Kuva 9. La Floresta. Yliopiston ja korkeakoulun kampukset peittää muuri. Etualalla vartioi poliisi

La Floresta (kuvat 6–9) kuuluu uudempaan keskustaan ja sijaitsee Mariscalin turistikeskittymän vieressä. La Florestan kaupunginosa kuuluu Mariscal Sucren kirkkopiiriin. Kirkkopiirit ovat yhden tyyppisiä virallisia kaupunginosia, joita käytetään muun muassa tilastoissa. La Florestan maankäyttö on sekoitettua, mutta se on edelleen pääasiassa asuinalueita. La Floresta on ollut aina taiteilijoiden (kuva 6) suosiossa oleva naapurusto, joka keskiluokkaistuu tällä hetkellä ja sinne muuttaa erityisesti nuoria aikuisia. La Florestassa asuu noin 5800 asukasta vuoden 2010 väestötietojen mukaan (INEC 2010) ja heistä jopa lähes kolmas osa on nuoria 19–35-vuotiaita aikuisia. Noin 90% asukkaista on työikäisiä, ja heistä työttömiä on 24 prosenttia. La Floresta on menestynyt naapurusto monella muuttujalla mitattuna. Lukutaito ja koulutustaso on erittäin korkea. Aikuisten lukutaidottomuus on vain 1,3 prosenttia ja yli puolet työikäisistä (53,9%) on korkeasti koulutettuja (INEC 2001). Alueen tulotaso on myöskin hyvä, koska vain seitsemän prosenttia kotitalouksista lasketaan köyhiksi. Vertailun vuoksi joillakin Quiton alueilla luku voi olla jopa 98%, kuten Pablo Art Suarezin naapurustossa.

2 TEOREETTINEN TAUSTA

Turvallisuutta kaupunkitilassa ja turvallisuuden tunnetta on tutkittu viime vuosikymmeninä yhä enemmän. Suomessa aihetta on tutkinut laajalti erityisesti Hille Koskela (1999, 2009).

2.1 Keskeisimmät käsitteet

Turvallisuus on erittäin moniulotteinen termi. Turvallisuus on yksi ihmisen perustarpeista (Maslow 1987) ja peruspyrkimyksistä. Turvallisuus voidaan käsittää myös inhimillisenä ja sosiaalisena arvona, jolloin se on varmuutta erilaisten vaarojen poissaolosta (Kaufmann 1970: 340). Oikeudenmukaisuusteorian mukaan turvallisuus on yksi ihmisoikeuksista (Niemelä 2000: 22).

Turvallisuus ja *turvattomuus* esiintyvät kaikkialla ympärillämme ja kaikilla elämänalueilla. Hieman kapea, poliittinen ja perinteinen turvallisuuskäsitys koskee valtiollista tai kansallista turvallisuutta, joka voidaan kapeasti rajata vain turvallisuuspolitiikkaan, mutta käsite sisältää myös kansalaisten fyysisen koskemattomuuden ja oikeuksien suojaamisen poliisin ja oikeuslaitoksen avulla (Niemelä 2000: 21–36). Perinteisen turvallisuuden käsitteen lisäksi on olemassa kuitenkin laajempi kaikkia elämänalueita tarkasteleva kehikko, jota kutsutaan inhimilliseksi turvallisuudeksi. Tähän kuuluu ajatus siitä, että valtion tulisi panostaa myös sosiaali- ja hyvinvointivaltiolliseen turvallisuuteen, jolloin pyritään takaamaan kaikille taloudellinen turvallisuus. Niemelä listaa eri turvallisuuskäsitteitä: Terveydellinen turvallisuuskäsitys koskee esimerkiksi sairauksien sekä tautien hallitsemista ja kulttuurisella tai humanistisella turvallisuuskäsityksellä taataan esimerkiksi koulutus sekä arvot ja aatteet. Modernimpi turvallisuus käsittää myös ekologisen turvallisuuden, johon liittyy myös infrastruktuurin turvallisuus. Sosiaalinen turvallisuuskäsitys koskee ihmissuhteisiin ja yhteisöllisyyteen liittyvää turvallisuutta. Käsitteeseen sisältyvät muun muassa perhe-, työ- ja kouluyhteisön turvallisuuden lisäksi myös asuin- ja liikkumisympäristön turvallisuus, joka on tämän tutkimuksen päätarkastelussa.

Turvallisuus voi koskea joko objektiivista tai subjektiivista tilaa eli joko ulkoista fyysistä tilaa tai koettua tilaa. Tästä pääsemmekin seuraavaan käsitteeseen, joka koskee turvattomuuden kokemusta.

Pelko on myös psykologinen käsite. Se eroaa *vaaran* käsitteestä, joka on konkreettinen ja voi olla ympäristössä havaittava (Niemelä 2000). Pelko taas on henkilön reaktio todelliseen tai kuviteltuun uhkaan. Turvattomuus voi ilmetä pelkona. Elämäkokemukset muuttavat pelkoa joko lisäämällä tai vähentämällä sitä (Koskela 2009). Pelko on lähellä turvattomuuden tunteen kokemusta, mutta ei tarkoita suoranaisesti samaa (Suhonen ja Suhonen 1973).

Naapurusto on spatiaalinen yksikkö, joka on maantieteellisesti samalla alueella esimerkiksi kaupungin tai kaupunginosan sisällä. Naapurustolla on yhteinen sosiaalinen verkosto, jossa tavataan kasvokkain. Mumfordin (1954) mukaan naapurustot ovat taipuvaisia syntymään kaupunkiin luonnollisesti ihmisten jakaessa tilan yhdessä. Tässä tutkimuksessa käytetään enemmän termiä naapurusto kuin kaupunginosaa, koska espanjaksi sana *barrio* on hyvin laaja ja sitä käytetään molempien näiden merkityksessä. Joillekin haastateltaville sana *barrio* sisältää myös henkisen puolen, jolloin siitä puhuttaessa tarkoitetaan naapurustoa, jossa yhteisöllä on naapurilliset välit keskenään ja he tuntevat toisensa. Tässä tutkielmassa pitäydytään termissä naapurusto, koska se sisältää ajatuksen naapuruudesta ja sosiaalisesta yhteisöllisyydestä, vaikkakin yleensä tarkoittaa pienempää aluetta kuin kaupunginosaa.

Tässä tutkielmassa turvattomuutta aiheuttavien tekijöiden yhteydessä tulee esille usein varastaminen, mutta siihen liittyy eri termejä teon vakavuuden mukaan. Termit *varkaus*, *näpistys* ja *ryöstö* ovat alatermejä *anastukselle* ja ne eroavat toisistaan niistä tuomittavuuden perusteella. Suomen rikoslain (1889/39, 28 § 1) mukaan varkaus tapahtuu, kun anastetaan toisen hallusta irtainta omaisuutta. Lievempi varkaus on näpistys, jolloin anastettu omaisuuden arvo tai muut rikokseen liittyvät seikat ovat vähäisiä (28 § 3). Ryöstö on vakavampi rikos, jossa käytetään väkivaltaa tai uhataan sillä anastaakseen toisen hallusta tai ottaakseen luvattomasti käyttöön toisen irtainta omaisuutta (31 § 1).

2.2 Turvallisuuden tunne tutkimuksessa

Turvattomuuden tunne on psykologinen yksilötason kokemus. Ihmisen turvallisuuden tunnetta voivat heikentää useat erilaiset mielikuvat uhkista. Ihmisen aiheuttamista uhkista tavallisia ovat esimerkiksi ryöstö, väkivalta, uhkailu, liikenneonnettomuus ja tulipalo. Luonnon aiheuttamia uhkia ovat esimerkiksi tulivuorenpurkaukset, maanjäristykset, maastopalot sekä tulvat.

Turvallisuuden tunne ei välttämättä korreloi realistisen uhkan kanssa. Se on esimerkiksi rikostilastoista riippumaton kokemus tai tunne, mutta on silti kokijalleen hyvin todellinen (Koskela 2009: 105). Oman elämän aikana koetut tapahtumat vaikuttavat turvattomuuden tunteeseen. Toisaalta kokemus ei ole täysin henkilökohtainen, vaan siihen vaikuttavat myös erilaiset valtasuhteet. On joitakin tutkimuksia, jotka osoittavat, että pelottavan kokemuksen uhriksi joutuminen vaikuttaa pelon tunteeseen. Brunton-Smithin & Jacksonin (2012: 154) tutkimuksen mukaan pelottavan kokemuksen uhriksi joutuminen lisää pelkoa ja turvattomuuden kokemista ja toistuvuuden määreellä mitattuna korrelaatio on jopa vahvempi. Toisin sanoen mitä enemmän pelottavia tapahtumia koetaan, sitä enemmän pelon tunne lisääntyy. Toisaalta pelon tunne voi myös laskea kokemuksen ja varmuuden karttuessa (Koskela 2009).

Turvattomuuden tunteen merkitystä ei pidä vähätellä vain koska se ei ole laskennallista ja tästä syystä jotenkin todellisempaa. Yhteiskunnallisesti turvattomuus tunteena muodostaa Koskelan (2009: 105) mielestä suuremman sosiaalisen ongelman kuin mitä turvattomuus voi laskennallisena riskinä saada aikaiseksi.

2.3 Rikoksen pelon tuottama turvattomuus

Pohtiessa turvattomuuden tunteen aiheuttajaa kaupunkiympäristössä liikkuesssa, ajatellaan yleensä ensimmäisenä rikoksen pelkoa. Maailmalla rikoksen pelko on hyvin tutkittu ilmiö ja se on lisääntynyt turvattomuusteeman menestyessä. Rikoksen ja rikollisuuden pelkoa on tutkittu paljon Yhdysvalloissa jo 60-luvulta asti (Korander 2000: 195). Euroopassa kiinnostus rikoksen pelon tutkimukseen heräsi vasta pari vuosikymmentä myöhemmin. Tänä päivänä aiheesta on tehty paljon tutkimusta ja esimerkiksi Suomessa on tehty säännöllisesti kansallinen uhritutkimus vuodesta 1980 lähtien sekä erilaisia turvallisuuskyselyitä. Rikoksen pelko on suuressa osassa myös tässä tutkimuksessa, koska se on ylivoimaisena teemana tutkimusalueen turvallisuuskeskustelussa. Yleisesti rikollisuuden pelko on kasvanut ja siihen vaikuttaa monet eri tekijät, esimerkiksi media. Yhtenä väkivallan pelon lisäävänä tekijänä on todettu olevan tosi-tv tyyppiset väkivaltaisia videoita esittävät ohjelmat (Koskela 1999).

Rikoksen pelko voi aiheuttaa jännitteitä naapuruston keskuuteen. Rikoksentorjunnan tutkimiseen erikoistunut Korander (2000: 188) selvittää, kuinka rikoksen pelon on todettu voivan aiheuttaa naapuruston pirstoutumista johtuen ennakkoluulojen ja leimautumisen

lisääntymisestä. Yksilötasolla pelko voi aiheuttaa kohtuutonta itsensä ja omaisuutensa suojelemista, tiettyjen paikkojen ja yleisten kulkuneuvojen välttämistä sekä sosiaalista eriytymistä (Korander 2000: 188). Kun yksilöt joutuvat eriytymään muusta yhteisöstä suojelemalla itseään, lisäävät he näin naapuruston epäsosiaalisuutta ja täten myös turvattomuutta. Rikoksen pelko laskee elämisen tasoa asettamalla paineita erityisesti henkilöille, joiden sosiaalis-taloudellinen asema ja yhteiskunnalliset vaikuttamismahdollisuudet ovat jo ennestään pienet (Garofalo 1981). Tästä seuraa tyytymättömyyden lisääntyminen hallintoa kohtaan ja epäusko viranomaisten kykyyn ratkaista ongelmia (Korander 2000). Baldvigin (1990) teorian mukaan yhteiskunnan paremmassa osassa olevilla on mahdollisuus politisoida rikoksen pelkonsa, jolloin heidän kokemiinsa pelonkohteisiin osoitetaan enemmän yhteiskunnan resursseja. Sosiaalis-taloudellisesti heikossa asemassa olevilla ei ole samoja voimavaroja, joten he joutuvat turvautumaan rikoksen välttelymekanismeihin, kuten tiettyjen reittien välttelyyn tai pahimmillaan kokonaan ulkona liikkumisen rajoittamiseen. Lisäksi heikommassa asemassa olevilla henkilöillä on usein suurempi uhritumisriski (Korander 200: 189). Vähäiset resurssit ja tyhjenevät tilat vahvistavat sosiaalista eriarvoisuutta ja voivat johtaa entistä enemmän alueiden eriytymiseen.

Koska tässä tutkielmassa tarkastellaan turvattomuutta naapuruston tasolla, perehdyn tässä hieman enemmän aluetason määrittelyyn sekä naapuruston ominaisuuksien vaikutukseen rikoksen pelkoon. Esimerkiksi Brunton-Smith ja Jackson (2012) ovat tutkineet viime aikoina asuinalueen ominaisuuksien ja naapurialueiden vaikutusta pelon tunteeseen. Kuten edellisessä kappaleessa kirjoitin, rikoksien todellisen esiintyvyyden ja pelon tunteen yhteyttä on tutkittu jo kauan, eikä niillä näytä olevan korrelaatiota toistensa kanssa. Brunton-Smith ja Jackson perustelevat, että korrelaatiota osoittavat laajoja aineistoja käyttävät tutkimukset, kun taas vähäiset vastakkaista osoittavat tutkimukset ovat aineistoltaan ongelmallisia. He arvioivat, että visuaaliset epäjärjestyksen merkit jokapäiväisen näkyvyytensä takia ovat tärkeämpiä turvattomuuden tunnetta nostavia seikkoja kuin alueella tapahtuneet rikokset. Tavallinen asukas ei välttämättä ole niin tietoinen rikostilastoista (Koskela 2009).

Jos syy ei ole rikosten määrissä, miksi joissakin naapurustoissa esiintyy enemmän turvattomuutta kuin toisissa? Yhteyttä turvattomuuteen on etsitty yhteisöjen sosiaalisista rakenteista. Brunton-Smith ja Jackson (2012: 128) käyvät läpi esimerkkejä, miten

tutkimukset ovat osoittaneet, että syy olisi alueiden sosiaalisessa epäjärjestyksessä. Shaw ja McKay (1942) ovat osoittaneet, että enemmän rikollisuutta ja epäjärjestyttä, kuten epäsiisteyttä ja rikkonaisia asioita, esiintyy naapurustoissa, jotka ovat etnisesti monimuotoisia, sosioekonomiselta statukseltaan alhaisia ja joissa on suuri väestön vaihtuvuus. Naapurustolla ei ole tarpeeksi sosiaalista voimavaroja ja tätä kautta ne eivät pysty pitämään yllä alueen epävirallista kontrollia. Myöhemmin monet tutkimukset ovat liittäneet alueen sosiaalisen epäjärjestyksen myös turvattomuuden tunteen esiintymiseen. Monissa tutkimuksissa (Brunton-Smith ja Jackson 2012: 128–129) on osoitettu turvattomuuden esiintymiselle erilaisia yksittäisiä indikaattoreita, kuten tiivis väestömäärä, suuri etninen dirversiteetti, suuri väestön vaihtuvuus, alhainen sosioekonominen tausta, suuri alueen muutos, suuri määrä nuorisoa sekä vähäinen yhteisön integraatio. Brunton-Smith ja Jackson (2012: 129) kuitenkin kritisoivat myös näiden aineistojen puutteellisuutta.

Joka tapauksessa edellä mainitut tutkijat esittävät, että rikollisuuden pelon vähentämiseksi tulisi ensinnäkin ottaa huomioon rikosten ja epäjärjestyksen lisäksi laajemmalti sosiaalinen järjestäytyminen sekä naapuruston tasapaino. Toiseksi Brunton-Smith ja Jackson (2012: 163) sanovat, että naapurustojen kohdalla tulisi ottaa huomioon laajempi maantieteellinen alue, koska ympäröivät alueet voivat vaikuttaa pelkoon yhtä paljon kuin oma lähiympäristö. Näin esimerkiksi rikollisuuskeskittymän ongelmaan pureutuminen yhtäällä vaikuttaa mitä todennäköisesti positiivisesti myös toisaalla.

2.4 Turvattomuus suunnittelussa

Turvattomuutta kaupungissa voidaan pyrkiä ehkäisemään kaupunkisuunnittelulla, mutta myös yksityisten yritysten avulla, yhteisöllisyydellä ja muulla julkisella vallalla.

Suunnittelun kannalta turvallisuus on ollut mukana kaupunkirakentamisessa jo kaupungistumisen alkulähteiltä asti, laajalti turvallisuus-teemaa tutkinut *Hille Koskela* (2009: 180) selvittää. Koskela (2009:183) myös painottaa, että edelleen mitään huomattavaa ratkaisua turvattomuuden estämiseksi ei ole keksitty ja että kaupunkisuunnittelu nojaa edelleen tässä aiheessa klassikoihin, kuten esimerkiksi *Jane Jacobsiin* (1961/1992) ja *Oscar Newmaniin* (1972), jotka molemmat painottavat sosiaalisen ympäristön tärkeyttä. Molempien tavoitteena on rikoksen estäminen fyysisen suunnittelun avulla, mutta välillisesti sosiaalisen kontrollin kautta.

Kaupunkiaktivisti Jacobsin 1960-luvulla kirjoittama teoria katseiden kontrollista ja elävöitetystä tilasta on edelleenkin hyvin ajankohtainen ja merkittävä, etenkin kaupunkien kohdalla. Elämä suurkaupungeissa on anonyymiä ja ihmiset ovat useimmiten toisilleen tuntemattomia jopa samassa naapurustossa. Jacobs (1961/1992: 29-54) toteaa, että menestyvässä kaupungissa katujen tulee olla tarpeeksi turvallisen tuntuisia, jotta ihmiset tuntevat olonsa turvalliseksi myös tuntemattomien keskuudessa. Pienemmillä paikkakunnilla käyttäytymistä ohjaavat normit, joiden noudattamista pitää yllä se, että ihmiset tuntevat toisensa paremmin. Kaupungissa tätä ei Jacobsin mukaan tapahdu, mutta hänen ratkaisunsa on, että kadulla toisiaan kuin luonnostaan tarkkailevat yksilöt pitävät yllä järjestystä. Jacobs antaa onnistuneelle kadulle kolmen kohdan reseptin: Ensiksi yksityisen ja julkisen tilan välillä tulee olla tarkka raja, eivätkä ne saa sulautua yhteen kuten esikaupungeissa ja gheetoissa. Toiseksi talojen tulee olla avoimia kadulle eikä tarjota ikkunatonta selkäänsä sille. Kolmanneksi kaduilla täytyy olla säännöllisesti kohtalainen määrä ihmisiä liikkumassa, jotta kadulla olisi luonnollisia tarkkailijoita ja jotakin mielenkiintoista seurattavaa rakennusten asukkaille tai muille käyttäjille. Ketään ei tulisi kuitenkaan osoittaa valvomaan tai käyttämään katuja vaan niiden käyttö tulee olla vapaaehtoista ja luonnollista. Tämä saavutetaan sijoittamalla kaduille toimintoja, kuten julkisia toimintoja sekä kauppoja ja ravitsemusliikkeitä, jotka herättävät ihmisten mielenkiintoa ja joita he haluavat tulla käyttämään. Niiden tulisi olla myös iltaisin ja öisin houkuttelevia. Toiminnot eivät auta vain paikallisesti, vaan ihmiset käyttävät matkallaan myös muita katuja luoden niillekin liikettä ja siten turvallisuutta. Jacobs ehdottaa liikkeenomistajien olevan hyviä vahteja, koska he haluavat turvata asiakkailleen turvalliselta tuntuvan käynnin liikkeeseensä. Neljäntenä Jacobs mainitsee, että ihmiset hakeutuvat sellaisille alueille, joilla on paljon muitakin ihmisiä. Hänen mielestään on ristiriitaista, että silloiset kaupunkisuunnittelijat ja arkkitehdit lähtivät liikkeelle siitä, että ihmiset haluavat ensisijaisesti rauhaa ja järjestystä. Jacobsin mukaan häiriökäyttäytymistä ilmenee nimenomaan asuinalueilla, joilla ei ole tarpeeksi katuelämää, esimerkiksi keskiluokkaisilla uudelleenrakennusalueilla. Tiivistetysti Jacobsille ensimmäinen asia julkisen rauhan ylläpitämiseksi on poliisin merkityksen vähäisyys ja kadun käyttäjien tärkeys. Toinen tärkeä asia on, että turvallisuutta ei saavuteta asuttamalla ihmisiä toisistaan hajalleen esikaupunkien tyyliin.

Kaupunkisuunnittelija ja arkkitehti Oscar Newmanin (1972) pääteoria *defensible space* eli teoria itseään puolustavasta tilasta keskittyy Jacobsia enemmän asuinalueiden

suunnitteluun. Newman korostaa alueellisen identiteetin tärkeyttä ja territoriaalista sidettä. Näiden toteutuessa kaupunkilaiset kokevat kuuluvansa paikkaan ja voivat sitoutua ympäristöönsä. Näin ollen välinpitämättömyys aluetta kohtaan vähenee. Newmanin mielestä hyvä keino lisätä sidettä alueeseen on jakamalla tilaa pienempiin yksiköihin, koska sillä tavoin ihmiset oppivat tuntemaan toisensa paremmin.

1980-luvulla syntyi edelliselle ympäristön sosiaalista ulottuvuutta painottavalle suuntaukselle vastapainona suuntaus, joka painotti fyysisen ympäristön kontrollia turvallinen ympäristön luomiseksi (Koskela 2009: 184). Ajatuksena on, että rikollisuutta pystyttäisiin ehkäisemään tarpeeksi hyvällä fyysisen ympäristön suunnittelulla ja muotoilulla, esimerkiksi porteilla, lukoilla, aidoilla ja teknisillä laitteilla, kuten kameroilla. Turvadesignin ja turvateknologian avulla suojaudutaan rikoksilta. Suuntauksessa uskotaan myös, että tietynlaisilla rakennetut ympäristöt lisäävät rikollisuutta ja toisenlaiset taas ehkäisevät sitä (Laitinen ja Aromaa 2005: 90). Koskelan mukaan erona edellisiin Jacobsin (1961/1992) ja Newmanin (1972) ajatuksiin on se, että suuntaus pyrkii vähentämään rikoksia muuttamalla suoraan fyysistä ympäristöä, sen sijaan että sitä muutettaisiin välillisesti sosiaalisen vuorovaikutuksen kautta (2009: 185). Fyysisen ympäristön kontrollin suuntausta on kritisoitu juurikin mekaanisesta lähestymistavasta, koska ilmiön takana ei nähdä yhteiskunnan rakenteellisia epäkohtia, kuten esimerkiksi valtasuhteita sekä köyhyyden ja syrjäytymisen prosesseja (Koskela 2009).

Suuntauksella on eri ajattelutapoja, mutta tunnetuin niistä vaikuttaisi olevan *CPTED*, eli *Crime Prevention Through Environmental Design* tai suomennettuna rikosten ehkäisy fyysisen (tai rakennetun) ympäristön suunnittelun avulla (Koskela 2009: 184). Nykyään yleisesti ottaen CPTED-mallin toteutus koskee vain ulkoisen fyysisen ympäristön muokkausta unohtaen esimerkiksi idean alkujuurilla vaikuttaneen kriminologi Jefferyn (1971/1977) psykologisen puolen. Näyttäisi kuitenkin siltä, että suunnittelun sosiaalista puolta ei olla kokonaan unohdettu. Esimerkiksi Euroopassa suunnittelulle antaa linjauksia European Standard Commission, joka on julkaissut viimeksi vuonna 2007 listan (CEN/TR 14383–2 2007) turvallisen suunnittelun suosituksista. Siihen kuuluu sekä sosiaalisen, että fyysisen puolen huomioon ottavia ohjeistuksia. Sosiaalisista puolista on huomioitu muun muassa seuraavissa kohdissa: alueen sosiaalisen ja fyysisen rakenteen huomioiminen, elävöittäminen, sosioekonomisten ryhmien sekoittaminen, luonnollisen valvonnan takaaminen aikataulukoordinoinnilla, ja kommunikointi. Puolia, joihin voidaan vaikuttaa

suoraan fyysisen ympäristön muokkauksella ovat esimerkiksi läpinäkyvyys fyysisten esteiden puuttumisella, tunneleiden välttäminen ja saavutettavuuskysymykset. Toki myös kovemmat keinot, kuten valvontakamerat ja vartiointi ovat mainittu. Alueen suunnittelussa tulee ottaa huomioon, miten suositukset sopivat suunniteltavalle alueelle. Esimerkiksi Hammarby Sjöstadin kaupunginosa Tukholmassa on suunniteltu CPTED-mallin pääpiirteitä noudattaen ja siellä tilastoidaan vähemmän rikoksia kuin naapurikaupunginosissa, Tukholmassa tai ylipäätään Ruotsissa keskimäärin (Grönlund 2012:). CPTED:n käytön ja rikoksien vähenemisen korrelaatiota on kuitenkin vaikea osoittaa. Grönlund esittelee Sjöstadissa toteutettuja CPTED-mallin tavoitteita, ja ne vaikuttavat olevan ainoastaan fyysiseen ympäristömuokkaamiseen liittyviä.

Esimerkiksi Zelinkan & Brennanin (2001) mukaan CPTED ottaa vaikutteita myös uudemmissa turvallisuutta koskevista teorioista, jotka myötäilevät *uutta urbanismia*. Uuden urbanismin näkökulma on, että perinteisellä suunnittelulla, kuten inhimillisen koon käyttämisellä, käveltävyydellä ja rakennuskannan monimuotoisuudella, parannetaan yhteisöllisyyttä ja ympäristöä (Ley 2003). Uutta urbanismia on kritisoitu esimerkiksi siitä, että sen perinteisen yhteisöllisyyden ylistys estää monimuotoisuutta eikä vähennä epätas-arvoa (Till 1994).

Niin sanotuista kovista menetelmistä myös vartiointialan ja turva-alan palveluiden kysyntä on kasvanut kovaa vauhtia maailmalla (Koskela 2009: 50). Turva-alan ratkaisut voivat kuulostaa nopealta ja helpolta ratkaisulta, mutta näiden käyttöön liittyy hyvin ristiriitaisia mielipiteitä. Esimerkiksi kameravalvonta voi herättää ihmisissä entistä enemmän turvattomuuden tunnetta (Koskela 1999, 2009), mutta myös epämiellyttävää tunnetta olemisesta valvonnan alaisena. Turva-ala sisältää myös käsityksen siitä, että turvallisuutta voi ostaa ja on näin ollen osa kulutusyhteiskunnan jatkumoa (Koskela 2009: 50). Koskelan mukaan turvabisnes hyötyy myös enemmän siitä, mitä enemmän ihmiset pelkäävät, ja tästä syystä se ei voi olla eettisesti kestävää tai edistää turvallisuutta aidosti (s. 549)

2.5 Turvattomuus politiikassa

2.5.1 Turvallisuus poliittisessa päätöksenteossa

Turvallisuus näkyy suunnittelussa myös poliittisena päätöksentekona. Erilaisilla kaupunkipoliittisilla ohjelmilla ja päätöksillä sekä lakiasetuksilla ja säädöksillä pyritään luomaan turvallista kaupunkitilaa. Toisaalta näillä pyritään myös kontrolloimaan sen käyttäjien toimintaa. Koskela (2009: 228) käyttää teoksessaan toimille hyvin kokoavaa termiä *urbaani turvallisuuspolitiikka*. Sen toimintakenttään hän ei laske vain edellä mainittuja kansallisella ja paikallisella tasolla tehtyjä turvallisuustoimia, mutta myös turvadesignin ja turvateknologian arkkitehtuurissa, poliisin ja vartijoiden järjestyksenpidon, arjen politiikan ihmisten välisessä kommunikaatiossa sekä median, markkinoinnin ja mainonnan valinnat.

Ecuadorissa on erityisesti viimeisen parinkymmenen vuoden aikana laadittu yhä enemmän poliittisia linjauksia ja säädöksiä turvallisuuteen liittyen. Voidaan kuitenkin kyseenalaistaa, onko säädösten suurempi määrä välttämättä positiivinen seikka. Esimerkiksi Koskela (2009: 235) uskoo, että koska Suomessa turvallisuuden edistämisestä on tullut yhä tärkeämpi näkökohta poliittisessa keskustelussa, ja sen tärkeydestä vallitsee konsensus, sen nimissä hyväksytään lähes mitä vain ja tehdään nopeita ratkaisuja välittämättä pitkän aikavälin seuraamuksista tai vaikutuksista laajempiin tilallisiin kokonaisuuksiin.

Jotta ymmärretään miksi turvallisuuspolitiikkaa toteutetaan usein niin kuin toteutetaan, täytyy tarkastella lähemmin siihen taka-alalla vaikuttavia kriminologian ja rikosentorjunnan teorioita, joita Koskela (2009: 227–223) on koonnut teoksessaan perusteellisesti. *Rutiiniaktiviteettiteorian* mukaan rikos tarvitsee toteutuakseen motivoituneen tekijän, otollisen kohteen ja pätevän valvojan puutteen. Ilman näitä tekijöitä, ei rikostakaan tapahdu. Koska teoriassa ei kiinnitetä huomiota rikollisuuden taustalla vaikuttaviin tekijöihin (Walklate 2007), nähdään ongelmaan myös yksinkertaisia ratkaisumalleja: rikoksen vaikeuttaminen, kohteen suojaaminen, kiinnijäämisriskin kasvattaminen, rikoksesta saatavan hyödyn pienentäminen (Koskela 2009: 229). Käytettävää strategiaa kutsutaan *tilannetorjunnaksi*. *Rationaalisen valinnan teoria* on hieman samankaltainen kuin edellinen teoria. Se esittelee rikoksen tekijän ekonomisesti laskelmoivana päätöksentekijänä, jonka motivaationa on rikoksesta saatu voitto, jota hän punnitsee haittoihin nähden (Walklate 2007). Edelleenkin ei keskitytä rikollisuuden

taustalla vaikuttaviin syihin, vaan sen hallintaan. *Rikkonaisten ikkunoiden hypoteesin* mukaan pienet epäjärjestystä aiheuttavat teot tai merkit, kuten graffitit, vandalismi ja hylätyt talot, vaikuttavat negatiivisesti alueeseen kasvattamalla edelleen epäjärjestystä ja jopa rikosten määrää (Wilson & Kelling 1982). Teoria on osa *nollatoleranssin* ajatusmallia, jolloin varhaisella ja kovalla puuttumisella pienempiinkin rikoksiin voidaan katkaista rikosten tapahtuminen. *Nollatoleranssin* tunnetuin esimerkki on New Yorkin pormestari Rudolph Guilianin toimista 1990-luvulla (Greene 1999). Ajatusmalli korostaa virallista kontrollia ja sen on kritisoitu vievän pikkurikollisia huonommille teille vankeusrangaistusten kautta. Se ei myöskään kiinnitä huomiota ennalta ehkäisevään sosiaaliseen tukemiseen. Koskelan (2009: 236) mukaan kaikkiin edellisiin rikoksentorjuntamenetelmiin liittyy kaipuu entiseen sekä kurin ja järjestyksen kaipuu, mikä juontaa juurensa maailman, toimintatapojen sekä arvomaailmoiden monimuotoistumisesta. Uhkaavaksi tekijäksi on helpompi ajatella joku taloudellisen hyödyn motivoiva rikollinen, kuin tarkastella rikoksen syitä laajemmasta yhteiskunnallisesta näkökulmasta. Lisäksi turvattomuuden tunne ei ole suoraan yhteydessä rikoksiin, vaan se ulottuu syvemmälle.

Katujen *elävöittäminen* on Jacobsin hengessä toteutettu pehmeä strategia. Se korostaa ihmisten välistä vuorovaikutusta rikoksentorjunnan keinojen sijaan. Kuten aikaisemmin on käsitelty, siihen kuuluu esimerkiksi osallistamisen kautta houkuttelevien tilojen luominen ja sitä kautta epävirallisen sosiaalisen kontrollin lisääminen. Edellisiä laajempi ajattelutapa *kriittinen kriminologia* korostaa rikollisuuden olevan osa yhteiskunnallisia ongelmia ja että siihen voidaan puuttua syrjäytymisen ehkäisyllä, tuloerojen pienentämisellä ja hyvinvointipalvelujen tarjoamisella.

Kaupunkilaisten turvallisuuteen muun muassa Etelä-Amerikassa erikoistuneen sosiologi Franz Vanderschueren (1996: 102) mukaan kansainväliset tutkimukset näyttävät systemaattisesti, että valtioiden rikosoikeusjärjestelmiä maine ja niitä kohtaan koettu luottamus on vähentynyt. Vain pieni osa syytteistä selvitetään tai edes käsitellään. Oikeuslaitoksen jähmeyttä hän selittää muun muassa järjestelmän ylikuormittumisella, hitaudella, kalleudella ja huonolla soveltuvuudella nopeasti muuttuvaan urbaaniin ympäristöön. Poliisin tehokkuuden hän taas selittää olevan riippuvainen rikosoikeusjärjestelmän tehokkuudesta. Vanderschuerenin mukaan monissa eteläisen pallonpuoliskon valtioissa jopa 10-15 prosenttia valtion budjetista voidaan tarvita poliisi- ja vartiointitoimien ylläpitämiseksi, jos rikollisuus on kasvanut liian suureksi. Näin ollen

rikollisuuden kulut ovat nousseet tavattoman suureksi niiden aiheuttaman suoran taloudellisen haitan lisäksi, puhumattakaan muista oheiskuluista henkisen vahingon seurauksena.

2.5.2 Turvattomuuden politisointi

Yksi turvallisuuteen pyrkimisen varjopuolista on se, että poliitikot käyttävät sitä välineenä ihmisten manipulointiin ja omien intressien eteenpäin viemiseen. Rikollisuuden pelko on poliittisesti priorisoitavissa, manipuloitavissa ja hyväksikäytettävissä (Baker ym. 1983). Myös median tulisi reflektoida omaa osuuttaan, koska se voi olla yksi apuri pelon edistämisessä skandaalihakuisella uutisoinnilla. Rikoksentorjuntaohjelmissa tulisi olla tärkeässä asemassa rikoksen pelon hyväksikäytön estäminen eikä päinvastoin edistää rikoksen pelkoa korostamalla sen asemaa (Korander 2000: 200). Paras keino populistista pelon hyväksikäyttöä vastaan on yhteiskunnallinen tietämys, tieteellinen tutkimus ja laadukkaan koulutuksen edistäminen.

2.6 Yhteisön vaikuttaminen naapuruston turvattomuuteen

Naapuruston hyvät suhteet on tärkeä ominaisuus turvallisuutta edistäessä. Ensinnäkin sosiaaliset verkostot vähentävät rikollisuutta epävirallisen sosiaalisen valvonnan kautta. Toiseksi naapuruston sosiaalinen koheesio edistää hyvää ilmapiiriä, joka vähentää rikollisuuteen synnyn olosuhteita (Hirschfield & Bowers 1997). Kolmanneksi yhteisön jaetut odotukset ja tahto edistävät kollektiivista tehokkuutta yhteisen hyvän vuoksi (Sampson ym. 1997).

Kun yhteisössä nähdään, että oikeusjärjestelmä ja poliisi eivät toimi asukkaiden hyväksi, saatetaan oikeus ottaa omaan käteen joko yksityisten tai yhteisöllisten turvatoimien kautta. Esimerkiksi Caroline Moser (2009) on tutkinut naapurustojen toimintaa Ecuadorin Guayaquilin köyhässä Indio Guayasissa, jossa yhteisön voima oli erittäin vahva. Yhteisöjen johtajat ovat huomattavassa roolissa lainvalvojina sekä erimielisyyksien selvittäjänä ja heillä on merkittävästi valtaa, vaikka naapuruston sosiaalinen pääoma onkin vähentynyt. Johtajat ovat tuoneet käytännön ratkaisuja alueen epäjärjestyksen selvittämiseen, esimerkiksi yrittämällä pitää nuoret miehet kouluissa. Naapuruston vahva yhteisöllisyys on auttanut selviytymään kriisitilanteista ja jopa parantamaan infrastruktuuria.

Naapuruston oma toiminta ilman hallinnollista tai poliisin yhteistyötä saattaa kuitenkin kääntyä vaaralliseksi. Tästä ääriesimerkkinä ovat joukot, jotka harjoittavat sosiaalisia puhdistuksia tai rikoksista kiinnijääneiden lynkkauksia kaduilla. Tätä tapahtuu laajalti myös Latinalaisessa Amerikassa ja Ecuadorissa (Mm. Vanderschueren 1996). Hälyttävämpää on, kun naapuruston sosiaalisia puhdistuksia tekevät siihen palkatut poliisit, kuten Brasiliassa (Vanderschueren 1996: 104). Toinen ääriesimerkki naapuruston menettelystä turvattomassa tilanteessa on, kun heidän pitää maksaa rikollisille, jotta nämä jättävät naapuruston rauhaan. Tätä tapahtuu Vanderschueren mukaan puolijulkisesti myös Ecuadorin Guayaquilissa. Hän tähdentää, että jos naapurustot haluavat taata turvallisuuden tehokkaasti, olisi oleellista tehdä yhteistyötä valtion, paikallisviranomaisten tai poliisin kanssa.

Voidaan kysyä miksi kaupunkien naapurustossa ei tehdä enemmän yhteistyötä esimerkiksi turvallisuuden ehkäisemiseksi ja miksi siellä vaikuttaisi olevan vähemmän yhteisöllisyyttä kuin pienemmissä yhteisöissä, kuten kylissä. Usein ihmisillä on vääristynyt kuva siitä, että kaupunkilaiset olisivat itsekkäitä ja välinpitämättömiä toista ihmistä kohtaan. Sosiologian klassikko Simmel (2005) esitti jo vuosisata sitten, että kaupunkilaisilla ei ole mahdollisuutta elää aikaisempien pieniyhteisöjen mukaan. Tämä selittyy sillä, että kaupungissa kohdataan niin lukemattomia ihmisiä ja tilanteita jatkuvasti, ettei psyykinen kapasiteetti riittäisi kaikkien huomioimiseen. Etäisyyden otto on oman psyyken suojelua rasittumiselta. Toiseksi Kortteinen (1982) on esittänyt, että on kohteliasta olla puuttumatta toisten asioihin ja kutsuukin tätä negatiiviseksi solidaarisuudeksi. Korander (2010: 190) esittää, että välinpitämättömyyden lisääntymisen ongelma käsittää myös mahdollisen väärinkäsityksen siitä, etteivät ihmiset puutu kadulla tapahtuvaan väkivaltaan. Tätä ruokkii hänen mielestään myös media, joka tuo vain ikävät tapahtumat julkisuuteen, mutta eivät tapahtumia, jolloin autetaan. Koranderin mukaan on tutkimuksia, joissa on osoitettu, että kun ihmiset luulevat olevansa ainoita paikalla, he menevät auttamaan, mutta jos väkeä on paljon, auttamisen aloitekyky hidastuu.

Aina turvattomuuden tunnetta omassa naapurustossa ei aiheuta kuitenkaan vain oma lähialue, vaan tulee ajatella yhteistyötä vieläkin laajemmin. Brunton-Smith ja Jackson (2012: 131) puhuvat naapurustojen *spillover-vaikutuksesta*, jossa on kyse viereisen naapuruston vaikutusalueeseen mentaalisella kuulumisella, koska asuu raja-alueella tai koska toisen alueen negatiiviset rikollisuuden vaikutukset ylettyvät omaan alueeseen asti.

Heidän tekemänsä tutkimuksen mukaan alueella koettuun pelkoon vaikuttaa myös ympäröivien alueiden rikollisuus ja epäjärjestys. Tutkimuksen tuloksena on, että ihmiset, joiden ympäröivissä naapurustoissa rikosmäärät ovat normaalia suuremmat, ilmoittavat myös enemmän pelon tunnetta riippumatta ympäröivien alueiden pelontunteesta (Brunton-Smith ja Jackson 2012: 148). Näin ollen tutkittaessa tiettyä naapurustoa täytyy ottaa huomioon, että ihmiset saattavat ajatella rikoksen uhriksi joutumisen riskiä myös oman naapurustonsa ulkopuolella heidän rutiinitoimia suorittaessaan (s.134).

Vanderschueren (2009) tarjoaa urbaanin rikollisuuden käsittelemiseksi ja vähentämiseksi kahta tapaa, joissa molemmissa mahdollistetaan yhteisöjen toiminta. Hänen ensimmäinen ehdotuksensa on *rikollisuutta ehkäisevät valtuustot* (s.105-107), joissa kaikki yhteisön päätoimijat kokoontuvat yhteen keskustelemaan ongelmista ja luomaan ratkaisumalleja ongelmiin. Valtuusto tekee yhteistyötä myös poliisin ja oikeuslaitoksen kanssa. Esimerkiksi Kolumbian Calissa tämän kaltainen yhteistyö on osoittautunut erittäin toimivaksi. Toinen Vanderschueren ehdotus on, että kaupungin tulee luoda ennaltaehkäiseviä toimintaperiaatteita tuomalla yhteen erilaisia julkisia ja yksityisiä instansseja vähentämään rikollisuutta luovia olosuhteita. Poliittisten johtajien tulisi myös edistää solidaarisuutta yhteisössä, jotta kaikki ottaisivat vastuun rikollisuuden ehkäisemiseksi. Lisäksi Vanderschuere nostaa esille rikollisuutta ehkäiseviksi keinoiksi paikallisoikeuden lisäämisen, erikoisohjelmat vähäosaisten ryhmien auttamiseksi sekä yhteisöihin investoinnin yhteisöidentiteettiä rakentamalla.

3 AINEISTO JA MENETELMÄT

3.1 Metodologia ja tutkimusmenetelmä

Tämän tutkielman tutkimustragedia on tapaustutkimus, jolloin se pyrkii lisäämään ymmärrystä turvallisuuden ilmiöstä tietyssä kontekstissa, ja se etenee täten yksittäisistä havainnoista yleisempiin väitteisiin. Tutkimus on vahvasti kvalitatiivinen eli laadullinen sen paneutuessa aiheeseen määrällisesti pienen haastatteluaineiston, mutta syvällisempien kysymysten kautta. Tutkimus on hyvin aineistolähtöinen. Empiria nojaa kuitenkin vahvasti aiempaan tutkimukseen, jolloin voidaan puhua tarkemmin teoriasidonnaisesta eli abduktiivisesta tutkimuksesta.

Tutkimuksen päämenetelmä on puolistrukturoitu teemahaastattelu. Tutkimus lähtee tarkastelemaan tutkimusaihetta yksityisen kautta yleisempään. Vaikkakin tutkimuksessa keskitytään lähinnä kahteen kaupunginosaan, tarkoitus on saada selville näiden kautta Quiton ja Ecuadorin kannalta tärkeitä näkökulmia. Tästä kertoo myös tutkimuksen pieni otanta, jolla pyritään saamaan selville isompia merkityksiä kuin esimerkiksi pintaraapaistua esitystä suuremmasta alueesta.

3.2 Haastatteluaineiston keruu ja esittely

Pyrin lähestymään tutkimusaihetta avoimesti löytäen aiemmin tuntemattomia puolia aiheesta ja tutustumalla tarkemmin tiettyyn alueeseen sen käyttäjien kautta. Tutkin aihetta kuitenkin ennalta tunnetun teorian pohjalta ja tietyissä kehikossa. Tästä syystä tutkimusmetodiksi sopii hyvin teemahaastattelu. Merkittävämpää on löytää haastateltavan syvempi näkemys aiheesta kuin monta pintaraapaistua.

Olen koonnut haastatteluaineiston itse alusta loppuun. Aineiston olen kerännyt vuonna 2015 syyskuusta marraskuuhun. Haastattelut ovat kahdenkeskisiä ja ne on nauhoitettu espanjan kielellä, jonka jälkeen olen purkanut tallenteet kirjalliseen muotoon peruslitterointi tasolla (liitteet 2–9). Aineisto on kerätty kahdesta naapurustosta, la Rondalta ja la Florestasta. Kaupunginosat valikoituivat sen mukaan, mitkä alueet Quitossa olivat rakenteeltaan ja historialtaan mielenkiintoisia ja joista paikalliset kertoivat eniten tarinoita turvattomuudesta. Kriteerinä oli myös kaupunkilaisten aktiivisuus naapuruston eteen. Alueet ovat sijainniltaan keskeisiä ja suurimmalle osalle Quiton asukkaista tuttuja.

Molemmat alueet ovat edelleen ainakin osittain asuinalueita, eivätkä ainoastaan liiketoiminnallisia, kuten toiset turvattomuutta herättävät alueet. Haastateltavia on kahdeksan, neljä la Florestasta ja neljä la Rondalta. Määrä ei ole kovin suuri, mutta tutkimuksen kannalta materiaalia kerääntyi erittäin paljon ja jonkin verran saturaatiota esiintyy etenkin la Rondan kohdalla. Haastateltavat ovat henkilöitä, joilla on merkityksellinen suhde kyseiseen alueeseen, joko työn tai asumisen kautta, ja he ovat aktiivisia tekijöitä sen kehittämiskysymyksissä. Kuten taulukoista 1 ja 2 voidaan nähdä, monet haastateltavista kuuluvat kaupunginosayhdistykseen tai muuhun organisaatioon ja loput ovat olleet aktiivisia monissa tapahtumissa ja ovat ottaneet osaa organisaatioiden kokouksiin ja työpajoihin. Suurin osa haastateltavista asuu alueella, osa työskentelee alueella ja loput ovat olleet aktiivisesti mukana aluekehittämisprojekteissa. Haastateltavista seitsemän on miehiä ja yksi on nainen. Haastattelujen perusteella tuli ilmi, että monet aktiivit, varsinkin la Florestassa, ovat myös naisia, mutta valitettavasti rajallisen ajan takia enempää naisia ei tutkimukseen saatu. Tällä seikalla ei ole kuitenkaan suurta merkitystä tuloksiin, koska tässä tutkimuksessa ei keskitytä juurikaan sukupuolen eroihin turvattomuuden kokemisessa, vaikka sukupuoli on muuten hyvin merkittävä aihepiiri turvattomuuskeskustelussa.

Taulukko 1. La Rondan haastateltavat ja heidän perustiedot. Nimet on muutettu haastateltavien henkilöllisyyden suojaamiseksi

	Nimi	Suku puoli	Ikä	Ammatti	Suhde alueeseen	Organisaatio
H 1.	Andrés	m	41	taiteilija	Asunut alueella kolme vuotta, mutta perhe on omistanut talon jo 40 vuotta	Kuuluu kaupunginosayhdistykseen ja Comité de Gestioniin
H 2.	Mateo	m	72	Ravintoloitsija / käsityöläinen	Asunut ja työskennellyt alueella 51 vuotta.	Kuuluu kaupunginosayhdistykseen
H 3.	Joseph	m	54	Ravintoloitsija / lainoppinut	Asui aikaisemmin 35 vuotta alueella, nyt vain työskentelee	Kuuluu kaupunginosayhdistykseen
H 4.	Julio	M	39	taiteilija	On työskennellyt alueella 3 vuotta	Kuuluu Comité de Gestioniin

Taulukko 2. La Florestan haastateltavat ja heidän perustiedot. Nimet on muutettu haastateltavien henkilöllisyyden suojaamiseksi

	Nimi	Suku puoli	Ikä	Ammatti	Suhde alueeseen	Organisaatio
H 5.	Diego	m	30	Luovan alan tekijä	Asunut alueella	On mukana aktiivina mm alueen kokouksissa ja tapahtumissa
H 6.	Carlos	m	31	Kaupunkisuun nittelun ammattilainen	Työskennellyt vapaaehtoisena Florestan parissa noin vuoden	Järjestää projektia Mi Calle ja ottaa osaa aktiivisesti kokouksiin
H 7.	Alberto	m	33	taiteilija	Asunut 4 vuotta alueella	Kuuluu <i>Colectivo de la Floresta</i>
H 8.	Rosa	n	60	Lääketieteen ammattilainen / taiteilija	Asunut alueella 25 vuotta	Kuuluu Pro Mejorasiin ja Comité de Seguridadiin

Haastattelurungon suunnittelussa on hyödynnetty kirjallisuutta. Haastattelun kysymykset pyrkivät saamaan eri kysymyksillä esiin keskeisiä teemoja kaupunginosan koetusta turvallisuudesta, esimerkiksi miten siihen voi vaikuttaa ja mitkä ovat toimijoiden mahdollisuudet alueella. Haastattelun kysymykset ovat nähtävissä liitteessä yksi. Vaikka asuin Quitossa yhdeksän kuukautta, olen silti kulttuurin ulkopuolinen. Tästä syystä haastattelutilanne on pidetty hyvin avoimena ja haastattelun alussa on painotettu, että henkilöiden omat tarinat ja huomiot merkitsevät tästä syystä paljon tutkimukselle. Tästä johtuu myös, että keskustelutilanteissa ei ole kysytty välttämättä kaikkia kysymyksiä ja haastateltavien on annettu puhua vapaasti. Jos haastateltavat eivät ole olleet kovin puheliaita, on pitäyditty tiukemmin haastattelurungossa.

3.3 Haastattelun haasteet

Haastattelun ehdottomasti suurin ongelma oli vieras kieli. Espanjan kieli aiheuttaa hankaluuksia sekä haastatteluvaiheessa että analysointivaiheessa muun muassa aineiston litteroinnin laadun kanssa. Muita ongelmia oli haastateltavien löytäminen, haastateltavien rajallinen aika ja jaksaminen haastattelutilanteissa sekä haastatteluympäristön äänekkyyys.

Taustametelin takia nämä ympäristöt aiheuttivat ongelmia puheen ymmärtämisessä varsinkin litterointivaiheessa.

3.4 Tutkijan asema ja etiikka

Haastatteluvaiheessa kaikilta haastateltavilta on saatu lupa heidän koko nimensä käyttämiseen tutkimustekstissä, mutta päätin lopulta jättää henkilöt anonyymeiksi. Lisäksi tarkka ammatinimike ja asema naapuruston organisaatioissa on jätetty mainitsematta. Sain mielikuvan, että haastateltavat eivät pelänneet sanomisiaan, mikä johtuu luultavasti siitä, että aihe ei ole kovin arkaluontoinen tai henkilökohtainen. Monet kertoivat esimerkiksi henkilökohtaisista kokemuksistaan rikollisten kohtaamisessa tai jopa omasta lainrikkomuksestaan, mutta arkaluontoisinta voi olla heidän poliittiset mielipiteensä ja eritasoisten päättäjien ja viranomaisten arvostelu. Siitä, että haastateltavat antoivat koko nimensä käyttöön, voi päätellä heidän seisovan sanojensa ja tekojensa takana. Toisaalta voidaan ajatella, että he eivät sano kaikkea totuudenmukaisesti tai avoimesti, jos he tietävät nimeään käytettävän. Haastateltaville on kuitenkin painotettu, että haastattelua voidaan käyttää heidän halutessaan myös anonyymisti tai siitä voidaan poistaa heidän mahdollisesti araksi kokemat asiat. Haastateltaville on annettu kontaktitiedot, mikäli he halusivat myöhemmin muuttaa sanomaansa tai anonyymiteettiään.

Haastatteluiden analysoinnissa tuli ottaa huomioon haastateltavien asema yhteisössä ja heidän ajamansa asiat. Haastattelutilanteessa on pyritty saamaan lisäkysymyksillä heidän motivaationsa selville, jotta sitä voi peilata analysointivaiheessa. Lisäksi minun täytyi tarkastella omaa positiotani haastateltaviin nähden, erityisesti koska tulen vieraasta kulttuurista.

3.5 Tuloksien analysointimenetelmät

Tulosten analysointimenetelmänä on käytetty haastattelujen sisällönanalyysia, jolla pyritään löytämään tutkimuksen kannalta kiinnostavia teemoja. Analyysi on tuotettu sekä aineistolähtöisesti että teorialähtöisesti. Analyysi on tehty tyypittelemällä ja edelleen teemoittelemalla aineistoa. Teemoittelu on muodostettu tutkimuskysymysten ja aikaisemman teorian pohjalta. Näin haastatteluaineistosta voidaan etsiä vastauksia tiettyihin teemoihin ja kerätä nämä kokonaisuuksiksi. Koska käsittelyssä on tapaustutkimus, on aineistosta etsitty uusia mielenkiintoisia esille nousevia, alueelle ominaisia teemoja.

Luokittelun apuna on käytetty koodaamista Atlas.ti sisällönanalyysiohjelman avulla. Ohjelmaa on käytetty apuna yksityiskohtien pilkkomiseen, teemojen rakentamiseen ja kokonaisuuksien hahmottamiseen, mutta sillä ei ole tehty määrällistä analyysia esimerkiksi tiettyjen mainintojen esiintymistiheydestä. Haastatteluaineistoa kertyi lähes sata sivua. Koodaamisen avulla oli näin suuresta tekstiaineistosta helpompi kerätä yhteen tarvittavat teemat ja tunnistaa esille nousseita tapauksia. Koodauksen jälkeen seikkoja pystyi vertailemaan keskenään esimerkiksi alueittain. Hyvin tehty pohjatyö koodauksessa auttoi huomattavasti aineiston analysointia. Ilman ohjelman käyttöä teemojen etsiminen olisi voinut jäädä helposti haastattelukysymysten tasolle, kun vastauksissa puhutaan runsaasti myös muusta kuin mitä on kysytty. Ohjelman kanssa tuli olla varovainen, ettei luottanut liikaa koodauksen lopputulokseen, vaan malttoi myös reflektoida tuloksia kesken koodausprosessin.

4 TULOKSET

4.1 Haastateltavien kuvailu omasta kaupunginosastaan

Jotta voidaan ymmärtää miten turvattomuus ja siihen vaikuttaminen ilmenee, täytyy ensin ymmärtää hieman tutkittavista alueista ja niiden historiasta. Taustavaikuttajien selvittäminen kuului myös osana haastatteluihin. Haastateltavien kertoessa alueen historiasta tulee esille lisäksi heidän näkemyksensä turvallisuuden teemasta kaupunkilaisen näkökulmasta.

4.1.1 La Rondalla kohtaavat eriävät mielipiteet

Kuva 10. La Ronda kartalla (OSM, 2017; Bing 2017, muokkaus oma)

La Ronda (kuva 10, kuvat 2–5) on osa vanhaa kaupunkia ja sen rajalla kulki ennen kaupungin raja. Alue on muuttunut hyvin paljon viimeisinä vuosikymmeninä, mutta se on aina ollut toleranssin ja kulttuurin keskittymä. Alue oli aikaisemmin tunnettu käsityöläisyydestään, mutta on tänä päivänä keskittynyt erityisesti turismiin. Asukkaita ei

ole tällä hetkellä kovin paljon, mikä tekee vaikuttamisesta alueen asioihin vaikeaksi. Alueella toimii monia organisaatioita. Kaupungin puolelta mielenkiintoa alueeseen on Quito Turismolla, joka haluaa kehittää turismia. La Rondalla asuvien, mutta myös siellä työskentelevien puolelta toimii kaupunginosayhdistys *Comité del Barrio*, joka pyrkii tutkimaan ja pitämään yllä la Rondan perinteitä. Liikkeyritysten puolelta alueella toimii *Asociación de Empresarios Turísticos*, joka on lähinnä noin 60 baarin omistajien yhdistys. Näiden kahden yhdistyksen välillä on kitkaa, koska asukkaiden ja baarien pitäjien tahdot eivät kohtaa. Haastateltavat selittivät tätä sillä, että asukkaat elävät alueella ympäri vuorokauden, kun taas yrittäjät sulkevat ovet tiettyyn aikaan ja lähtevät alueelta. Heidän ei tarvitse välittää, mitä alueella tapahtuu. He välittävät vain tuloista ja siitä, ettei poliisi kontrolloi heidän toimintaansa liikaa. Kiistoista huolimatta asukkaat ja baaritoiminnan harjoittajat yhdistyivät ja perustivat yhdessä hallintokomitean, *Comité de Gestionin*. Parempi turvallisuus oli molempien tahojen yhteinen intressi ja Andrésin, joka on yksi haastateltavista, mukaan tämä oli selkeästi se syy, jonka takia heidän tuli yhdistyä. *Comité de Gestion* hoitaa alueen käytännön järjestelyjä ja yhdistää kaupunginosan auktoriteetteihin. Yhdistys on saanut Andrésin mukaan paljon aikaiseksi, esimerkiksi naapureiden paremman yhteistyön ja osallistumisen.

La Rondalla eri toimijat pyrkivät eri päämääriin, mikä tekee tilanteen monille hankalaksi. Quito Turismo esimerkiksi lähti fyysisesti alueelta, koska asukkaat aiheuttivat ongelmia heille. Asukkaiden ja Quito Turismon kesken oli isoja ja monimutkaisia riitoja. Quito Turismo esimerkiksi kontrolloi ravintoloiden toimintaa ja lupia, joita se ei ole asukkaiden mielestä hoitanut kovin hyvin. Vaikka suhde kaupungin viranomaisiin on ollut erittäin riitaisa, toimii yhteistyö tänä päivänä paremmin, vaikka kaikesta ei ollakaan samaa mieltä.

Andrés kuvaili, kuinka la Rondalla on kolme eri aikatyyppeä. Aamulla alueella liikkuvat kansainväliset turistit, päivällä ja illalla oman maan turistit, jotka tulevat juomaan alkoholia halvalla ja yöllä alueella liikkuvat varkaat.

4.1.2 La Florestassa on paljon naapurustoprojekteja ja -organisaatioita

Kuva 11. La Floresta kartalla (OSM, 2017; Bing 2017, muokkaus oma)

La Florestan sosioekonominen rakenne on asukkaiden mielestä hyvin monimuotoinen. Alue on aina ollut taiteilijoiden suosiossa. Tänä päivänä alueella asuu ja työskentelee yhä enemmän nuoria taiteilijoita, mutta asukkaat ovat rikkaampaa kuin ennen, enemmän ylempää keskiluokkaa. Alueelle muuttaa alati enemmän ihmisiä. Se on ymmärrettävää, koska la Floresta sijaitsee hyvin keskeisellä paikalla (kuva 11), mutta on toisaalta vielä rauhallinen kaupungin ytimeen nähden. La Floresta on murroksessa. Katukuvassa näkyy, että alueelle on perustettu runsaasti uusia trendikkäitä kahviloita ja ravintoloita (kuva 7), mutta vanhoja liikkeitä, kuten perinteisiä ruokakojuja tai autohuoltoja ei ole syrjäytetty. Alueella voi nähdä alkavan gentrifikaation eli keskiluokkaistumisen tunnusmerkit, mutta asukkaat eivät sitä tunnusta, eivät ainakaan sen negatiivista puolta. Rosa ennustaa, että la Florestasta tulee uusi Soho, mutta kumoo väitteen saman tien sanomalla, että la Floresta on la Floresta, jolla on oma identiteetti, ja se on ainoa laatuaan. Asukkaiden visio on tehdä la Florestasta kulttuurin keskus ja pitää alue inhimillisenä.

La Florestassa on erittäin aktiivista asukastoimintaa, ja se on monella eri tavalla organisoitunutta jopa turvallisuuden ympärille. Ensimmäisenä on mainittava *Comité de Seguridad*, joka on toiminut alueella jo pitkään. *Casa del Árbol* on puolestaan tila, jossa järjestetään joka viikko kokous turvallisuudesta. *Comité Pro Mejoras* on jo kauan toiminut organisaatio la Florestassa. Sen aktiivit ovat hieman vanhempaa asukaskuntaa. He ovat saaneet aikaiseksi esimerkiksi sen, että la Florestalla on oma erillisen säädös, *Ordenanza 035*. Tämän säädöksen tarkoitus on pitää la Floresta ihmisellisenä, alueelle ei saa rakentaa yli kolmekkeroksia rakennuksia eikä isoja kauppoja. Asukkaat halusivat estää sen, ettei alueelle käy kuten Mariscalille ja muutu kaupalliseksi. *Colectivo de la Floresta* on kulttuurinen kollektiivi, jonka tarkoituksena on Alberton mukaan olla toiminnallisempi kuin Pro Mejoras, etsiä ratkaisuja ja tehdä ehdotuksia. La Florestassa on myös käynnissä projekti *Mi Calle*, joka toteuttaa osallistavin menetelmin julkisen tilan haltuun ottoa ihmisille, jotta kadut olisivat käveltävämpiä ja jotta kaduille saataisiin sitä mitä ihmiset haluavat, esimerkiksi penkkejä, roskakoreja ja pyörätelineitä. Diegon sanoin se ei käsittele poliisi- tai valvontakamerateemoja, vaan teemana on ihminen ja kun paikalla on ihmisiä, tulee turvallisuus samalla. Projektin tarkoitus on, että näillä parannuksilla saataisiin alueesta turvallisempi, koska ihmiset haluavat lähteä kotoaan ja viettää aikaa kadulla. Projektia vetää taho, joka toimii kaupungin ja asukkaiden välikätenä useissa kaupunginosissa.

4.2 Turvattomuus Ecuadorissa

Ecuadorissa on vasemmistolainen presidentti Correan johtama hallinto, joka on tehnyt lukuisia turvallisuuteen vaikuttavia uudistuksia maan politiikkaan. Ecuadorissa turvattomuudesta tutkimusta tehnyt Moser (2009: 75) kritisoi valtion tapaa kontrolloida rikollisuuden, väkivallan ja jengien toiminnan kasvua. Hän esittää, kuinka valtio demonisoi huumeet ja niiden käyttäjät. Lisäksi se on käyttänyt repressiivisiä keinoja, kuten poliisin rankaisuvallan vahvistamista. Esimerkiksi Guayaquilin kaupunki otti käyttöön vuonna 1990 suunnitelman rikollisuuden kontrolloimiseen New Yorkin pormestari Giulianiin mallia mukaillen. Linjausta vahvistettiin vuonna 2004 poliisien ja heidän varusteiden lisäämisellä sekä kameroiden levittämällä. Vasemmistolaiseksi politiikaksi Ecuadorissa sovelletaan käytännössä hyvin oikeistolaista turvallisuuspolitiikkaa.

Ecuadorin maaraportissa (Donoso ym. 2010) tutkitaan CEDATOS kyselytutkimuksen tuloksia koko maasta. Vuodesta 2001 turvattomuuden tunne on pysynyt suhteellisen

samana, mutta korkeana. Toisaalta rikoksen kohteeksi joutumisen kokemus on noussut yhdeksällä prosenttiyksiköllä vuosien 2008 ja 2010 välillä. Jopa 29 prosenttia ecuadorilaisista ilmoitti joutuneensa rikoksen uhriksi edellisen vuoden aikana. Tämä on toiseksi suurin luku kaikista Etelä- Väli- ja Pohjois-Amerikan maista. Ecuadorin kansallinen tilastoinstituutti INEC (2011) on teettänyt kyselytutkimuksen, jonka mukaan Quiton maakunnan Pichinchan alue on toiseksi . Pichinchassa hieman yli puolet väestöstä tuntee turvattomuutta omassa naapurustossaan ja häkellyttävät 88 prosenttia pitää kaupunkiaan turvattomana. Myös noin 83 prosenttia ajattelee, että rikollisuuden määrä on kasvanut. Koko maassa uhriksi joutumisen pelon takia noin 75 prosenttia ei anna lastensa lähteä yksin ulos, lähes 70 prosenttia ei lähde ulos myöhäiseen ajankohtaan ja yli 50 prosenttia väestöstä ei kanna mukanaan käteistä tai luottokorttia. Eniten varkauksia tapahtuu vastaajien mukaan valaistuilla teillä ja sen jälkeen yleisillä teillä ja julkisissa kulkuneuvoissa. Mielenkiintoista on, että noin 26 prosenttia varkauksista on tapahtunut valaistuilla teillä ja vain noin kahdeksan prosenttia pimeillä teillä. Eniten turvattomuutta koetaan julkisissa kulkuneuvoissa sekä ostoksilla ja kolmantena vasta kadulla.

4.3 Mielikuva Quiton turvallisuudesta ja sen muutoksesta

Kaikki haastateltavat pitivät tärkeänä turvallisuuden kehittämistä alueella ja kokivat että turvattomuutta esiintyy. Kumpaakaan aluetta ei kuitenkaan pidetty kaupungin turvattomimpana alueena ja molemmat alueet koettiin lähes poikkeuksetta turvallisemmaksi nykyään kuin aikaisemmin. Kysyttäessä Quiton turvattominta kaupunginosaa, monet vastasivat la Mariscalin alueen tai Carolina puiston ympäristön.

Carlosin mielestä monet Quiton kaupunginosat eivät poikkea toisistaan kovasti turvallisuuden kohdalla, mutta esimerkiksi laaksoalueella sijaitsee monia suljettuja naapurustoja, jotka ovat hänen mielestään turvallisempia, koska niiden läpi ei voi ajaa ja puistot ovat yksityisiä. Yllättävää on, että Quitosta löytyy myös suljettuja alueita, jotka eivät ole edes pelkästään rikkaille. Valle de Chillos on yksi tällaisista esikaupunkialueista, jonka köyhillä asukkailla on sama unelma kuin rikkaillakin, olla yhdessä samankaltaistensa kanssa suojassa ulkopuolisilta. Carlos kutsuu tätä Valle de Chillosin tyyppiä latinalaisamerikkalaiseksi esikaupungiksi.

Yksi syy turvallisempaan Quitoan on korruption väheneminen, joka on tapahtunut sen jälkeen kun Correa on tullut valtaan vuonna 2007. Hallitus on tietoisesti pyrkinyt tähän

asettamalla säädöksiä. Diego selitti maan turvallisempaa tilannetta taas sillä, että Ecuadorilla on öljybisneksen takia enemmän rahaa kuin aikaisemmin, joten väestö ei ole niin köyhää kuin ennen ja tästä syystä myös rikollisuutta on vähemmän. Hänen mielestään muutosta ei ole aiheuttanut hyvä sosiaalinen organisointi tai parempi koulutus. Jos tämä on totta, on huolestuttavaa ajatella, miten käy tulevaisuudessa, kun öljyn hinta laskee. Esimerkiksi Venezuelan viimeisin öljykriisi vei maan sekasortoon. Öljyn hinnan laskun voi jo tällä hetkellä todistaa vaikuttavan Ecuadoriin, vuonna 2015 se vaikutti taloudellisesti jo noin neljän prosentin budjettileikkauksilla (Bertelsmann Stiftung 2016). Korruption vähenemisen ja paremman taloudellisen tilanteen lisäksi turvallisuutta on parantanut sen parempi huomioiminen hallinnon puolelta ja siihen sijoittaminen. Julio kertoo, että Ecuadorissa tehdään nykyään tieteellistä tutkimusta rikollisuudesta, on perustettu kansallinen ECU 911 -ohjelma, joka on eräänlainen integroitu turvallisuuspalvelu sekä kameroita on asennettu kaduille enemmän. Poliisivoimiakin on parannettu, mutta edelleen ainakin Quito vaivaa ongelma, että poliisi saattaa tulla paikalle vasta kolmen vartin päästä tapahtuneesta rikoksesta.

Lakimuutokset ovat vaikuttaneet turvallisuuden lisääntymiseen ja tehnyt helpommaksi toisista välittämisen. Andrés kertoo kuinka aikaisemmin oli vaarallista auttaa esimerkiksi henkilöä, joka on onnettomuudessa. Auttaja voidaan juridisesti implikoida mihin tahansa ja laittaa jopa vankilaan, jos joku sanoo tämän olleen mukana väärintekijänä.

4.3.1 Turvattomuuden tunne ja sen muutokset La Rondalla

Ensi näkemältä La Ronda tuntui hieman turvattomalta varkauksista varoittelun ja sekavasti käyttäytyvien ihmisten takia. Aukkaiden näkökulma eroaa tästä kuitenkin jonkin verran.

La Rondan muutokset ovat tapahtunut hyvin sykähdyksittäin. Alueella pisimpään asunut vastaaja Mateo muisteli, kuinka 60-luvulla se oli rauhallinen ja liiketoimet olivat lähinnä kauppoja, käsityöläisliikkeitä ja muita pieniä liiketoimia. Kun 1990-luvun alussa alkoi alueen modernisaatio, ja sinne alettiin rakentaa provinssien välistä bussiterminaalialueita, alkoi la Rondalle ilmestyä pubeja, jotka toivat tullessaan alkoholiongelmia sekä rikollisuutta. Terminaalin vihdoinkin valmistuessa ihmiset toivoivat, että la Ronda olisi myös kunnostettu ja se olisi palanut entiseen, mutta näin ei valitettavasti käynyt. Josephin mielestä alue oli rauhallinen vuoteen 1995 asti, jolloin alkoi eheyttämisprojekti 24 de Mayo-kadulla, jolla bussiterminaalikin sijaitsee. Noin 30 – 40 prostituoitua punaisten lyhtyjen alueelta

siirrettiin kaupunginjohtajan luvalla la Rondaan. Josephin mukaan tänä aikana alueella ei ollut minkäänlaista kontrollia. Alueelta alkoi massiivinen ulosmuuttoaalto, johon heidänkin perheensä yhtyi. Talot jäivät autioiksi. Näin suuri muutos on kiistatta muuttanut paljon alueen rakennetta ja henkeä. Haastateltavien puheissa on huomattavissa katkeruutta muutosta kohtaan. Julio toteaa, että tänä aikana la Ronda oli yksi kaupungin pelottavimmista naapurustoista. Lisäksi mediassa oli käynnissä kampanja, jossa mustamaalattiin la Rondasta pelottava ja jopa kaupungin huonoin kaupunginosa. Tähän päivään asti näiden tekojen takia la Rondalle jäi leima turvattomasta alueesta.

Vuosikymmen myöhemmin kaupunki vihdoinkin ryhtyi korjaamaan la Rondaa siistimmäksi. Tässä vaiheessa sijoitettiin myös paljon turvallisuuteen, koska se halusi tehdä alueesta turisteille sopivan. Kaupunginosa sopi turismiin hyvin, koska rakennukset ovat upeita, alueella on mielenkiintoinen historia tärkeine henkilöineen ja kaupungilla oli sopivasti jo omistuksessaan paljon rakennuksia, jotka se oli lunastanut tavattoman halvalla perheiden ulosmuuton jälkeen. Kaupunki halusi saada haltuunsa kaikki alueen rakennukset, mutta jäljellä olevat asukkaat vastustuvat tätä ja ylipäättään suunnitelmia alueen muuttamisesta turismikeskeiseksi. Jälleen moni perhe muutti tässä vaiheessa alueelta, koska restauraation aikana tämä oli kahden vuoden ajan epämiellyttävä rakennustyömaa. La Rondalla asui ennen modernisaatiota noin 400 perhettä ja nykyään vain noin 20–40.

Restauraatio vaati toki paljon työtä kaupungin taholta. Mafian, hotellien, prostituution ja huumekaupan saaminen ulos alueelta oli vaikeaa. Kaupunki sijoitti la Rondaan ensimmäisenä kaupunginosana Quitossa muutamankymmentä ympäri vuorokauden paikalla olevaa yksityistä vartijaa. Haastateltavien kertomuksista saa kuvan, että asukkaat pitivät vartijoista paljon, koska nämä olivat osa yhteisöä ja hyvin avuliaita esimerkiksi saattamaan lapsia kouluun. Vartijat poistettiin myöhemmin liian kalliina investointina ja nykyään he toimivat vain Quito Turismon rakennuksissa, eivätkä valitettavasti enää yhteisön hyväksi. Joseph kritisoi restauraatiota myös sen kannalta, että kyseessä oli vain arkkitehtoninen regeneraatio eikä sosiaalista puolta pohdittu lainkaan. Myös Julio esittää, kuinka alueesta tehtiin muka parempi, mutta turvallisuutta ei laitettu kuntoon. Hän suhtautui vartijoihinkin kriittisemmin: he ovat ainoastaan somisteita. He antavat kuvan turvallisuudesta, mutta eivät pysty tekemään mitään muuta.

Epäsiistin ajan jälkeen la Rondan yllä on edelleenkin huonon ja turvattoman alueen maine. Andrésia harmittaa se, että hän menetti noin puolet asiakkaistaan sen jälkeen kun hän

kolme vuotta sitten muutti alueelle. Aikaisemmin naapurin yrittäjällä oli myös vaikeuksia saada pankista lainaa, koska virkailijoiden mielestä alueella ei ollut mitään arvoa. Nykyään Andrésin mukaan keskiluokka pitää paljon vanhasta kaupungista, alempi luokka tulee mielellään juomaan alueelle ja ylempi luokka ei tule alueelle juuri lainkaan. Myös Joseph on huolissaan paikan maineen tahraantumisesta turistien joutuessa varkauksien uhreiksi, nykyään kun internetissä tieto leviää nopeasti.

Ylipäättään haastateltavat kertoivat voivansa luottaa naapureihinsa. Osa kertoi, että voi luottaa vain joihinkin harvoihin asukkaisiin ja osa, että voi luottaa yleisesti ottaen lähes kaikkiin. Joissakin Quiton kaupunginosissa näin ei ole. On helpompaa jättää auttamatta toista, koska kuten aiemmin sanottu, tuppautuminen toisten asioihin voi olla vaarallista. Restauration jälkeen naapuruuden tunne muuttui. Ennen tehtiin esimerkiksi paljon talkootyötä yhdessä. Josephin mielestä enää ei ole solidaarisuutta, vaan se vaihtui liikeyritysten kilpailuksi.

Kaikkien la Rondan haastateltavien mielestä alue on keskimäärin turvallisempi kuin muut Quiton naapurustot. Ainakin la Rondalla on vielä poliisipartiot vartioimassa, perustelee Mateo. Andrés taas painottaa naapuruston solidaarisuuden merkitystä. Joseph huomauttaa, että la Rondan ongelmat ovat lähtöisin oikeastaan sen ympäristöstä. Vyöhyke, joka ympäröi la Rondaa, on hyvin turvaton. Myös Mateon mielestä la Rondan turvallisuus on ihan hyvällä tasolla, mutta reuna-alueilla se ei ole. La Rondaa pidetään myös rauhallisempana kuin aikaisempina vuosina. Vaikka la Ronda arvioidaan kohtuullisen turvallisena, turvallisuus vaihtelee kellonajan mukaan. Aamupäivällä se on turvallisinta, iltapäivällä kohtuullisen turvallinen ja yöllä ja aamuyöstä turvaton. Mateon mukaan myöhään aikaan saa olla alati varuillaan humalaisten ja rikollisten varalta. Julio liikkuu alueella pääosin aamuisin, jolloin hän ei kohtaa huumekaupan ongelmaa ja huumekauppiaat eivät pysähdy myymään hänelle tuotteitaan. Siihen aikaan ei myöskään ole ongelmaa varkaista ja humalaisista, ei ainakaan pelottavista sellaisista.

4.3.2 Turvattomuuden tunne ja sen muutokset La Florestassa

La Floresta näyttäytyi minulle ensi näkemältä keskiluokkaiselta naapurustolta ja rauhallisemmalta kuin la Ronda. Haastattelujen perusteella alue ei vastannut kuitenkaan täysin kokemustani rauhallisesta naapurustosta.

La Florestaa pidetään kohtuullisen turvallisena ja haastateltavien mielestä suurin kiitos kuuluu sille, että ihmiset puhuvat asiasta. Kun vertaa aiempaan aikaan, osa pitää La Florestaa, kuten koko Quito, turvattomampana kuin ennen kun osa taas turvallisempana. Rosan mielestä alue ja koko kaupunki on muuttunut huomattavasti turvattommaksi. Kun hän muutti la Florestaan noin 25 vuotta sitten, hän pystyi jopa jättämään talonsa ovet auki lähtiessään kotoaan. Nykyään ajatus tuntuu hullulta. Tänä päivänä varkaat saattavat tietää kohteensa rutiinit, ja kohteen lähdettyä kotoaan he murtavat ovet ja varastavat kaiken. Toisin kuin la Rondalla, lähes kaikki piti la Florestaa keskimäärin yhtä turvattomana kuin muuta Quito. La Floresta on suhteellisen turvaton, mutta paljon vähemmän kuin lähellä sijaitseva Mariscalin alue. Rosa mielestä turvattomampina alueina Quitossa pidetään historiallisen kaupungin ja sen ympäristön, 24 de Mayon ja San Roquen alueita. La Florestassa on jengejä ja huumekauppaa, mutta niin on myös monissa muissa kaupunginosissa. Haastateltavat kertoivat, että turvattomuutta luo alueelle erityisesti sen rikkaus, joka houkuttelee rikollisuutta. Tämä tarkoittaa, että alueella liikkuu suhteellisen rikasta väkeä ja siellä on paljon liiketoimintaa. Toinen erityisyys on alueella liikkuvat ihmistyypit, jotka haastateltavien mielestä houkuttelevat varkaita. Näitä ovat taiteilijat sekä yliopisto- ja korkeakoulukampuksilla liikkuvat ihmiset, jotka kantavat mukanaan kalliita kameroita, kannettavia tietokoneita ja muuta tekniikkaa. Tämä on syy, miksi Diego pitää la Florestaa hieman turvattomampana kaupunginosana kuin muuta Quito keskimäärin. Muutaman viime vuoden aikana la Florestassa on alettu puhumaan paljon enemmän rikollisuudesta ja ryöstöt ovat pahentuneet. Rikollisuutta esiintyy siis paljon, mutta toisaalta turvallisuuden tunnetta alueelle tuo hyvä naapurustohenki.

Iltaisin la Floresta tuntuu turvattomammalta kuin muihin aikoihin. Vaikka alue on la Rondaan verrattuna vielä hyvin asukaspainotteinen, aiheuttaa liiketilojen määrä suhteessa asukkaisiin turvattomuutta ainakin Carlosissa. Myöhään iltaisin liiketilat ja sitä myöten kadut tyhjenevät. La Florestaa uhkaa tällä hetkellä osan alueesta muuttaminen baari- ja yökerhoalueeksi. Osa rakennustyöstä on jo aloitettu. Asukkaat eivät tätä tietenkään halua, koska he ovat nähneet mitä on käynyt Mariscalin ja la Rondan alueille. Toinen rakenteellinen seikka mikä tekee la Florestasta turvattomamman, on sen hyvä kytkeytyvyys muuhun kaupunkiin ja sen sijainti keskellä nopeita autoteitä. Toisaalta nopea autoliikenne luo uhkaa jo itsessään ja toisaalta uhkaa luo rikollisten nopea pääsy alueelle ja sieltä pois. Alueella asuu myös joitakin henkilöitä, jotka lähtevät aamulla aikaisin autolla, saapuvat takaisin myöhään illalla, parkkeeraavat autonsa ja menevät suoraan kotiin. He

eivät todellisuudessa liiku omassa naapurustossaan lainkaan, joten heillä ei ole todellista suhdetta naapurustoon. Tässä Alberto näkee turvallisuusongelman. Tämä on sääli, koska alueella on lähes kaikki mitä tarvitsee. Florestan kollektiivi pyrkii muuttamaan tätä ja integroimaan uudet asukkaat paremmin naapurustoon. Kuitenkin toisin kuin la Rondalla, la Florestassa isompi osa alueen ihmisistä haluaa vaikuttaa alueen kehitykseen ja myös liikkeenharjoittajat ovat vastuullisempia. Tämän kaltainen tilanne on Alberton mielestä liian myöhäistä la Rondan kohdalla.

La Florestaa ei pidetä kovin hyvin soveltuvana lapsille, niin että he voisivat mennä yksin ulos. Alueella ei ole kovin lapsiystävällisiä puistoja, mutta yksi koulu on, johon lapset voivat kävellä yksin kotoaan. Joitakin taloja on, joissa on iso sisäpiha ja joissa on erittäin turvallista laskea lapset ulos, mutta nämä ovat muusta alueesta muurein ja vartijoin suljettuja tiloja. Aikoinaan Rosa on ollut luottavainen ja hänen lapsensa ovat saaneet lähteä ulos yksinään jo pienenä sekä la Florestassa että la Mariscalissa, jossa he asuivat aikaisemmin. Se oli kuitenkin eri aikakausi ja ryöstöt olivat satunnaisempia kuin nykyään, hän perustelee.

La Florestassa koetaan, että naapureihin voi luottaa, ainakin heihin, jotka tunnetaan. Sekä la Florestassa että la Rondalla naapurustot koetaan suhteellisen turvalliseksi, koska niissä on naapurustohenkeä. Monissa muissa Quiton kaupunginosissa näin ei ole. Esimerkiksi Diegon lapsuuden kodissa Jipijapassa naapuruuden tunne puuttuu. Naapurit tietävät toisensa, mutta he eivät ole kontaktissa keskenään. Alueella ei ole yhteisöllisyyden tunnetta ja Diego pitää Jipijapan naapurustoa hyvin pelottavana juuri tämän takia. Rosa kertoo sen puolen, että la Florestassa on naapurusto-elämää ja että he pitävät huolta toisistaan, olevan yksi kauneimmista asioista la Florestassa. Luottamus naapureihin tosin riippuu toisaalta siitä, millä alueella la Florestaa liikkuu. Esimerkiksi kun Alberton ystävä ryöstettiin jossakin päin la Florestaa, tapahtumaa todistavat henkilöt olivat kuin eivät olisi nähneet mitään. Alberto vakuuttaa, että La Florestan kahvilapääkadun varrella ihmiset soittaisivat poliisille heti. Kadulla, jolla sijaitsee rautakauppoja, autokorjaamoja ja sen tyyllisiä liikkeitä, on aivan toisenlainen elämä ja sen toisella puolella on taas aivan toinen maailma. Siellä asuu jengiläisiä ja ihmiset polttavat basea, yhden tyyppistä kokaiinia. Alberto ei mene alueelle, koska yksinkertaisesti tuntee olonsa siellä turvattomaksi. Basen polttaminen on vakava ongelma Quitossa, ja se on suosittua myös vanhassa kaupungissa, jossa näkee enemmän sekavassa tilassa olevia ihmisiä. Rosan mielestä turvattomimpia

alueita ovat taas sekundaariset kadut, joilla ei ole niin paljoa ihmisiä. Hänestä niillä kävellessä tuntuu siltä kuin rikolliset vain odottaisivat jotakuta yksin kävelevää ryöstääkseen tämän.

4.4 Turvattomuutta aiheuttavat tekijät Quitossa

Ehdottomasti eniten turvattomuutta haastateltavien mukaan Quitossa aiheuttaa rikollisuus ja siitä etenkin näpistykset ja ryöstöt. Se, että varkaudet ovat eniten aiheuttava pelonaihe ei ole poikkeavaa. Myös Helsingissä varkaudet tai vahingonteko ovat suurin huolenaihe turvattomuutta aiheuttavista tekijöistä (Laihin & Tuominen 2013: 24). Molemmissa kaupungissa asuneena, olen huomannut kuitenkin, että Quitossa huoli on aivan eri tasolla. Varkaudet ovat huomattavasti esillä päivittäisessä keskustelussa. Tätä ei tapahdu niinkään vaikkapa rannikolla tai pienemmissä kaupungeissa. Quiton ravintoloissa varoitellaan näpistelijöistä kyltein ja sanallisesti, vartijat kehottavat poistumaan puistosta pimeään aikaan, naapurit kertovat alueella tapahtuneista rikoksista ja kadulla tuntemattomat kehottavat laittamaan puhelimen kiireesti takaisin näkymättömiin.

4.4.1 Rikollisuus

Rikollisuuden luonne on muuttunut La Rondalla. Vanhempien haastateltavien mukaan ennen ei ryöstetty milloinkaan naapurustossa ja sen asukkailta vaan pelkästään sen ulkopuolella. Tällä hetkellä alueen suurimpana ongelmana vaikuttaisi olevan varkaudet sekä huumekauppa. La Florestan suurin ongelma on ryöstöt ja varkaudet. Rikollisuutta luo osaltaan köyhyys, jota Quitossa on paljon, myös tutkimusalueilla. Joseph sanoo, että kaduilla asuminen kasvattaa kovuuteen: Quitossa ne jotka osaavat vaatia laatua, saavat sitä ja ne jotka eivät, ryöstävät toisia.

Varkaudet

Kaikki vastaajat ovat kokeneet varkauden ja suurin osa jopa aseellisen ryöstön niin, että se on tapahtunut joko itselle tai läheiselle. Andrés on ryöstetty kerran omassa naapurustossaan, ja hän uskoo, että varkaat käyttivät silloin hyväkseen tilannetta, jossa alue oli täynnä ulkomaalaisia. Häneltä myös yritettiin huijata kadulla ajaessaan moottoripyörä. Andrés tuntee edelleen näistä tapahtumisista huolimatta olonsa turvallisiksi naapurustossaan. Hän jatkaa kertomalla alueen yhdestä erikoisesta ilmiöstä rikollisuuden tilallisesta siirtymisestä. La Rondan siivoamisprojektin jälkeen entiset rikolliset siirtyivät

työskentelemään parkkipaikoille, mutta ongelmaksi on jäänyt, että huijaukset jatkuvat siinäkin työssä. Esimerkiksi kun auton omistaja palaa hakemaan autoaan, häneltä vaaditaan viittä dollaria tai auton lasit rikotaan. Mateo on myös kokenut varkauksia ja ainakin yhden ryöstön. Viideltä iltapäivällä häneltä ryöstettiin aseellisesti ravintolan uudet tuolit. Eniten pelkoa hänelle naapurustossa aiheuttaa kuitenkin tilanne, jolloin paljon ihmisiä kokoontuu samaan tilaan ja rikolliset naamioituvat ihmisten sekaan varastaakseen heiltä. Toisaalta hän kertoo vain hieman myöhemmin, kuinka eniten hän tuntee pelkoa sellaisissa paikoissa, joissa on vain vähän ihmisiä. On ymmärrettävä, että molemmat sekä hyvin ruuhkaiset tilat että tyhjät tilat aiheuttavat pelkoa niiden houkutellessa varkaita, koska heidän on helppo kontrolloida tilannetta. Ruuhkassa ympärillä tapahtuu niin paljon, ettei näpistykseen tai huijaukseen ehdi reagoida ja varas pystyy katoamaan paikalta nopeasti. Autoissa tiloissa puuttuu taas sosiaalinen kontrolli, jolloin kukaan ei auta puuttumalla ryöstöön. Jälkimmäisessä tapauksessa kyse on useammin aseellisesta ryöstöstä kun taas edellisessä esimerkissä huijataan erilaisilla tempuilla tai näpistetään huomaamattomasti. Tätä tapahtuu etenkin ruuhkaisissa busseissa, joissa saatetaan viiltää laukku auki veitsellä ja sisältö varastetaan vaivihkaa.

Julion mielestä historiallisessa keskustassa ei ole päällekkarkauksia tai ryöstöjä. Syy on siinä, että ulkomaalaiset eivät asu siellä, vaan Quiton keskiluokka. Ulkomaalaisilla Julio tarkoittaa rikkaita niin sanottuja ekspatriaatteja. Mitä vanhassa keskustassa taas on paljon, on juurikin hyödykkeiden varkauksia. Esimerkiksi Juliolta on taitavasti varastettu kamera kadulla kiinnittämällä huomion toisaalle. Hän ei ole koskaan nähnyt varkauksia tapahtuvan väkivaltaisesti. Hän arvioi kuitenkin, että historiallisessa keskustassa muutos tulee tapahtumaan, jos alueelle perustetaan tyylikkäitä kahviloita. Tämä on tapahtunut jo Florestassa. Asukaskanta muuttui ylemmäksi keskiluokaksi ja ryöstöt yleistyivät. Julio kokee la Florestan turvattommaksi kuin historiallisen keskustan.

Paljon la Florestan varkauksista tapahtuu esimerkiksi yliopiston ja korkeakoulujen läheisyydessä, jossa liikkuu paljon ihmisiä puhelinten ja tietokoneiden kanssa päiväsaikaan. Yleensä varkaudet tällä alueella ovat huomaamattomia, eivätkä aseellisia. Aluetta ympäröivät muurit (kuva 9), jotka aiheuttavat alueen irrallaan olemista ja katvealueita. Kampuksen sisäänkäynneille oli juuri ennen haastatteluja asetettu jopa vartijat tarkastamaan jokainen sisään tulija. Myös konserttitalo Coliseon alueella on varkauksia, koska sen ohi menee vain nopeita autoteitä, eikä se houkuttele ihmisiä

käyttämään jalankulkureittejä. Alue täyttyy ihmisistä toki konserttien aikaan. Varkauksia ei kuitenkaan tapahdu vain epämiellyttävissä ja tyhjiissä paikoissa, vaan myös paikoissa, joissa liikkuu ihmisiä ja jotka ovat viihtyisiä paikkoja. Erityisesti erään hyvin suositun independent elokuvateatterin ja kohtaamispaikan ulkopuolella varastetaan paljon. Carlosin mukaan kyse on liikkuvuudesta. Tältäkin paikalta varkaat voivat paeta nopeasti. Rosan mielestä syy ei ole la Florestassa, vaan vain yksinkertaisesti siinä, että kun on paljon ihmisiä, on myös varkaita. Samaa tapahtuu esimerkiksi kauppakeskuksissa tai jos ajatellaan aikaisempia tutkimustuloksia, la Rondalla. Rosan mielestä La Florestassa tapahtuu pääasiallisesti vain pieniä rikkomuksia, mutta hän jatkaa, että vain muutama viikko ennen haastattelua tapahtui kaksi ammattimaista ja taitavasti suunniteltua ryöstöä täysin toisistaan irrallaan olevissa toimistorakennuksissa. La Florestassa varastetaan paljon myös autoja. Autoihin on asennettu hyvin herkkiä varashälyttimiä ja Quiton äänimaailmaan kuuluu tästä syystä toistuva varashälyttimien äänisaaste. Autovarkauksien lisäksi auton parkkeeraamiseen sisältyy riski, että tulee ryöstetyksi. Rosa kertoo, että tätä tapahtuu erityisesti nuorille, koska heillä on tapana parkkeerata kaduille. Rosa on laittanut tästä jopa varoituskyltin erääseen muuriin. Asuinalueilla varkaat odottavat autossa tai moottoripyörällä, että joku parkkeeraa kadulle ja ryöstävät sillä hetkellä tämän tavarat ja rahat. La Florestassa on sattunut myös tapauksia, joissa uhrin parkkeerattua varkaat vievät hänet pankkiautomaatille, jolla nostetaan kaikki rahat ja jonka jälkeen he jättävät uhrin suhteellisen eheänä jonnekin toiseen paikkaan. Tätä kutsutaan pikakidnappaukseksi, kaikki on ohi parissa tunnissa.

Muutamia vuosia sitten, kun rikollisuus oli pahimmillaan la Florestassa, oli parin kolmen kuukauden ajan päivittäisiä varkauksia. Diego kertoo, kuinka omituista oli, että kaikki tiesivät keitä rikolliset olivat, mutta mitään parannusta ei tapahtunut. Rikolliset olivat ryhmä la Florestassa vuokralla asuvia nuoria. Diego arvelee, että kyse ei edes välttämättä ollut heidän mahdollisesta rahantarpeesta, vaan jonkinlaisesta jengitoiminnasta. Siihen aikaan naapurusto oli erittäin turvaton. Diego itse asui vain muutaman korttelin päässä työpaikastaan, mutta ei uskaltanut kävellä yksin kadulla. Hän odotti, että joku vie hänet autolla kotiin.

Rosan mielestä varkaudet ovat viime aikoina vähentyneet, koska Ecuadorilla on enemmän rahaa ja tästä syystä teknisistä laitteista on tullut yhä tavallisempia. Hän kuitenkin uskoo, että rikollisuus kasvaa tulevaisuudessa, koska seuraava maan kriisi on kasvava työttömyys

ja ihmisillä ei yhtäkkiä olekaan enää varaa samaan elintasoon kuin mihin ovat tottuneet, mutta tarve ja halu pysyy edelleen samana.

Kun pelkona on päällekkäisyys, omilla arkipäiväisillä käytöksellä voi vaikuttaa sen vähentämiseen. Voidaan myös sanoa, että pelko voi pakottaa muuttamaan käytöstä. Esimerkiksi Alberto ja Carlos kertovat, että he liikkuvat mieluummin pyörällä kuin kävellen, koska he kokevat, että heitä on vaikeampi ryöstää silloin. Pyöräillessä voi ottaa vaihtoehtoisia reittejä ja pyöräilijää on vaikeampi pysäyttää. Alberto tuntee olonsa pyöräillessään erittäin turvalliseksi, mutta Carlos tuntee edelleen hieman pelkoa myös pyörän päällä. Pelko johtuu siitä, että hän joutui kerran ryöstön yrityksen uhriksi. Hän käveli kadulla ja yhtäkkiä häntä lyötiin ilman syytä. Yllättävä tilanne traumatisoi hänet, eikä hän halua kävellä enää kaduilla. Siitä huolimatta tai ehkä juuri sen takia hän työskentelee herkeämättä saadakseen kaupunkitilasta toimivamman ja kadut elävämmiksi. Muutamat haastateltavat kertoivat, miten he ovat oppineet kävellessä tarkkailemaan ympäristöään ja olemaan varuillaan. He uskovat, että tämä auttaa ja on muutaman kerran auttanutkin siinä, että pystyy arvioimaan epäilyttävän tilanteen ja väistämään sen. Näin ennakoimalla ei tule yllätyksi ryöstötilanteella. Valitettavasti monet ihmiset välttelevät paikkoja, joissa eivät koe oloansa turvalliseksi. Tämä luo kaupunkitilaan katvealueita, joissa on entistä helpompi ryöstää. Rosa kertoo, ettei hänelle henkilökohtaisesti ole koskaan tapahtunut juurikaan mitään eikä hän pelkää, mutta toisaalta hän liikkuu ilman laukkuja, tärkeitä asiakirjoja ja kalliita laitteita, tai ainakaan hän ei pidä laitteita käsissä. Yöllä tilanne on toinen, koska tiettyyn aikaan kadut ovat tyhjiä, mutta silloinkin hän liikkuu hyvin valppaana.

Huumausainekauppa

La Rondalla huumekauppa koetaan vaikeana asiana. Josephin mielestä se on suurin turvattomuutta aiheuttava tekijä, kuten monissa muissa kaupunginosissa, joissa ei asu rikkain väestönosa. Joseph kertoo, että uhka kasvoi, kun huumeet alkoivat tulla katukuvaan isolla volyymilla käytännössä noin kahdeksan vuotta sitten. Yksi uhkaavuutta lisäävä tekijä tässä on, että huumekauppiaat ovat usein aseistettuja. Julio painotti myös huumekaupan vaikutusta ympäröiviin alueisiin. Ongelma ei ole vain paikallinen vaan henkilöt liikkuvat. Huumekauppaan liittyy läheisesti myös mafia.

Mafia

Järjestäytynyt rikollisuus on vakava ongelma Ecuadorissa, kuten monissa muissakin Etelä-Amerikan maissa. Quiton kohdalla mafia hallitsee eniten la Carolinan ja Mariscalin alueilla. Mafia hallitsee Quitossa yleensä *mercadoja* eli kauppapaikkoja kuten halleja ja ulkona olevia suuria markkinapaikkoja. Esimerkiksi tunnettu ja vaikutusvaltainen mafiajohtaja, María Luisa Endara tai ”Mama Lucha”, ja hänen perheensä on kontrolloinut Quiton markkinoita hyvin pitkän aikaa. Johtaja kuoli muutama vuosi sitten.

La Ronda kärsii eniten mafian otteesta sen hallitseman huumekaupan kautta. Julio kuvailee, kuinka vanhassa kaupungissa sijaitsevan entisen Garcia Morenon vankilan läheisyydessä olevan markkinapaikan takia naapurustot sen läheisyydessä ovat kaupungin vaarallisimpia. Mafiaan kuuluvat rikolliset asuvat sen ympäristössä. Huumekauppiaat ovat yleensä kauppapaikkojen toimijoiden jälkikasvu. La Rondan läheisyydessä myös San Rocken markkinapaikka on osittain mafian hallussa, ja jonka 24 de Mayo -katu kytkee muuhun vanhaan kaupunkiin. Jälkimmäinen markkinapaikka aiheuttaa ulkopuolisessa ihmetystä, koska kaikki tuntuvat tietävän, että siellä myydään varastettua tavaraa. Miksi asialle ei tehdä mitään?

Ristiriita tuntuu Ecuadorin ulkopuolelta tulevalle aivan uskomattomalta. Lähes kaikki tietävät, ketkä kuuluvat mafiaan ja missä he toimivat, mutta yhä he saavat jatkaa toimintaansa. Todellisuus on, että poliisi ei voi tehdä asialle paljoakaan. Julio kertoo, kuinka kolmisen vuotta sitten maan hallitus toteutti laajan operaation mafiaa vastaan. Eliittipoliisi hyökkäsi 50 eri taloon ja he laittoivat huomattavan määrän ihmisiä vankilaan. Tämä ei kuitenkaan ratkaissut ongelmaa, vaan ainoastaan heikensi mafiaa hetkellisesti. Ongelma on syvään iskostunut ja mafia on hyvin voimakas taho. Julion mukaan yksi suunnitelma mafiaa vastaan on lopettaa markkinapaikkoja. Tätä vastustetaan kuitenkin laajalti kaupunkilaisten puolelta. Markkinapaikat ovat monille hyvin tärkeitä traditioita ja ne toimivat myös ainoina vartenotettavina vastuksina suurille kauppaketjuille. Joseph ei pidä kuitenkaan historiallisen keskustan mafiaa niin pahana kuin järjestäytynyttä rikollisuutta Carolinan alueella, jonka pankkialueella tehdään vaarallisia ryöstöjä. Rikolliset vahtivat asiakkaita ja kun joku nostaa esimerkiksi parikymmentä tuhatta dollaria, ryöstäjät seuraavat häntä moottoripyörillä ja vaativat rahat aseella uhaten. Jos uhri ei suostu, hänet ammutaan. Tällaista ei tapahdu vanhassa kaupungissa. Josephin mielestä, sen pahin uhka on huumekauppa, mutta sekään ei ole niin suurta eikä niin järjestäytynyttä kuin pohjoisessa.

Carlosin mielestä osa rikollisuuden ongelmasta on uusien lakien ja uuden maahanmuuttopolitiikan aiheuttamaa. Ecuadoriin tulee lisää rikollisia ja osa mafioista tai niissä toimivista rikollisista on ulkomaalaisia, kuten esimerkiksi Chinaloan meksikolainen kartelli. Carlos on varma, että hallitus ja poliisi toimii yhteistyössä kartellien kanssa. Mariscalilla hän on kuullut poliisien ja rikollisten välillä käydyistä keskusteluista lahjuksista.

Josephia huolestuttaa kehitys, jossa mafia on alkanut jakaa sektoreita keskenään. Tätä on tapahtunut hänen mukaansa erityisesti la Fochin suositulla baarialueella Mariscalissa. Entäpä jos näin käy myös la Rondalle? Häntä huolestuttaa myös hallinnon suunnitelmat nostaa alueen turismia, jolloin voisi nousta samankaltaisia ongelmia kuin la Florestassa ja sen naapurissa el Doradossa, joista on tullut turvattomampia. Näissä kaupunginosissa ongelmat alkoivat Josepihin mielestä, kun hyvätuloiset ulkomaalaiset alkoivat muuttaa alueelle.

Prostituutio

Prostituutiota ei mainita la Florestan vastauksissa, mutta la Rondalla se on ollut hyvin näkyvä ilmiö. Prostituoituneet eivät näytä herättävän haastateltavissa turvattomuutta, vaan enemmän sympatiaa. Seksityöntekijät tunnetaan ja he nähdään osana naapurustoa. Alueen asukkaista vain vanhemmat henkilöt halveksuvat prostituoituja ennakkoluulojen takia. He uskovat, että prostituoituneet vaikuttavat negatiivisesti naapurustoon. Vanhempia asukkaita ei kuitenkaan ole enää montaa jäljellä. Andrésin läheisen kaaduttua kadulla eräs seksityöntekijä auttoi häntä tavallisen naapurin tavoin. Tästä lähtien he tervehtivät toisiaan ja Andrésin perhe auttaa prostituoitua esimerkiksi tarjoamalla ruokaa. Joseph toteaa, kuinka seksityöntekijät itsessään eivät ole paha asia, mutta prostituutioon liittyvät rikolliset, parittajat, jotka ajautuvat konfliktiin lain kanssa, ovat. Andrés muistuttaa, että tulee ottaa huomioon myös, että la Ronda on riippuvainen turismista, jolloin prostituutio on epäsuotuisaa katukuvassa.

4.4.2 Luonnonkatastrofit

Suurimmalle osalle haastateltavista luonnonkatastrofit eivät aiheuta turvattomuuden tunnetta. Tämä on yllättävä tulos pohjoiseurooppalaisen näkökulmasta, koska Ecuador on altis luonnonhasardeille. Joseph ja Diego poikkeavat muista haastateltavista hieman ja kertoivat kokevansa turvattomuutta luonnonuhkia kohtaan. Joseph sanoi tuntevansa pelkoa

erityisesti maanjäristyksiä kohtaan, koska Quitossa järisi erittäin vaarallisesti vuonna 1998. Hänestä myös Cotopaxin purkautuminen tuntuu uhkaavalta. Ei vain koska hän asuu etelässä lähempänä tulivuorta, vaan koska suuremmalla purkauksella olisi vaikutuksia Quiton lisäksi maan rannikolle saakka. Carlos pelkää myös mitä koko valtiolle saattaisi tapahtua maanjäristyksen sattuessa. Myös Diego kokee luonnonhasardit uhkaavina ja kunnioittaa niitä, mutta Cotopaxin purkautumiseen hän suhtautuu samalla lailla kun aikaisempiin Wawa Pichincan ja Tunguauan purkauksiin: ne eivät koskaan purkautuneet niin voimakkaasti kuin ihmiset pelkäsivät ja lopulta mitään vaarallista ei tapahtunut. Muut haastateltavat näyttävät asennoituvan Cotopaxin uhkaan niin, että he ovat Quitolaisina paikkansa valinneet ja uhkalle ei mahda mitään. He ovat tottuneet pieniin järjestyksiin ja riskiin. Diego antaa asenteelle selitystä ja kulttuurista taustaa: Sademetsässä ihmiset eivät pelkää uhkia, koska niitä ei voi estää ja mitään ei voi suunnitella. Kaupungissa kaikki tapahtuu aina samalla lailla, mutta sademetsässä ei voi tietää mitä tapahtuu seuraavaksi. Heiltä puuttuu suunnitelmallisuus, koska se ei ole mahdollista, jos koko ajan tapahtuu jotakin omituista ja erilaista. Suunnitelmallisuuden vastakohtana heillä on taito improvisoida ja olla stressaamatta. Ehkä Quitolaiset myös luottavat siihen, että hetken sattuessa asiat järjestyvät. Monen haastateltavan mielestä on kuitenkin hyvä suunnitella hieman ja olla valmis mahdolliseen katastrofiin esimerkiksi varaamalla ruokaa ja tekemällä suunnitelman sukulaisten kanssa tapaamispaikasta. Alberto pohtii lisäksi, että ihminen kokee enemmän pelkoa silloin kun hänellä on läheisiä, kuten lapsia, jotka ovat riippuvaisia hänestä. Rosa ei juurikaan pelkää luonnonuhkia, mutta myöntää kokevansa hieman turvattomuutta maanjäristyksiä kohtaan. Hän tuntee olonsa kuitenkin suhteellisen turvalliseksi, koska asuu matalassa talossa.

Haastateltavat kokevat pelkoa lisäksi tulipaloja ja mutavyöryjä kohtaan. Molempien vaikutusta ihmiset pahentavat. Paine rakentaa rinteille on aiheuttanut talojen sortumisia maanvyörymien alle sadekauden aikaan. Yhden vakavan maanvyörymän jälkeen, rakentaminen rinteille kiellettiin täysin, mutta silti sitä tapahtuu. Alberto pelkää jonkin verran tulipaloja, koska Quiton ympäristössä on niin paljon kasvillisuutta ja tiettyyn aikaan vuodesta se on erittäin kuivaa. Maastopalot ovat erittäin hankalia Quitossa, koska kasvillisuus sijaitsee vuorten rinteillä ja sammutustyön kannalta se on vaikeasti saavutettavissa.

Kuten Joseph ja Carlos sanoivat, luonnonkatastrofien vaikutus ei ole pelkästään paikallinen, vaan usein ulottuu koko maahan. Vaikutukset ulottuvat sosiaalsiin ongelmiin ja voivat tuoda yllättäviä puolia hallinnon puolelta, kuten vuonna 2015 nähtiin. Cotopaxin alkaessa purkautua presidentti määräsi poikkeustilan, jonka siivellä hallitus pystyi tekemään omien etujensa mukaisia tekoja. Poikkeustila antaa esimerkiksi enemmän valtuuksia poliisille, ja tätä käytettiin hyväksi käynnissä olevien alkuperäiskansan mielenosoituksia vastaan taistellessa. Diego kertoo, että poliisit ottivat kiinni Cotopaxin ja Chimporachon tulivuoren alueen alkuperäiskansojen johtajia. Tämän mahdollisti se, että poliisilla oli pääsy taloihin, asukkaiden evakuoinnin ja turvallisuuden nimissä. Lisäksi Ecuador ei ole kovin hyvin varautunut luonnonkatastrofeihin, kuten nähtiin vuonna 16.4.2016 tapahtuneessa suuressa maanjäristyksessä. Katastrofia ei seurannut vain tiedotukseen ja jälleenrakennuksen koordinointiin sekä rahoitukseen liittyviä ongelmia, vaan myös pidempiaikaisia taloudellisia ongelmia (Pallares 2016). Cotopaxin sijaitessa pääkaupungin läheisyydessä suuri purkaus voi aiheuttaa jopa suuremman katastrofin kuin 2016 vuoden maanjäristys.

4.4.3 Muut turvattomuutta aiheuttavat seikat

La Rondan kohdalla mainittiin kuinka baarit ja etenkin juottolat, *cantinas*, ovat tehneet alueesta turvattoman. Niitä on tällä hetkellä jo noin 60. Ne tuovat alueelle häiriöitä ja epävarmuutta muun muassa juopuneiden, metelin, huumeiden myyjien sekä varkaiden muodossa. Baarien pitäjien välinpitämättömyys alueesta ja jopa omista asiakkaistaan huolestuttaa rondalaisia. Kuten aikaisemmin sanottu, haastateltavia huolestuttaa myös oma tulevaisuus, jos turistit eivät tule huonon maineen takia.

Päihteet voivat aiheuttaa monissa pelkoa. Vanhassa kaupungissa voi nähdä päihtyneitä ja joidenkin mielestä pelottavampia huumeiden alaisena olevia sekavia henkilöitä, jotka tulevat lähelle. Julio kertoo kuinka vanhassa kaupungissa liikkuu paljon likaisia ja sekavassa olotilassa olevia henkilöitä, mutta he eivät ole todellisuudessa uhkaavia. He luultavasti vain pyytävät rahaa. Hänen mukaansa asukkaille ja muille alueella usein liikkuvalla nämä henkilöt ovat tuttuja eivätkä aiheuta pelkoa, koska he tietävät tämän.

Olin yllättynyt, että liikenne turvattomuutta tuovana seikkana tuli suhteellisen vähän esille haastatteluissa. Quiton liikenne on hyvin henkilöautopainotteinen ja pelottava jalankulkijalle. Autot ovat etuoikeutettuja. Julio mainitsi, että hänen lapsensa eivät voi

leikkiä kotikadulla la Florestan naapurikaupungiosassa el Doradossa vilkkaan autoliikenteen aiheuttaman vaaran takia. Hän kuitenkin vakuuttaa, että hän antaisi lastensa leikkiä ulkona muualla omassa naapurustossansa sekä la Rondalla. La Rondan ydin on kokonaan kävelykatua ja on ongelmallista, että monet autoilijat eivät kunnioita tätä asetusta. La Florestassa liikenne aiheutti närkästystä, koska aluetta käytetään paljon läpiajoon suurten teiden ympäröidessä aluetta. Alberton mielestä hyvä keino tehdä la Florestasta turvallisemman, olisi laittaa esteet 12 de Octubre kadulle, jotta autot eivät ajaisi sitä kautta naapurustoon.

Monet lapset eivät voi kävellä yksin kouluun. Kyse ei ole pelkästään siitä, että lasten koulumatka koettaisi erittäin vaaralliseksi, vaan Julion mukaan siihen vaikuttaa kaupungin rakenne ja asenteet, jotka sanelevat minkälaiseen kouluun mihinkin sosiaalis-taloudelliseen luokkaan kuuluvan tulisi mennä. Tästä syystä monet rikkaammat tai keskiluokkaiset lapset joutuvat käymään usein kaukana koulussa, ja vanhemmat, isovanhemmat tai palkattu apu vievät heidät kouluun tai koulubussille. Myös Mateon lapset menivät taksilla kouluun, koska se oli paljon turvallisempi ja levollisempi tapa. He asuivat la Rondalla ja hänen lapsensa eivät myöskään saaneet mennä leikkimään yksin ulos, vaikka alueella ei ole paljoa autoja. Toisaalta la Ronda oli silloin rauhattomampi.

Tyhjyys aiheuttaa turvattomuuden tunnetta. Monet haastateltavista olivat sitä mieltä, että turvattomimmat paikat keskustan alueella ovat ne, joiden kadut ovat tyhjiä. Tämän tunteen voi heidän mukaansa kohdata erityisesti iltaisin.

Carlos nimeää yhdeksi turvattomuutta aiheuttavaksi tekijäksi muurit (kuvat 8 ja 9), koska ne estävät tilan läpinäkyvyyden. Quitossa taloja ympäröivät usein korkeat kivi- tai betonimuurit, joiden päälle on yleensä vielä lisätty lasimurskaa. La Florestassa muurit luovat autioita katuja, koska taloista ei voi nähdä kadulle muurien läpi ja kadulla kävelijää ympäröi vain korkeat muurit molemmin puolin. Katvealueita on erityisesti yliopiston ja korkeakoulun kampus-alueella, jossa muurit rajaavat erittäin suuren alueen. Muurit edesauttavat varkauksia ja tästä syystä läpinäkyvyyden suosiminen on erittäin tärkeää.

4.5 Suhtautuminen julkiseen valtaan

4.5.1 Poliisin toiminta

Quitossa liikkuu erittäin paljon poliiseja ja heitä näkee ympäristössä jatkuvasti. Varsinkin la Rondalla poliisin läsnäolo on hyvin näkyvää. Julio arvelee, että la Rondalla ja Mariscalilla on eniten poliiseja ja hän kyseenalaistaakin, miksi niin pitää olla. On kaupungin-, metropoli- ja kansallinen poliisi sekä liikennepoliisi, turistipoliisi ja niin edelleen. Haastatteluista nousee usein esille kritiikki poliisia kohtaan ja voidaan huomata, että ongelma on hyvin monimutkainen. Lisäksi täytyy muistaa, että poliisi on vain yksi työkalu parempaan turvallisuuteen ja sen roolia on vain korostettu Quitossa erityisen paljon.

Moni haastateltavista sanoi, ettei voi luottaa poliisiin. Vaikka poliiseja näkee hyvin usein Quitossa, he eivät tuo automaattisesti turvallisuuden tunnetta. Poliisi on hyvin erikoistunut omalle toimialalleen, ja sillä ei ole valtuuksia toimia toisen poliisin toimivallan alueella. Tämä on 2000-luvulla säädetyn lain tulosta poliisin toimintavallan supistamisesta. Joseph kertoo kuinka laki tekee käytännössä käsittämättömiä tilanteita, joissa poliisi ei voi ottaa haltuun rikollista pelkän muotoseikan vuoksi. La Rondan kohdalla esimerkkejä tuli esille useammin. Julio kertoo, esimerkin, kuinka la Rondalla usein autot ajavat sen läpi, vaikka alue on osoitettu kävelykaduksi eikä poliisi puutu tähän. La Rondan kulmalla partioi päivisin kansallinen poliisi. Jos heitä pyytää puuttumaan läpiajoon, he vastaavat vain, että ei ole heidän asiansa. Myös Rosa kertoi, kuinka eräässä tapauksessa yhteisön naapuruston oma hälytyssysteemi toi paikalle naapuruston ja jonka jälkeen asukkaat itse joutuivat pitelemään rikollisia paikalla kunnes oikeanlainen poliisi tuli paikalle. Tilanteessa oli jo poliisi paikalla, mutta he eivät voineet koskea rikollisiin, koska nämä voisivat nostaa kanteen heitä vastaan. Eri poliiseilla on ikään kuin omat ekologiset lokerot, joihin he ovat erikoistuneet.

Poliisia pidetään myös tehottomana. Heillä ei ole aikaa selvittää varkaustapauksia eikä heillä ole tarpeeksi resursseja. Joseph kertoo esimerkin, jossa poliisia pyydetään ottamaan kiinni autovaras, mutta he eivät voi ajaa takaa varasta, koska heillä ei ole polttoainetta autossa eikä rahaa ostaa sitä lisää. Joseph ei tunne oloansa turvatuksi poliisin taholta.

Myös poliisiasemat eroavat toisistaan. Andrés vakuuttaa, että heidän organisaatioiden kannattaa tehdä yhteistyötä la Loma-kadulla sijaitsevan poliisiaseman kanssa, mutta ei 24

de Mayon Poliisiaseman kanssa, koska he eivät ikinä tee mitään. La Rondalla toimivia poliiseja kritisoidaan myös siitä, että he eivät kierrä partioimassa alueella. He vain istuvat partioautossaan aikaisemmin mainitussa kulmassa. Josephin mukaan ihmiset tekevät valituksia, että he eivät tee työtään. Poliisi ei myöskään valvo alueella yöaikaan ja tästä syystä varkaat murtautuvat liikeyrityksiin aamuyöstä. Josephin mukaan viime aikoina on murtauduttu jo neljään ravintolaan.

Haastateltavat ovat pettyneitä myös poliisien käyttäytymiseen ja tapoihin. La Rondalla toimii turistipoliisin toimisto. Kun ohi kävelee, voi nähdä poliisien istuvan ja selailevan kännyköitään. Jotkut poliisimiehet huutelevat jopa ohi kulkeville naisille. Moottoripyöräpoliisi taas ajaa jalankulkualueen läpi täydellä vauhdilla ja kun hänelle huomauttaa ajoneuvokiellosta, hän vastaa vain valvovansa aluetta.

Haastateltavat epäilevät poliisia jonkin verran korruptiosta, enemmän la Florestassa. Kun siellä tehtiin päivittäisiä varkauksia naapuruston nuorten toimesta, poliisi ei tehnyt mitään, vaikka naapurustossa kaikki tiesivät keitä nuoret ovat. Diego kertoo, että naapurusto kutsui poliisin kokouksiinsa neljä kertaa varkauksien takia, mutta poliisi sanoi, ettei tiedä asiasta mitään. Diego ihmettelee, kuinka he eivät voisi tietää siitä. Heillä on ammattitaitoa ja enemmän resursseja kuin asukkailla. Diegon mukaan la Florestan asukkaat ovat suhteellisen varmoja siitä, että poliisi oli jossakin määrissä sekaantunut rikollisten toimintaan. Poliisin korruptio on kuitenkin vähentynyt entisestä, koska nykyään heille maksetaan kuukausittaista palkkaa. Kuitenkin esimerkiksi Carlos välttää poliisia, koska pelkää, että häneltä saatettaisi kiristää rahaa. Vaikka useimmat haastateltavat sanovat poliisin korruption vähentyneen, Carlos uskoo, että se ei ole todellisuudessa vähentynyt vaan on vain muuttanut muotoaan. Se ei ehkä ole enää niin kasvokkain tapahtuvaa, vaan on koko järjestelmän tasolla. Carlos kertoo esimerkiksi, että poliisit haluavat työskennellä keskustan Mariscalilla, koska siellä voi vaatia paremmin rahaa ihmisiltä. Poliisit lahjovat toisiaan saadakseen Mariscalin omaksi toimialueekseen. Myös Alberto on varma, että korruptiota tapahtuu la Florestassa, koska se on maan tapa. Esimerkiksi hän kertoo, että eräällä kaupalla ihmiset saavat istua ja juoda alkoholijuomia sen ulkopuolella, vaikka se on lailla kielletty. Poliisi käy kaupalla ja näkee kaiken, mutta ei tee mitään. Myöskään Rosa ei usko, että poliisi takaa turvallisuutta la Florestassa, mutta sanoo sen olevan yksi tapa pitää rikollisuutta kurissa. Hän uskoo myös, että rikollisten kiinniottaminen ei auta kovin. Poliisi ottaa pikkurikollisen kiinni, mutta seuraavana päivänä tämä on jo kadulla uudelleen.

Kuinka monta kertaa tämä tapahtuu? Poliisi ei voi tehdä paljoa pikkurikoksille ja siitä syystä monet eivät tee rikosilmoitusta pienemmistä tapauksista. He eivät usko saavansa esimerkiksi varastettua puhelintaan enää takaisin. Rosan mielestä poliisi toimii hyvin kuitenkin suurempien rikosten kohdalla.

Haastateltavat näkevät poliisin työssä myös onnistunutta toimintaa. Mateo luottaa, että poliisin ensisijainen päämäärä on turvata asukkaita sekä turisteja ja että la Rondan alueella työskentelevä poliisi ei ole korruptoitunut. Myös Joseph uskoo, että la Rondalla poliisi on vain vähän korruptoitunut. Haastateltavien mielestä Ecuadorissa ylipäättään poliisin toiminta on muuttunut huomattavasti noin kuudessa vuodessa. Se on vähemmän korruptoitunutta, aggressiivista ja väkivaltaista kuin aikaisemmin. Aikaisemmin varsinkin rikospoliisi oli erittäin pelottava ja korruptoitunut. La Rondalla nähdään positiivisena myös se, että poliisi valvoo fyysisesti tarkkaan järjestystä baarien kohdalla. Poliisit keräävät joka päivä leimat lomakkeeseen, joka kertoo, että ovat tarkastaneet jokaisen baarin sulkemisen. Tietenkään tämä ei takaa, että baarit sulkevat todellisuudessa.

Poliisin toimivallan kaventaminen palvelee korruptiota vastaan taistellessa, mutta poliisin arvovallan sekä poliisin työn mielekkyyden ja arvostuksen aleneminen toimii toiseen suuntaan. Ihmiset eivät kunnioita poliisia. Poliisin motivaation puute voi johtua osittain koulutusjärjestelmästä. Diego mainitsi, kuinka poliisikoulu on tehty niin houkuttelevaksi, että suuri osa opiskelee poliisiksi vain näiden etujen tähden eikä ammatti ole heille mikään kutsumus.

4.5.2 Kaupungin ja valtiollisen hallinnon vaikutus

Kuten aiemmin on tullut ilmi, haastateltavat kritisoivat paljon kaupungin ja valtion tahojen toimintaa turvallisuusasioissa. La Rondalla yksi isoimmista erimielisyyksistä kaupungin tahojen kanssa on baarien toiminnan vähäinen rajoittaminen sekä liiallinen pyrkiminen turismin edistämiseen paikallisesta kulttuurista piittaamatta. Ristiriita turismin hyödyistä ja haitoista kalvaa la Rondaa. Turismi itsessään ei luo turvattomuutta, mutta välillisesti se houkuttelee paikalle rikollista toimintaa ja hyödyttää pitämään juottoloita ja myymään huumeita. Toisaalta turismin ansiosta alueella liikkuu enemmän poliiseja. Tämän lisäksi turisteille siistitty ympäristö voi edistää turvallisuuden tunnetta. Alue tietenkin hyötyy turisteista ja asukkaat ja yrittäjät ovat heistä kiitollisia. Vaikka alue on muuttunut turvallisemmaksi ja siistimmäksi, kehitystä ylipäättensä ei pidetä hyvänä. Muut korttelit

näkevät la Rondan huonona esimerkkinä kehityksestä, jota ei pitäisi tapahtua. Andrésin mukaan hänen perheensä ja Quito Turismon välillä on viha-rakkaus-suhde, joka vaihtelee ajasta riippuen. Kuten usein äkillisissä siivousprojekteissa, ongelmat eivät katoa vaan siirtyvät muualle. La Rondan tapauksessa osa varkaista siirtyi vain muutamaa katua alemmaksi työskentelemään la Lojan parkkialueelle, jossa he eivät toimi täysin lain puitteissa edelleenkään.

La Ronda käsitettynä yhtenä katuna on vielä suhteellisen turvallinen ja siisti, mutta kun kadulta kävelee vain yhden korttelin, on todellisuus aivan toisenlainen, voidaan nähdä köyhyyden ja turvattomuuden lisääntyvän. Kaupunki ei ole onnistunut luomaan yhtenäistä aluetta, vaan tilkkutäkin, jossa on vaarallisia alueita ja hieman turvallisempia saarekkeitä, kuten la Rondan ydin. Paikallisesti kaupungin hallinto aiheuttaa turvattomuutta ylläpitämällä tiettyä toimintaa la Rondalla. Kaupunki omistaa yksitoista taloa, joissa ei asu ketään. Vain viisi taloista on laitettu kuntoon ja näissä pidetään yllä joitakin kulttuuritoimintoja, loput ovat tyhjiä. Mateon mielestä tyhjät talot edesauttavat sitä, että tiettyyn aikaan kadut ovat tyhjiä ja rikollisten voivat hyödyntää sitä.

Myös la Florestassa asukkaat ovat vastaan kaupungin suunnitelmia alueelle. Kaupunki haluaisi edistää turismia alueella ja saada sinne enemmän ketjuliikkeitä, mutta asukkaat ovat taistelleet tätä vastaan esimerkiksi aikaisemmin esitellyn säännöksensä, Ordenanza 135:n (2001) avulla.

Valtion lainsäädäntöä kohtaan ilmenee myös kritiikkiä. Aikaisemmin on mainittu ongelmia baarien toimintaa kohtaan la Rondalla. Ei siis yllätä, että asukkaat olivat pettyneitä, kun sisäministeriö päätti, että baarien sulkemisaikaa siirretään myöhemmäksi kello kolmeen saakka aamuyöllä. Päätös voi tuoda enemmän turvattomuutta alueelle tai voidaan kysyä, onko ministeriö valmis asettamaan samalla enemmän valvontaa. Toisaalta auttaako sekään, jos tälläkin hetkellä valvonnassa on ongelmia. Tässä kohtaa tulee esille myös päättäjien koheesion puute. Andrés kertoo, että ministeriö teki päätöksen, mutta Quiton kaupunki ja Quito Turismo, jotka ovat vastuussa lupien antamisesta, eivät päätökseen suostuneet. Poliittinen kiista on valtionhallinnon ja kaupungin välistä, joten samalla myös kansallisen poliisin ja kunnallisen poliisin välistä. He eivät kommunikoi ja tee yhteistyötä keskenään enää yhtä hyvin kuin ennen. Tämä vaikeuttaa työskentelyä myös asukkaiden kanssa. Andrés kertoo kuinka samaan naapuruston tapahtumaan ei voi enää kutsua sekä kaupungin että valtion henkilöitä. Josephin mukaan tässä poliittisessa kärhämässä tulee valita yksi

puoli. Vartioiden lakkautuksen jälkeen ja poliisin jakautumisen jälkeen on yhä vaikeampaa tehdä yhteistyötä poliisin kanssa, koska täytyy hoitaa asioita kahden eri tahon kanssa. Tästä syystä turvallisuusseikat ovat muuttuneet hyvin monimutkaisiksi kontrolloida.

Tämä on vain yksi esimerkki, kuinka Ecuadorissa hallinnolliset elimet ovat erittäin hajautuneita. Quitossa ei ole yhtä organismia, joka hoitaisi yhtä asiaa. Esimerkiksi turvallisuusasioita hoitaa turvallisuusministeriö, sisäministeriö, kansallinen poliisi, Quiton kaupunki ja niin edelleen. Joseph tekee selväksi, kuinka eri elimet pallottelevat vastuuta muille eikä kukaan ota viime kädessä vastuuta mistään. Ei ole suunnitelmallisuutta, vaan kaikki on epäjärjestyksessä. Tässä kohtaa on hyvä muistaa, että Ecuador noin 15,5 miljoonan asukkaan maana ei ole kovin suuri.

Toinen lainsäädäntöä koskeva seikka, josta puhuttiin jo aikaisemmassa kappaleessa, on poliisin toimintavallan supistaminen. Samoihin poliisin toimivallan supistamisen aikoihin asetettiin laki, jonka mukaan pikkurikoksista ei joudu vankilaan. Käytännössä laki mahdollistaa paremmin näpistykset ja pienten määrien huumeiden hallussapidosta. Joseph ja Julio syyttävät lakimuutosta ryöstöjen ja huumeongelman lisääntymisestä. Julio kertoo, että neljän vuoden aikana ryöstöjen määrä naapurustossa on noussut ja tällä hetkellä sitä vaivaa 13–14-vuotiaiden huumeongelma. Huumeet ovat halpoja ja huumeiden myyjille ei voida mitään, koska heillä ei ole ikinä tarpeeksi huumeita hallussaan. Laillisesti tämä on monimutkainen asia. Tämä hallitus on ensimmäinen, joka on tehnyt näin suuria muutoksia lakiin. Hallitus on myös muuttanut vankilasysteemiä ja rakennuttanut kolme uutta modernia vankilaa edellisten surkeiden tilalle. On mielenkiintoisesta huomata, että muutama haastateltavista on muutoin enemmän pehmeiden arvojen kannattaja, mutta on silti vangitsemistuomioiden kannalla. Rikollisuutta vastaan taistelu on tietysti hyvin monimutkaista ja paikkakohtaista ja on vaikea sanoa mikä seikka johtuu mistäkin. On vaikea sanoa, onko nuorten suurempi huumeriippuvuus todellakin lakimuutoksen seurausta.

Nämä muutokset ovat aiheuttaneet Josephin kohdalla sen, että hän on lainoppineena menettänyt kokonaan uskonsa oikeuden toteutumiseen. Hän ilmoittaa, että jos ei ole korruptoitunut, ei onnistu tekemään sillä alalla mitään. Diego syyttää hallintoa myös siitä, että turvallisuuden teemalla ratsastetaan oman vaalimenestymisen takaamiseksi. Poliitikot parantavat vaarallisena pidetyn asuinalueen turvallisuutta, mutta he eivät tee sitä kansan vuoksi, vaan he tekevät sen vain oman maineensa parantamiseksi.

Hallinnon korruptio on vähentynyt entisestä, mutta sitä esiintyy edelleen joidenkin mielestä jopa huomattavasti. Alberto sanoo korruption olevan esimerkiksi yhtenä syynä, miksi hallitus ei panosta tarpeeksi turvallisuuteen. Korruptio on syvään juurtunut tapa ja siitä eroon pääseminen on pitkä prosessi. Diego toteaa, että korruptio on latinalaisamerikkalaisten veressä, he syntyvät siihen. Alberto selittää, että jos jonkun isä antaa rahaa poliisille rikottuaan lakia, lapsi näkee, että näin tulee toimia. Diego ei luota poliisiin, koska he käyttävät valtaa oman edun tavoitteluun. Hän ei usko, että eurooppalainen poliisi on ideaali, mutta hän kokee voivansa luottaa siihen enemmän.

Muutama haastateltava kritisoi luonnonkatastrofien hallintaa Ecuadorissa. Josephin mukaan hänen turvattomuutta luonnonkatastrofeja kohtaan nostaa tieto, ettei kaupungilla ole evakuointisuunnitelmaa. Pelastussuunnitelmat eivät ole lähelläkään samaa tasoa kuin esimerkiksi Chilessä, jossa on samankaltaisia luonnonhasardeja. Joseph kokee, että kaupunkilaiset eivät ole turvattuja, koska informaatiota ei ole tarpeeksi ja vaikka kaupungilla näkee kylttejä ”sitio seguro” eli turvallinen paikka, kukaan ei tiedä missä ne sijaitsevat tai missä olisi omaa kotia lähin paikka. Maria ja Carlos valittelevat samaa. Carlosin mielestä turvallisten paikkojen sijoittelussa ei ole mitään logiikkaa. Joseph on huolissaan siitä, että missään ei ole kylttejä, jotka osoittaisivat minne tulisi paeta onnettomuuden sattuessa. Iltaisin la Rondan pienellä alueella saattaa olla 4000:sta 5000:een ihmistä, jotka voisivat onnettomuuden sattuessa aiheuttaa kaaoksen. He olisivat kuin rotat ansassa. Vastuussa ovat kaupunki, turvallisuusministeriö ja hallitus. Joseph on jopa ottanut yhteyttä kaupungin ja turvallisuusministeriön tahoihin, että suunnitelma pitää tehdä, koska asukkaat eivät voi tehdä sitä itse, siihen tarvitaan teknikko. Edes Cotopaxin purkautumisen uhan alla maa ei valmistaudu paremmin luonnon uhkiin. Joseph antaa selitykseksi tähän taas ecuadorilaisten luonteen, johon kuuluu hetkessä eläminen, ei suunnitelmallisuus. Carlos kertoo, että tulivuoriin erikoistunut professori maantieteelliseltä instituutilta on yrittänyt sanoa jo kymmenen vuoden ajan, että Cotopaxin purkautumisen varalta pitää tehdä suunnitelmia ja rakentaa muurit, mutta häntä ei ole edelleenkään kuunneltu. Riskialueilla rakennetaan, mutta sen tekevät alueen asukkaat itse. Pahimmalla riskialueella arvio riskistä jäädä mutavyöryjen alle ison purkauksen sattuessa on puolesta tunnista neljäänkymmeneen minuuttiin. Diego sanoo, että vain ylemmän tahon henkilöille, kuten poliitikoille ja armeijan henkilökunnalle ilmoitetaan purkauksesta ensimmäisen 20 minuutin aikana. Se, että lopuille alueen asukkaille ei ilmoiteta yhtä aikaisin kuin eliitille, on heille hengenvaarallista.

Kaupungissa on kuitenkin osoitettu turvallisia paikkoja asukkaille, nimeltään *sitios seguros*. Paikat löytyvät nykyään helposti myös esimerkiksi kaupungin internet-sivustolta (Mapa de Sitios Seguros 2016), mutta kysymys on, että ketkä loppujen lopuksi tiedon saavuttavat. Kartta on lisäksi hieman vaikea tulkita, koska se on hyvin pienimittakaavainen, jotta omaa naapurustoa pystyy edes erottamaan kuvasta ja etsimään sitä lähintä turvallista paikkaa.

Carlos kertoo, että kaupungin hallituksella tai pormestarilla ei ole tarpeeksi valtaa eikä pätevyyttä. Poliisin kanssa taas ei voi tehdä yhteistyötä. Näin ollen vain hallituksen kanssa voi tehdä yhteistyötä paremman turvallisuuden eteen. Carlos toteaa, että realiteetti on, että valtio on Quiton kaupunki. Ihmiset pyytävät, että pormestari tekisi jotain turvattomuudelle, mutta se ei ole hänen tehtävänsä. Turvallisuus kuuluu kansalliselle poliisille, joka on valtion hallinnon alla. Tämä johtaa siihen, että käytetään ainoastaan fyysisiä metodeita, kuten poliisivoimien kasvattamista, turvattomuutta vastaan.

Maan nykyisen hallinnon aikana rikollisuus on vähentynyt, mutta voidaan kysyä, että onko tämä hallinnon ansiota, vai onko se maan vaurastumisen ansiota, vai jotakin täysin muuta. Jotakin on ainakin mennyt pieleen, jos ihmisten täytyy sulkea itsensä muurien sisään.

Valtion roolia voidaan mitata sillä, että kenen turvallisuutta se palvelee. Valtion ja poliisin tarkoitus on taata kansan turvallisuus, mutta ketkä kuuluvat määrittelyyn kansa? Aikaisemmassa kappaleessa luonnonkatastrofien kohdalla puhuttiin poliisin toiminnasta alkuperäiskansaa vastaan. Siinä esimerkissä alkuperäiskansa on kansa-määrittelyn ulkopuolella. Diego sanoo kärjistäen, että Ecuadorin valtio turvaa vain pienen osan turvallisuutta, ei sen kansan.

4.6 Asukkaiden ja muiden alueen toimijoiden mahdollisuudet vaikuttaa kaupunginosan turvallisuuteen

Yhteisöjen turvallisuusasioihin osallistumisesta kiinnostunut Vallejo (2008) kertoo, että Quitossa yhteisöllistä järjestäytyneisyyttä on esiintynyt jo noin 60 vuoden ajan (s. 362). Silti nykyään hänen mielestään naapurustojen osallistuminen on yleisesti aika vähäistä. Tällä hetkellä kaupungissa esiintyy kahta erilaista kansalaislähtöistä organisaatiotyyppiä. *Brigadas barriales* eli naapurustoprikaatit ilmaantuivat vuonna 1995, ja ne voivat toimia kansallisen poliisin kanssa yhteistyössä. Toisena tyyppinä ovat *Comités de Seguridad* eli turvallisuuskomiteat, joiden toimintaa tukee kaupungin viranomaistahot (Santillán 2008:

26). Osa haastateltavista toimii tai on toiminut myös näissä turvallisuustoimissa luottamustoimessa asti. Alberton mielestä syy Florestan aktiivisempaan asukastoimintaan on siinä, että sinne muuttaa paljon ihmisiä koko ajan.

Joskus kansalaisten oma valvonta voi olla liioiteltua tai jopa vaarallista. Quitossa toimii organisoituneita naapurustoja, joissa voi olla yhteisiä aseita ja asukkaat seuraavat hyvin tarkkaan mitä kadulla tapahtuu. Näissä naapurustoissa voi nähdä kylttejä, jotka varoittavat varkaita naapurustosta. Esimerkiksi Hollanda-kadun eteläpuolelta löytyy kyltti, joka kertoo, että varas, joka saadaan kiinni tässä naapurustossa, poltetaan ja teloitetaan. Joseph ilmaisee, kuinka älytöntä on, että tämän kaltaisia kylttejä on olemassa. Ei ole vaikea kuvitella, kuinka ulkopuolisessa tai jopa asukkaissa itsessään väkivaltaisen kyltin näkeminen voi herättää turvattomuutta. Kylttejä ei onneksi ole enää niin paljon. Diego sanoo, että systeemi on toimiva, vaikkakin hieman laiton. Kyltit eivät ole vain pelottelua. Quitossa ja Ecuadorissa ylipäättensä lynkkaukset ja väkivaltaisuuDET oman oikeuden ylläpitämisessä eivät ole tavattomia (Vallejo 2008).

Joskus naapurustossa ei olla halukkaita hoitamaan yhteisiä asioita, vaikka muutama aktiivi tekisi aloitteen yhteiseen hyvään pyrkimisestä. Julion asuinalueella el Doradossa, la Florestan naapurissa, kävi näin. Julio näkee ongelmana sen, että ihmiset eivät organisoidu tarpeeksi turvattomuuden vähentämiseksi ja eivät tee yhteistyötä. He vain asentavat enemmän kaltereita. Myös Diego kertoi myös, miten El Doradon eri osassa nuoret yrittivät järjestää yhteistapahtumia naapuruston kanssa kahden vuoden ajan, mutta asukkaat eivät koskaan tulleet. Kukaan ei lähtenyt kodeistaan, tai bunkkereistaan, kuten Diego asian muotoili. Toisin on käynyt la Florestassa, jossa asukkaat innostuvat tapahtumista ja järjestäjillä on tunne, että he voivat vaikuttaa naapuruston asioihin. La Floresta ei ole ainoa kaupunginosa, jossa on laajaa asukasaktiivisuutta. Esimerkiksi Quitoteño on myös hyvin organisoitunut ja he ovat parantaneet turvallisuuttaan paljon, mutta kaupunginosa on paljon rikkaampi ja on turvautunut osittain linnoittumismalliin. Heillä on käytössään 30 rajoitus autoille ja ovat sulkeneet joitakin autoteitä. Lisäksi he poistivat sekoitetun kaupunkikäytön lopettamalla liikkeitä ja toimistoja ja näin alue ei ole enää läpikulkualue. Turvallisuus voi näyttää olevan parempi, mutta miten on viihtyvyyden ja eriytyneisyyden laita.

La Florestassa Casa del Árbol järjesti katupartiointiryhmän, joka kiersi joka ilta alueella polkupyörillä luodakseen turvallisuutta. Idea oli hyvä, mutta käytännössä ryhmä pysyi

koossa vain kolmisen viikkoa. Myös Julion naapurustossa tehtiin katupartiointia iltaisin, ja hänen kertoi tämän olleen onnistunut tapa vähentää ryöstöjä.

Se miltä naapuruston turvallisuus vaikuttaa, riippuu sen sosioekonomisesta rakenteesta. Andrés uskoo, että naapuruston varallisuus kertoo sen yhteisöllisyydestä. Keskiluokan kaupunginosassa ihmiset ovat yhteistyöhaluisempia ja auttavaisempia, kun taas ylemmän luokan alueilla he huolehtivat vain itsestään. Hän kärkehtää, että jos joutuu varkauden uhriksi ja huutaa apua keskiluokan naapurustossa, kaikki tulevat auttamaan. Jos taas sama tapahtuu ylemmän luokan naapurustossa, ihmiset sulkevat ikkunat ja korkeintaan soittavat poliisille. Tässä suhteessa Andrés tuntee olonsa paljon turvallisemmaksi la Rondalla kuin muissa kaupunginosissa, joissa on asunut. Kun hän asui Metropolitano puiston lähellä, hän tunsi olonsa paljon turvattommaksi, vaikka hänen naapurissaan asui entinen sotilas ja poliisipartio ajoi ohi vartin välein. Carlos taas huomauttaa, miten auttamishaluun vaikuttaa paikan lisäksi tapahtuman vakavuus. Jos kaadut kadulla, sinua autetaan, mutta jos sinut ryöstetään ampuma-aseella, sinua ei auteta.

4.6.1 Yhteisön vaikuttaminen La Rondalla

Tällä hetkellä la Rondan ongelma on aktiivisten asukkaiden ja muiden toimijoiden vähäinen määrä. Mateon mielestä he eivät pienen määränsä vuoksi voi tehdä juurikaan alueen parantamiseksi, ainoastaan pyytää poliisia kontrolloimaan enemmän. Asukkaat ovat itse kuitenkin tehneet monia konkreettisia parannuksia turvallisuuden eteen. Mateon oma ravintola parantaa työntekijöidensä turvallisuutta tarjoamalla heille ravintolan suljettua yöaikaan yhteiskyydin kotiin ravintolan omalla autolla. Aikaisemmin la Rondalla on myös toiminut turvallisuutta vartioiva ryhmä, joka on Josephin mukaan ensimmäisenä Quitossa perustettu brigada barrial. Ryhmässä oli 25–30 henkilöä, 18 ja 70 ikävuoden välillä. He kävelivät alueella iltaisin ja öisin kaksi kertaa viikossa. Ryhmä ei toimi enää. Joseph kertoo lisäksi, että naapurustossa toimii nykyään turvallisuuskomitea comité de seguridad, joka monitoroi alueen turvallisuutta, raportoi hallintoelimille ja vaatii poliisilta enemmän toimintaa. Tällä hetkellä he ovat myös aktivoituneet muun muassa paremman kameravalvonnan hankkimiseen. Tällä hetkellä kaikki alueen kolme valvontakameraa sijaitsevat Guayaquil-kadulla (kuva 5). Luultavasti pahamaineisimmalla la Rondan yhteydessä olevalla alueella, Panecillon kukkulalla (kuva 2), asukkaat ovat myös aktivoituneet. Kukkulan päällä sijaitsee vetovoimainen turistinähtävyys, mutta turisteja varoitetaan vakavasti menemästä kukkulalle jalan, koska rinteillä ryöstetään usein

aseellisesti. Panecillon asukkaat ovat laittaneet kylttejä, joissa kehoitetaan jättämään kiipeämättä, koska se on vaarallista tai kerrotaan yksinkertaisesti, että jos kiipeät, sinut ryöstetään.

Kuten sanottu, la Rondan ytimen ongelmana on aktiivisten asukkaiden vähyys ja heidän väsymyksensä paremman naapuruston puolustamiseen. Esimerkiksi lähellä sijaitsevan naapuruston San Marcosin etu on, että asukkaat vastustivat muutosta, joka tapahtui la Rondalla ja ovat onnistuneet pitämään alueensa asutuskeskeisenä. Siellä on vain muutama ravintola. Toisaalta vaikka la Rondan asukkaita on vähän ja solidaarisuus ei ole niin vahva kuin ennen vanhaan, on yhteishenki hyvä moneen muuhun Qiton naapurustoon verrattuna. Esimerkiksi Andrésin mielestä tilaan kuulumisen tunne ja naapuruston asioihin vaikuttaminen on hänelle huomattavasti helpompaa kuin muissa kaupunginosissa, joissa hän on asunut. Hän tuntee olonsa myös paljon turvallisemmaksi la Rondalla.

4.6.2 Yhteisön vaikuttaminen la Florestassa

La Florestassa asukkaat ovat vaikuttaneet paljon naapurustoonsa. La Florestassa on menty kaupunkiaktiivisuudessa niin pitkälle, että alueella hallitsee jopa poikkeuksellisesti omat säännökset. Haastateltavat kertovat kuinka vuonna 2008 asukkaat ja kaupungin kaksi arkkitehtiä ryhtyivät laatimaan säännöstä Ordenanza No. 135 (2011), joka määrää minkälaista rakennuskantaa alueelle saa rakentaa ja minkälaisia kaupallisia palveluita alueelle saa perustaa. Jo näillä asetuksilla kaupunginosa on saanut itse määrätä kehityksestään hyvin pitkälle. Rosan mielestä se on vaikuttanut myös turvallisuuteen ja viihtyvyyteen ja alue on pysynyt rauhallisena, mutta silti kulttuuririkkaana. Alue on suurimmaksi osaksi edelleen asumiskäytössä eikä ole muuttanut muotoaan täysin baari- ja turismikeskeiseksi, kuten naapurikaupunginosa la Mariscal. La Mariscal tulee esille haastatteluissa useamminkin molempien tutkimusalueiden yhteydessä. La Mariscal on turvallisuuden näkökulmasta hyvin epäonnistunut kaupunginosa. Alue on rakentunut lähes yksinomaan turistien viihdyttämisen, päihteiden käytön ja baarien ympärille. Alueella kiertää paljon rahaa ja humalaisia on helppo ryöstää. Tämä on myös yksi syy miksi rikolliset ja mafia viihtyvät alueella.

La Florestassa, kuten monessa muussakin kaupunginosassa on otettu käyttöön *sistema de alarma comunitaria* eli yhteisöllinen hälytysjärjestelmä. Vain Rosa toi asian esille ja kertoi sen olevan hyvin toimiva järjestelmä. Hälytysjärjestelmä toimii käytännössä niin,

että kun he kuulevat jotakin uhkaavaa tapahtuvan laitetaan kova hälytysääni päälle ja naapurusto tulee ulos katsomaan paikalle mitä tapahtuu. Tämän jälkeen toimitaan joukon voimalla tilanteen mukaan. Rosa kertoo hälytyksen tapahtuneen kolme kertaa ja jokaisella kerralla ihmisiä saapui paikalle sankoin joukoin ja tilanne saatiin hallintaan. Järjestelmä on itsenäinen, kaupungista riippumaton eikä se ole suoranaisesti poliisiin kanssakaan yhteistyössä.

4.7 Ratkaisumalleja naapuruston parempaan turvallisuuteen

Kun kysyttiin miksi la Ronda on turvallinen, vastasivat monet poliisin partioinnin olevan yksi syy. Julio mainitsi toiseksi syyksi, kuinka alueella ei liiku paljon rahaa tai rikkaat eivät asu siellä ja tästä syystä se ei ole niin houkutteleva rikollisille. Hän lisäsi kolmanneksi syyksi kuinka la Rondan maine likaisena ja vaarallisena vaikuttaa siihen ettei ihmiset liiku siellä päivittäin, vaan he tulevat vain käymään. Pienemmät ihmismäärät tarkoittaa vähemmän kiinnostusta rikollisten kannalta. La Rondalla on ristiriita siinä, että alue tuntuu turvattomalta useille quitolaisille sen huonon maineen takia, vaikka todellisuudessa turvattomuutta esiintyy enemmän sen ympäröivillä alueilla ja muualla Quitossa. La Ronda itse on hyvinkin siistitty ja valvottu nykyään. Olisi ideaalista, että kaupunki ei jakautuisi turvattomiin ja turvallisiin sektoreihin. Toisaalta asukkaat voivat miettiä, halutaanko vanhaan kaupunkiin houkutella enemmän ihmisiä, jos ajatus on, että sen myötä se houkuttelee myös lisää rikollisuutta. Mateo näkee, että la Ronda tarvitsee paljon turvallisuusstrategista suunnittelua, koska esimerkiksi kaupungin vartioita ei enää ole.

4.7.1 Kovista menetelmistä ajatellaan eriävästi la Florestassa ja la Rondalla

Kovista rikoksenhallintamenetelmistä poliisi, vartijat ja valvontakamerat nähtiin yllättävän positiivisena la Rondalla. La Florestassa kriittisyyttä poliisin toimiin oli enemmän. Vartijat, ainakin kaupungin tarjoamat vartijat, nähtiin la Rondalla erittäin hyvänä menetelmänä, joka toi varmuutta sekä asukkaille että turisteille. Vaikka vartijat eivät saaneet kantaa asetta, he pystyivät ainakin soittamaan poliisille. Poliisiin verrattuna vartijat koetaan parempana, koska he toimivat alueella ympäri vuorokauden, kiertelivät ympäristössä ja olivat tuttuja paikallisille. Sen jälkeen kun kaupunki lakkautti vartijat, Mateon mukaan paikallisilta alettiin ryöstää ja Julion mielestä tämän jälkeen turvattomuuden tunne kasvoi. Asukkaat edelleen pyytävät kaupunkia palauttamaan vartijat. Yksittäisinä keinoina vartijat eivät kuitenkaan riitä. Esimerkiksi Josephin mielestä vartijat

ovat vain somisteita. Ne vain antavat kuvan turvallisuudesta, mutta eivät pysty tekemään sen enempää. Myöhemmin hän sanoo, että toisaalta vartijoiden paikallaololla saattoi sittenkin olla vaikutusta turvallisuuden tuntuun. Vartijoiden lakkauttamisen syy ei yksinomaan ollut varojen loppuminen, mutta myös hallituksen asettama laki, joka sanoo, että yksityinen vartija ei voi vartioida julkista tilaa. Julkista tilaa voi vartioida vain poliisi. La Florestassa on yksityisiä vartijoita paljon. Heitä on usein talojen edustoilla, mikä on Diegon mielestä hieman surullista, koska monesti vartijoilla ei ole valmennusta työhön ja heidän tehtävä on vain vartioida taloa rahasta, aseistettuna. Ensivaikutelma on myös hyvin aggressiivinen, kun ensimmäinen kohtaaminen astuessa taloon on aseistetun ihmisen kanssa. Vartijoiden merkitys vaihtelee eri kaupunginosissa. Esimerkiksi Carlosin mielestä Mariscalin vartijoilla ei ole mitään virkaa. Hänet on ryöstetty siellä vartijoiden edessä, eivätkä he tehneet mitään. Hän epäilee vahvasti, että vartijat ovat osa rikosjengejä. Alberto Josephin lailla ajattelee, että vartijat ovat vain somisteita. Heillä on aseet, mutta todellisuudessa he eivät saa ampua ketään. Hänen talonsa vartijalla ei ole asetta, eikä luultavasti valmennusta työhön, mutta hän seuraa ketä taloalueelle tulee ja tämä antaa kaikesta huolimatta Albertolle tiettyä turvallisuuden tunnetta. Myös Rosan talossa on vartija, mutta hänen mielestä se on turhaa eikä hän maksa vartijasta. Muutamat muut talon asukkaista haluavat siitä maksaa. Rosa on myös huolissaan siitä, että on tapauksia, joissa vartija on yhteistyössä rikollisten kanssa ei välttämättä suoranaisesti auttamalla heitä, mutta esimerkiksi sallimalla talon tarkkailun.

Poliisi koetaan ylipäättään hyvin turvallisuutta edistäväksi, mutta poliisin toiminnan muutoksille on toivetta. Poliisin tulisi partioida alueellaan kattavammin ja ympäri vuorokauden. Rikolliset toimivat poliisin aikatauluja ja liikkeitä hyväksikäyttäen. Poliisin valtuudet puuttua rikoksiin tai rikkeisiin tulisi olla laajemmat, jotta poliisi pystyy puuttumaan tapahtumahetkellä tapahtuviin rikoksiin tai rikkeisiin.

La Rondan asukkaat luottavat kameroiden voimaan, koska yksityisten vartijoiden palkkaamiseen yhteisöllä ei ole varaa. El Comité del Barrio kerää rahaa saadakseen 16-18 uutta valvontakameraa tarkkailemaan naapuruston hankalimpia sokeita kohtia. Joseph uskoo, että ne toimisivat kuin 16 poliisia olisi valvomassa. Asukkaat tekevät yhteistyötä la Loman ympäri vuorokauden päivystävän poliisiaseman kanssa, jonka työ on valvoa kameroita. Näin aluetta valvoisi joku myös aamuöisin, jolloin tällä hetkellä on puute valvonnasta. Monitorointipiste asetetaan myös yhteen yksityisistä taloista, josta asukkaat

voivat valvoa kameroita. Andrés näyttää kartalta, kuinka Venezuelalla, 24 de Mayolla ja Lomalla on paikkoja, jotka ovat vaikeita ja joilla tehdään ryöstöjä. Hän osoittaa myös paikkoja, joissa ei tehdä ryöstöjä paljon, koska siellä on valvontakamerat. Tällä hetkellä valvontakamerat on asennettu vain Guayaquil kadulle. Niillä voidaan edistää rikollisten tunnistamista ja kiinnisaamista, vähentää rikollisten halua varastaa tietystä paikasta sekä luoda mielikuvaa turvallisuudesta. Valvontakamerat voivat tuoda suurimmalle osalle turvallisuuden tunnetta, vaikka eivät auttaisi parantamaan itse turvallisuutta. Kukaan haastateltavista, la Florestan Carlosia lukuun ottamatta, ei koe kameroita tungettelevana tai yksityisyyttä loukkaavana asiana. Monella logiikka on, että jos ei ole mitään piilotettavaa, ei valvontakameroissa ole mitään pahaa. Omassa kodissa on oma yksityisyys, mutta kadulla ei pitäisi olla mitään piilotettavaa. Valvontakameroiden olemassaolo tai lukumäärä liiketilassa ei ole myöskään mikään salaisuus kuten Suomessa. Voidaan kuitenkin pohtia, onko valvontakameroista haittaa joillekin ihmisille, joiden näkemys ei tullut esille tässä tutkimuksessa. Osa oli sitä mieltä, että valvontakamerat eivät loppujen lopuksi auta niin paljoa. Esimerkiksi Joseph sanoi valvontakameroiden olevan vartijoiden lailla vain visuaalisia välineitä ja että ne ovat vain työkaluja, mutta voivat olla silti hyödyllisiä rikollisten tunnistamisessa. Toisaalta voidaan pohtia, mikä hyöty tunnistamisesta on, jos poliisi ei ole kiinnostunut saamaan pikkurikollisia kiinni. Joseph kritisoi valvontakameroita myös siinä, että ne ovat hyvä bisnes heille, jotka myyvät niitä. Vaikka valvontakameroilla on suhteellisen positiivinen kuva la Rondan haastateltavien kesken, on esimerkiksi Julion mielestä typerää luottaa vain tämän kaltaiseen logiikkaan turvattomuuden torjunnassa. Parempi keino hänen mielestään on oppia tuntemaan naapurit.

La Florestassa on myös jonkin verran valvontakameroita, mutta ne ovat kaikki yksityisiä. Diego sanoo haluavansa vähemmän valvontakameroita ja enemmän silmäpareja. Myöskään Rosa ei pidä valvontakameroista, mutta sillä ei ole tekemistä yksityisyyden kanssa. Hänen mukaansa naapurustossa oli aikaisemmin yhteisiä valvontakameroita, mutta se ei vaan ollut toimiva systeemi. Carlosin mielestä valvontakamerat voivat auttaa, mutta myös toisenlaiset menetelmät, kuten pelkät valvonnasta kertovat tarrat tai sininen valo, joka mielletään poliisin väriksi, voivat auttaa. Hän on kuitenkin sitä mieltä, että jos valvontakameroita on joka kulmassa, on kaupunkia tuotettu hyvin väärällä tavalla. Carlos ainoana haastateltavana on huolissaan myös valvontakameroiden väärinkäytöstä, kuten ihmisten seuraamisesta ja kuvamateriaalista saatujen tietojen käyttämisestä muuhun tarkoitukseen.

Se minkälaisissa ympäristöissä haastateltavat tuntevat olonsa turvalliseksi, on joissakin tapauksissa hieman ristiriidassa sen kanssa, minkälaista kaupunkia he haluavat edistää. Esimerkiksi Alberto asuu asuintaloalueella, joka on suljettu muureilla ja jossa on vartija. Hän sanoo, että se on hieman surullista, että hän tuntee olonsa siellä erittäin turvalliseksi. Diego kannattaa kovasti kadun katseita, mutta samalla hän tuntee olonsa turvallisimmaksi omalla kadullaan, joka on rauhallisempi kuin pääkadut, joilla liikkuu paljon ihmisiä laitteiden ja rahan kanssa. Toinen syy miksi hän tuntee olonsa turvalliseksi omalla kadullaan, on vartijoiden olemassaolo ja se, että kaikki vartijat ovat hänen kavereitaan.

Kovat individualistiset toimet turvallisuuden tavoittelemiseksi eivät ole kovin toimivia tai haluttuja haastateltavien kesken, vaikka ovat suosittuja etenkin rikkaammissa kaupunginosissa. Tämän lisäksi kovat rikoksenestotoimet eivät ole kaikkien saavutettavissa. Julio esimerkiksi ajattelee, että la Carolinan itäpuolen kalliissa tornitalokortteleissa tai la Florestan lähetyvillä sijaitsevan Bella Vistan aidatulla asuinalueella turvallisuus on vain lumetta. Muureilla, valvontakameroilla ja vartioilla ei estetä ryöstöjä. Julio kutsuu tätä ylemmän luokan logiikaksi, ja että se on nimenomaan sitä, mikä luo turvallisuutta quitolaisille. Bella Vistan tyyppisillä alueilla liikutaan vain autolla, eivätkä ne sovellu kovin hyvin tai ollenkaan läpikulkuun.

Linnoittautumisen voi olla lumetta, mutta niin on osittain sen taustalla vaikuttava ajatustapakin, mihin korostettu turvattomuuskeskustelu on altistanut. Diego puhuu pelon henkilölistymisestä johonkin epämääräiseen termiin *varas*, joka esiintyy Quitossa ihmisten puheessa kaiken aikaa, mutta sillä ei tarkoita ketään tiettyä todellista rikollista henkilöä, vaan se on vain käsite, jota vastaan täytyy suojautua. Logiikkaan kuuluu se, että koska nämä epämääräiset varkaat ovat ulkopuolella, niiltä suojaudutaan vastakohtaisesti olemalla sisäpuolella. Oman talon sisällä on turva ja sitä täytyy puolustaa. Ilmiö on Diegon mukaan suhteellisen tuore. Noin kaksikymmentä vuotta sitten hänen lapsuudenkodissa oli viihtyisä puutarha, aidan yli pystyi näkemään kadulle ja ovet olivat aina auki. Nykyään autoja on liian vaarallista jättää kadulle, joten piha on asfaltoitu niiden säilytykseen. Tästä syystä sukulaislapset eivät voi leikkiä enää pihalla. Talon ympärille on myös rakennettu muuri ja ovea pidetään aina lukossa. Tämä kaikki, jotta suojaudutaan siltä ”varkaalta”. Quitossa vallitsee linnoittautumismalli, joka edustaa kaikkein kovinta CPTED:n linjaa. Onneksi kuitenkin monet, kuten haastateltavista lähes kaikki, vastustavat tällaista kehitystä.

4.7.2 Pehmeitä keinoja kannattavat kaikki

Pehmeämmistä keinoista naapurivalvonta ja kadun katseet koettiin hyväksi. Kaikkina aikoina käytetty ja sitä kautta valvottu tila on toivottua ja todettu hyväksi keinoksi purkaa turvattomuutta. Monet haastateltavista totesivat, että rikolliset käyttävät hyödyksi tyhjiä tiloja, mutta myös väentungosta. Kaikkina aikoina valvottuja tiloja, joihin ei jää hämää nurkkia ja joissa ihmiset viihtyvät luonnostaan, on toki vaikea tehdä. Kaupungin tulee auttaa edistämään toivotunlaista kehitystä ja tehdä yhteistyötä asukkaiden kanssa alueen hyvän naapurihengen ja viihtyisän paikan luomiseksi, eikä ainoastaan edistää taloudellista toimintaa kuten turismia. Carlos ehdottaa ratkaisuksi maankäytön muutosta. Talojen tulisi olla matalia, neljä–viisikerroksisia ja alin kerros olisi kaupallisessa käytössä ja läpinäkyvä kadulle. Toimistoja ja liiketiloja olisi vain yksi tai kaksi kerrosta ja loput kerrokset olisi asunnoille. Naapurustolle tämä olisi pidemmän ajan ratkaisu paremman turvallisuuden takaamiseksi ja ihmiset tunsivat sen olevan naapurusto sekä päivällä ja yöllä. Rosan mielestä parhaimmat keinot parempaan naapuruston turvallisuuteen on yhteistyö naapureiden kesken sekä naapurustohälytyksen parantaminen tiivistämällä hälytyslaitteiden väliä. Lähes kaikki haastateltavat ovat yhtä mieltä siitä, että parempaa naapurustoa voidaan edistää oikeanlaisella maankäytöllä ja luomalla aktivoivaa toimintaa alueelle. Toki monesti ristiriitoja löytyy. Esimerkiksi la Florestassa yritetään suojella historiallisia kauniita rakennuksia, mutta toisaalta ne ovat tällä hetkellä toimistokäytössä, mikä aiheuttaa iltaisin tyhjiä katvealueita naapurustoon.

Pehmeät menetelmät paremman turvallisuuden luontiin saivat molemmissa naapurustoissa kannatusta. Ihmisten toiminta omassa naapurustossaan on monen mielestä tärkeää ja haastatteluista nousi esille varsinkin la Florestan kohdalla naapurivalvonnan tärkeys. Josephin mielestä tärkeintä on, että ihmisten valvettuneisuutta kasvatetaan. Tällä hän tarkoittaa esimerkiksi sitä, että la Rondalla toimivat ihmiset ymmärtäisivät, etteivät ole toistensa kilpailijoita. He voivat kilpailla esimerkiksi turisteista toisten kaupunginosien kesken, mutta eivät keskenään. Keskenään heidän tulisi olla yhtenäisempiä ja pitää huolta toisistaan. Yritysten kanssa tämä on vaikeaa, koska Ecuadorilaiseen luonteeseen ei kuulu tehdä töitä yhteistyössä toisten liiketoimien kanssa. Haastateltavien mukaan myös solidaarisuus on kadonnut. Ennen alueella tehtiin enemmän talkootyötä, joka on yksi mittari naapurustoaktiivisuudesta, mutta tätä ei tapahdu enää. Ihmisten tulisi myös ymmärtää paremmin alueen rakenne. Julio muistuttaa, että la Ronda on edelleen

asuinkäytössä oleva perintökohde, johon ei voi tulla vain sikailemaan. Ravintoloiden tulisi myös olla ravintoloita eikä diskoja, jotka häiritsevät alueen rauhaa. Alueella pitäisi olla pidemmän ajan kunnollinen visio omaan turvallisuuteensa.

Diegon sanomaa mukaillen, la Floresta on hyvin kaukana täydellisestä naapurustosta, mutta on jo matkalla parempaan siinä, että naapurit tunnetaan paremmin. Alberto myötäilee, että naapurusto on turvallisempi kun yhteisö tuntee toisensa ja pitää huolta keskinäisistä suhteistaan. Naapureiden hyvä suhde toisiinsa on kaikkien haastateltavien toiveena. Rosa kertoo, että jos hänen lapsuudessaan sattui jotakin, hän tiesi, että apua voi pyytää lähimmältä aikuiselta. Ennen Quito oli kuin pieni kylä, jossa kaikki tunsivat toisensa. Nykyään näin ei ole. Toinen seikka on, että asukkaat voivat osallistua paremmin naapurustonsa toimintaan, jos he kokevat kuuluvansa paikkaan. Diego sanoo, että on tärkeä saada ihmiset kokemaan, että julkinen tila on myös heidän tilaansa. Tällöin ihmiset tuntevat vastuuta ympäristöstään ja he haluavat pitää siitä parempaa huolta. Lopulta tämä vahvistaa naapurustoa. Samoin ajattelee Andrés, jonka mielestä parempi turvallisuus saadaan aikaiseksi sillä, että tuntee itsensä ja kuuluvansa paikkaan. Konkreettisesti tätä voi saada aikaiseksi esimerkiksi kulttuuria ja taidetta lisäämällä. Tässä kohtaa Andrés painottaa erityisesti ecuadorilaisten oman kulttuurin ymmärtämisen lisäämistä. Heidän tulisi ymmärtää, että he kaikki ovat loppujen lopuksi mestitsejä, joilla ei ole vain eurooppalaiset esi-isät vaan myös alkuperäiskansan juuret. Se pitäisi käsittää positiivisena oman identiteetin osana. Kun tuntee omat juurensa, tietää myös mihin kuuluu.

5 POHDINTA

Vaikka haastateltavat ovat yleisesti ottaen sitä mieltä, että turvallisuus Quitossa on parantunut viimeisimpinä vuosina, on tässä edelleen huomattavasti parannettavaa. Muutama haastateltavista vertasi tilannetta vuosikymmeniä taaksepäin, ja näin ollen he kokivat tämän päivän Quiton turvattomampana.

Yksi seikka, joka nousi merkittävästi esille kaikista haastatteluista, on rikollisuuden korkea merkitys turvattomuuden tuojana. Haastateltavat saivat tuoda itse keskustelun kautta tärkeimmät turvattomuutta tuovat seikat esille ja kaikki puhuivat suurimmaksi osaksi rikollisuudesta. Rikollisuudesta ehdottomasti suurin ongelma on varkaudet ja seuraavaksi eniten mainittiin huumekauppa, joka sekin oikeastaan mainittiin vain la Rondan kohdalla. Liikenne mainittiin myös etenkin la Florestan kohdalla. Luonnonilmiöiden uhkasta ei puhunut yksikään vastaajista ennen kuin sitä varta vasten kysyttiin. Toisaalta tämä on ymmärrettävää, koska voidaan ajatella, että luonnonilmiöiden eteen ei voi tehdä kovinkaan paljon tai se ei ole ihmisistä riippuvaista. Rikollisuuden kohdalla haastateltavat kokevat turismin ja baarien tuoneen lisää rikollisuutta alueelle huumeiden ja näpistysten muodossa. La Florestan alueelle ongelmia tuovat ryöstöt, joiden voidaan ajatella johtuvan ainakin osittain asukkaiden muutoksesta rikkaampaan, mutta miksei myös yhteiskunnan muutoksesta enemmän elektroniikka- ja laitekeskeiseksi. Houkuttelevat kohteet voivat tuoda alueelle enemmän rikollisuutta kuin toiseen naapurustoon, mutta toisaalta helppojen kohteiden ei kuitenkaan voida ajatella olevan rikollisuuden syynä, koska se kumpuaa yhteiskunnan syvemmistä ongelmista.

Kaikissa haastatteluissa tuli selkeästi esille, että hyvä naapurihenki on toivottua ja se auttaisi luomaan turvallisemman ympäristön. Se, että yhteisö tuntee toisensa ja puhalttaa samaan hiileen, tuo haastateltavien mukaan parhaiten turvallisuutta. Käytännön menetelminä esimerkkinä annettiin naapurihälytysjärjestelmä sekä Jacobsin hengessä tuotetut eläväiset kadut, joita saadaan aikaiseksi esimerkiksi yhteisillä tapahtumilla, houkuttelevilla liiketoiminnoilla sekä fyysisen ympäristön läpinäkyvyydellä. Myös uuden urbanismin (Ley 2003) näkökulman mukaista perinteistä suunnittelua pidettiin etenkin la Florestassa tärkeänä. Siihen kuuluvaan inhimillisen koon käyttämiseen, käveltävyyteen ja rakennuskannan monimuotoisuuteen on pyritty muun muassa aikaisemmin mainitulla Ordenanza 135:lla (2011).

Kumpaakaan kaupunginosaan ei kuitenkaan haluta lisää baareja, jotta yölläkin kaduilla olisi elämää. Sen sijaan La Rondassa haluttiin lisätä virallista valvontaa valvontakameroiden kautta. Baarien taas päinvastoin koetaan tuovan alueelle epätoivottua toimintaa, kuten tappeluita ja helppojen humalaisten asiakkaiden ryöstön toiveessa tulevat varkaat. Yöllinen aika koetaan selkeästi kuitenkin vaarallisena. Diego kokee Euroopan suurkaupungit erilaisiksi, niissä hän voi olla kadulla aamuyöhön asti, eikä vaaran tunnetta ole. Hän sanoo, että Quitossa voi olla kadulla vain siihen saakka kun aurinko laskee ja sen jälkeen sulkeudutaan omaan ”bunkkeriin” eli kotiin. Vaikkakin esimerkki on hieman kärjistetty, se havainnollistaa, että pimeän aika rajoittaa ihmisten elämää Quitossa kovin paljon. Lisäksi varkauden kohteeksi joutumisen pelko rajoittaa quitolaisten elämää myös päiväsaikaan: epäilyttäviä reittejä vältetään, kävellen liikkuminen tuntuu turvattomalta ja kotoa tulisi lähteä minimalistisen varustuksen kanssa, jotta tärkeitä tai kalliita tavaroita ei varastettaisi. Saman kaltaisia tuloksia osoitti myös INEC:n (2011) kyselytutkimus. La Florestan alueen yliopistolla myös itse opiskelleena voin kyseenalaistaa sen, että kuinka moni opiskelija voi tänä päivänä mennä kampukselle ilman kannettavaa tietokonetta tai älypuhelinta niiden sisältäessä päivittäisiä opiskeluun tarvittavia työkaluja. Tai miten valokuvaaja voi mennä töihin ilman kameraa. Täytyy myös huomioida, että Ecuadorissa ei ole yhtä helppoja vakuutuksia varkauden varalle kuin Suomessa, tekniikka on kalliimpaa hyvin korkean tuontiveron takia ja palkat ovat ainakin alemmassa tuloluokassa pienempiä. Näin ollen varkauden aiheuttama menetys voi tuntua uhrista tavattoman suurelta. Tutkimuksessa yllätti suhteellisen positiiviset asenteet valvontakameroita kohtaan. Toisaalta asenteeseen voi vaikuttaa se, että Ecuadorissa ei ole niin paljon valvontakameroita kuin esimerkiksi Suomessa ja varkauksia on enemmän. Tällä hetkellä valvontakameroiden etu voittaa niiden tuoman mahdollisen haittapuolen. Toki taustalla voi vaikuttaa myös kulttuuriset erot yksityisyyttä kohtaan.

Vaikka tutkimusalueilla toimijat ovat aktiivisia ja yhteishenkeä esiintyy, suurimmassa osassa Quitossa ei valitettavasti näin ole ja yhteisöllisyyden puute johtaa individualistisiin ja konservatiivisiin ratkaisuihin. Muurien takana eläminen ja vastuu vain omasta turvallisuudesta johtaa tyhjään ympäristöön eikä loppujen lopuksi vähennä rikollisuutta. Lisäksi se lisää kadulla liikkuvan henkilön turvattomuuden tunnetta, koska rikollisuus siirtyy kadulle muurien toiselle puolelle valvonnan ulottumattomiin. Andrés perustelee yhteisöllisyyden etua esimerkiksi sillä, että kun tunnetaan toinen toisensa, tiedetään kuka on vaikka petollinen henkilö, kuka varas ja kuka prostituoitu. Tällöin näitä henkilöitä ei

tarvitse pelätä. Tuntematonta on helpompi pelätä. Tähän liittyy läheisesti myös se, mitä Diego kertoi aikaisemmin quitolaisten pelosta epämääräistä ”varasta” kohtaan, johon ei liity ketään todellista henkilöä. Käsittelin aikaisemmin myös sitä, että Koskelan (2009) mukaan tämän päivän kovat rikoksentorjunnan menetelmät nojaavat sokeaan pelkoon rikollista kohtaan eivätkä ne pohdi laajempia yhteiskunnallisia merkityksiä turvattomuuden tunteen tai edes rikollisten motivaation takana.

La Florestan kaupunginosasta pystyy heti huomaaman erilaisen hengen kuin La Rondan alueesta. La Florestassa on monipuolisemmin erilaisia aktiivisia ryhmiä, jotka myös toimivat enemmän keskenään yhteistyössä. Tähän vaikuttaa suuressa määrin kaupunginosien erilaiset sosiaaliset ja hallinnolliset rakenteet. La Ronda ei voi saada osakseen suurta määrää aktiiveja, koska asukkaita on vähän ja yrittäjät eivät pidä tarpeeksi yhtä asukkaiden kanssa. Osa yrittäjistä ei ole myöskään kiinnostuneita alueen kehityksestä. La Floresta on taas säilynyt asukaskeskeisenä ja aktiivit ovat pääasiallisesti nuoria. Sosiaalinen rakenne näkyy myös turvattomuuden hallintakeinoissa. La Rondalla ei ole tällä hetkellä oikeastaan muita projekteja turvallisuuden parantamiseksi kuin turvakameroiden asentaminen. La Florestassa on käytetty pehmeiden arvojen mukaisia innovatiivisempia ideoita, kuten iltaisia pyöräpartioita ja osallistavia työpajoja. Molemmissa naapurustoissa järjestetään kuitenkin kulttuuri- ja taidetapahtumia, jotka voivat parantaa alueen identiteettiä sekä katujen houkuttelevuutta ja näin ollen sen turvallisuutta, kuten Newmanin (1972) aikaisemmin esitetystä teoriasta osoitettiin.

Aikaisemmin tuli ilmi Brunton-Smith ja Jackson (2012) kanta siihen, kuinka visuaaliset epäjärjestyksen merkit vaikuttavat turvattomuuden tunteeseen rikkonaisten ikkunoiden teorian hengessä. Itse ajattelen, että turvattomuuteen vaikuttavien merkkien ei tarvitse kuitenkaan olla vain fyysisiä epäjärjestyksen symboleita, vaan ne voivat olla jokapäiväisiä keskusteluja. Turvattomuus näyttäisi haastattelujen perusteella siirtyvän tehokkaasti myös tarinoiden kautta. Jos henkilö on kuullut luotettavalta henkilöltä tarinan rikoksesta, se saattaa vahvistaa turvattomuuden tunnetta tietyllä alueella. Mitä enemmän tarinoita kuulee, sitä enemmän usko rikosten olemassaoloon sekä huoli niiden vaikutuksesta omaan turvallisuuteen kasvaa. Ympäristön epäjärjestyksen ja keskustelujen lisäksi täytyy huomioida myös toisenlaiset merkit, kuten valvontakamerat, muurit ja niiden päälle asetetut lasinsirpaleet, jotka muistuttavat kadulla kulkevaa henkilöä turvattomuudesta. Tutkimuksessa la Florestan haastateltavat mainitsivat, kuinka lukuisat muurit tekevät

alueesta turvattomamman ja tästä syystä he kannattavat läpinäkyvämpää julkisivua taloille. La Rondalla muureja ei juurikaan ole. Toiseksi turvadesign ja turvateknologia voivat toimia symbolin tavoin antamalla rikollisille sellaisen kuvan alueesta, että siellä on jotakin varastamisen arvoista, koska sitä suojellaan niin lujasti. Kolmanneksi väittäisin, että kovilla menetelmillä tilasta ulossulkeminen voi vahvistaa toiseutta ja voi tuoda rikoksen tekijälle eräänlaista ”oikeutusta” teolleen. Koviin menetelmiin turvautuminen on myös eräänlainen oravanpyörä. Mitä enemmän muureja, kaltereita ja lukkoja ympärillään näkee, sitä enemmän haluaa itsensäkin turvata näillä metodeilla. Carlosin mielestä quitolaisten on vaikea päästä eroon tästä ajatustavasta ja se koskee kaikkia yhteiskuntaluokkia. Toisaalta muurien ja kaltereiden suojaan voi kätkeytyä taloudellisesti heikommassakin asemassa oleva, mutta yksityisten vartijoiden ja turvakameroiden hankkimiseen tarvitaan korkeampi taloudellinen tulotaso.

Haastateltavien vastauksissa kuultiin lähes kaikki Jacobsin ja Newmanin esittämistä tavoista ehkäistä turvattomuutta. On vaikuttavaa, että haastateltavat kokivat, että naapuruston tulee itse edistää menetelmiä ja he voivat tähän parhaiten vaikuttaa. Kuitenkin apua ja yhteistyötä kaivattaisiin myös viranomaisilta. Haastateltavat kokivat Jacobsin (1961/1992) ehdottamat kaduille houkuttelevat toiminnot toivottavana menetelmä turvallisempaan naapurustoon, erityisesti la Florestassa. Tulee kuitenkin ottaa huomioon, minkälaisia toimintoja alueelle halutaan. Kaupalliset menestyvimmat ratkaisut eivät välttämättä ole toimivia näille naapurustoille. La Florestaan ei haluta ketjukauppoja tai ylipäättään suuria liikkeitä. La Rondan kohdalla epäillään taas, että liikkeet, kuten trendikkäät kahvilat la Florestassa, houkuttelevat paikalle ihmisiä, joita myös rikolliset haluavat ryöstää. Toimintojen tulisi lisäksi olla avoimia, ainakin osittain kulutuksesta vapaita ja kaikkien saavutettavissa olevia, jotta ne eivät vain vahvista sosiaalista kuilua ja konsumerismia, joka osaltaan luo tarvetta hyödykkeisiin ja sitä kautta mahdollisesti luo edellytystä varastaa, vaikka toki ei ole ainoa rikollisten motiivi. Toimintoja tulisi olla myös ilta- ja yöaikaan, mutta niin, että ne eivät loisi lisää turvattomuutta, kuten pelkästään juopumiseen tarkoitettut paikat. Liikkeiden omistajilla olisi hyvä olla hyvä suhde alueeseen, jotta he myös välittäisivät siitä mitä siellä tapahtuu. Sosiaaliset kontaktit auttavat tuntemaan olonsa turvallisemmaksi. Andrés kertoo, kuinka hän luottaa liikkumiseen enemmän kun hän tuntee oman kotikulmansa taksikuskit ja kun hän menee toiseen kaupunginosaan, hänen ystävänsä tuntevat sikäläiset taksikuskit. Liikkuminen Quitossa ei ole kovin turvallista ylipäättensä, koska missä tahansa liikennevälineessä tai kadulla

kävellessä voi joutua näpistyksen tai ryöstön uhriksi, jopa turvallisemmiksi väitetyissä mobiiliapplikaation takseissa. Pyörällä ajo voi olla yksi ratkaisu turvallisemmalta tuntuvaan kulkemiseen, kuten esimerkiksi Carlos mainitsi, mutta kaupungin liikennesuunnittelu ei suosi sitä. Pyöriteiden niukkuus, nopealla metrobussikaistalla ajo tai hektinen ja pakokaasun käryinen liikenne ei voi houkutella monia.

Vanderschueren (1996) aikaisemmin mainittu ehdotus rikollisuutta ehkäisevistä valtuustoista näyttäisi toteutuvan molemmissa tutkimuksen naapurustossa. Näiden avulla asukkaat saadaan osallistumaan alueen kehittämiseen ja mikä tärkeintä, he tuntevat että voivat vaikuttaa ympäristöönsä. Kontrollin tuntu voi myös auttaa vähentämään koettua turvattomuuden tunnetta. Toinen tärkeä elementti valtuustoissa on se, että viranomaiset ovat mukana keskustelussa. Jos viranomaiset ovat yhteistyöhaluisia, voidaan ideat panna toteen helpommin. Keskitetympi ja sitä kautta helpompi väylä yhteistyöhön viranomaisten kanssa voisi auttaa myös tutkimusalueita kehittämään haluamaansa suuntaan. Vanderschueren esittikin, että kaupungin pitäisi tuoda yhteen eri instansseja. Quitossa tämä olisi hyvin tarpeellista sen hajanaisen ja valtiolle keskittyvän hallintojärjestelmän takia. Kansalaisten on vaikea kommunikoida viranomaisten kanssa, koska he eivät tiedä, mihin tahoon he voisivat olla yhteydessä. Poliittisten johtajien tulisi myös edistää yhteisöjen solidaarisuutta rikosten ehkäisemisessä, mutta korostamalla nimenomaan sanaa solidaarisuus, joka ei sisällä tarkoitusta oman käden oikeudesta väkivaltaiseen käytökseen. Toisaalta voidaan miettiä, että jos vastuuta sysätään liikaa kansalaiselle, voi sen kantaminen olla liian raskasta ja rikoksen pelko saattaa vallata vielä suuremman osan päivittäisestä ajattelusta. Tällöin rikoksen ehkäisyn nimissä on vahingossa luotu lisää turvattomuutta. Muita Vanderschueren esittämiä rikollisuutta ehkäiseviä keinoja ei niinkään mainittu haastatteluissa, mutta esimerkiksi yhteisöihin investointi yhteisöidentiteetin parantamiseksi, voisi olla erittäin toimiva ratkaisu. Kuten aikaisemmin mainittu, Newmanin mukaan turvallisuus paranee, kun ihmiset tuntevat kuuluvansa paikkaan ja näin ollen välinpitämättömyys naapurustoa kohtaan vähenee. Haastateltavista paikkaan kuulumisen tunteen toi esille tärkeänä Diego sekä Andrés. Andrés meni pohdinnoissaan kuitenkin vielä hieman syvemmälle. Sen sijaan, että hän olisi painottanut alueellista identiteettiä, hän painotti ecuadorilaisten oman identiteetin parempaa sisäistämistä. Hänen mukaansa omien juuriensa tunteminen vahvistaa myös paikkaan ja yhteisöön kuulumisen tunnetta. Turvallisuuden kannalta onkin tärkeämpää hyväksyä itsensä ja toiset sekä tuntea enemmän samankaltaisuutta kuin ulkopuolistaa joitakin

ihmisryhmiä tai ulkopuolistaa itsensä muusta yhteisöstä muurien sisälle. Itsensä tunteminen ja kuulumisen tunne ylipäättään kasvattaa tyytyväisyyttä elämään ja voi altistaa vähemmän tavarankaipuulle, kateudelle ja egoistiselle ajattelulle.

Yksittäisten alueiden, kuten La Rondan kohdalla ei auta, että kaupunki yrittää tehdä vain muutamasta kadusta kauniimman ja viihtyisämmän. Ongelmat eivät häviä vain siirtämällä epätoivottua toimintaa muualle. Ympäröivien kortteleiden ongelmat peilautuvat kaikkialle ja sosiaaliset ongelmat pikemminkin siirtyvät muualle kuin vähenevät. Julion mielestä etenkin huumekaupalla on suuri vaikutus ympäröivien alueiden turvallisuuteen. Aikaisemmin esillä ollut spillover-vaikutus eli naapurialueiden negatiivinen vaikutus omaan alueeseen tulee esille haastattelujen yhteydessä. Naapurikaupunginosan alueella esiintyvistä ongelmista ei puhuta välttämättä naapurialueen ongelmana, vaan ne ovat oman alueen ongelmia. Kuten tutkielman alussa on mainittu, varsinkin La Rondan kohdalla haastateltavat puhuvat usein suuremmasta alueesta kuin La Rondan määrittelyyn kuuluu tai jopa koko historiallisesta keskustasta, kun taas La Florestassa pelon tunteeseen vaikuttaa La Mariscalin turisti- ja baarikeskittymän läheisyys.

Quittoa vaivaa epäluottamus hallintoa ja viranomaisia kohtaan. Kysymys siitä, kuinka tehokkaasti poliisi työskentelee yhteisöjen hyväksi, ei ole kuitenkaan ensisijainen. Haastateltavien kertomusten perusteella poliisiin ei ylipäättään selkeästi luoteta. Vaikka korruptiota on heikennetty ja suunta on oikeaan päin, poliisin tulisi saada välitettyä itsestään parempi kuva ja välittää yhteisölle viesti, että heistä välitetään. Poliiseja koulutetaan määrällisesti paljon ja heidät on tehty hyvin näkyväksi kaupunkikuvassa heidän toimiessaan esimerkiksi liikenteenohjaajina liikennevalojen rinnalla. Poliisiautojen kattovalot ovat myös päällä jatkuvasti, vaikka hätää ei olisikaan. Quitossa ei voi olla törmäämättä poliisiin, mutta silti olo ei tunnu sen turvalliselta. Myös valtion hallinnon toimia kritisoitiin, koska toimien hallinta on hajanaista eikä yhteistyö eri organisaatioiden välillä toimi. Tästä syystä myös asukkaiden on vaikea hoitaa asioita yhteistyössä hallinnon kanssa. Quiton tulisi, kuten Vanderschueren ehdottaa, luoda ennaltaehkäiseviä toimintaperiaatteita tuomalla yhteen erilaisia julkisia ja yksityisiä instansseja vähentämään rikollisuutta luovia olosuhteita. Valtion tulisi myös jakaa hallintoa Quiton kaupungille. Tällä hetkellä valtion hallinto vastaa myös quitolaisten turvallisuusasioista, jolloin turvallisuutta edustava taho on hyvin kaukana kaupunkilaisesta henkilöstä.

6 LOPUKSI

Tutkimus antoi kattavasti vastauksia esitettyyn tutkimuskysymykseen ja sen alateemoihin. Tutkimusalueiden toimijat kokivat, että he voivat vaikuttaa alueensa turvallisuuden parantamiseen hyvin. Toisaalta sitä ei edesauta julkinen valta. Toimijoilla on ongelmia viranomaisten sekä valtion ja kaupungin hallintojen kanssa, koska ne ovat erittäin hajaantuneita, jonkun verran korruptoituneita eikä yhteistyö keskenään niiden välillä toimi. Tämä vaikeuttaa naapurustojen kehittämistä, koska toimijoiden on vaikea saada äänensä kuuluviin tai vaikuttaa päätöksentekoon, jos he eivät tiedä mihin tahoon ottaa yhteyttä ja tahot eivät vie asiaa eteenpäin tekemällä yhteistyötä toistensa kanssa. Korruptio vaikeuttaa myös asioiden eteenpäin viemistä, suosien tiettyjen henkilöiden päämääriä ja vaalien epätasa-arvoisuutta.

Haastateltavat kokivat naapurustonsa suhteellisen turvallisiksi muuhun Quitoon nähden ja kehitys on ollut hyvä viime vuosiin verrattuna. Suhteellisen hyvä turvallisuus on suotuisan naapurustohengen sekä la Rondalla poliisivalvonnan ansiota. Taustalla vaikuttaa myös yleinen Quiton parempi turvallisuustilanne sekä korruption väheneminen. Negatiivisesti turvallisuuteen vaikuttivat eniten varkaat, huumausainekauppa ja pimeä vuorokauden aika. Jonkin verran siihen vaikutti myös liikenne ja luonnonkatastrofit.

Molemmissa naapurustoissa koettiin, että alueen toimijat voivat vaikuttaa sen asioihin erittäin hyvin. Molemmissa naapurustoissa on monia asukaslähtöisiä organisaatioita, jotka järjestävät tapaamisia sekä naapurustotapahtumia säännöllisesti. La Florestassa on myös turvallisuusasioihin erikoistunut komitea. Käytännössä turvallisuuden eteen organisaatioissa on järjestetty esimerkiksi katupartioita. La Florestassa on lisäksi järjestetty työpajoja sekä perustettu naapurustohälytysjärjestelmä. Tällä hetkellä la Rondan asukkaat haluavat parantaa turvallisuutta valvontakameroilla sekä yhteisöllisemmällä naapurustolla, jossa myös liikeyritykset olisivat vastuullisia. He myös kaipaisivat lisää motivoituneita toimijoita la Rondaan. La Florestassa turvallisuuteen halutaan pyrkiä maankäytön säätelyyn ja fyysisen ympäristön suunnitteluun vaikuttamisella, laajemmalla naapurustohälytysjärjestelmällä sekä yhteisöllisemmällä naapurustolla. Olin erityisen vaikuttunut Andrésin tarkkaan pohditusta vastauksesta, jonka mukaan itsensä identiteetin tunteminen sekä sitä kautta paikkaan kuulumisen tunteen kasvattaminen on paras keino turvallisuuden tunteen parantamiseen. Käytännössä tähän voidaan pyrkiä hänen mukaansa

kulttuuria ja taidetta lisäämällä. Vaikka haastateltavat olivat aktiivisia naapurustovaikuttajia, toisaalta esimerkiksi rikollisuuteen ja luonnonkatastrofeihin tunnuttiin olevan jollakin tavalla tottuneita. Kuten Rosa totesi, ryöstöt ovat osa naapuruston elämää.

Julkista valtaa kohtaan haastateltavat olivat kovin pettyneitä. Toki he kokevat, että kaupungin ja valtion puolelta on tehty joitakin parannuksia aikaisempaan verrattuna, mutta on tehty myös paljon huonoja päätöksiä, kuten la Rondan viime vuosikymmenien kehityskulku näytti. La Rondalla viranomaistoimintaan ja päätöksentekijöihin oltiin kuitenkin hieman tyytyväisempiä kuin la Florestassa. Myös asenne heikosti toimivaa julkista valtaa kohtaan on tottunutta. Diego sanoi esimerkiksi korruption olevan ecuadorilaisten veressä ja näin ollen se on myös osa luonnollista arkea, johon on sopeuduttu. Näitä seikkoja ei voi päivässä muuttaa, mutta on hyvä, että ne tiedostetaan ja sitä kautta ehkä vähitellen viranomaisten ja poliitikkojen asenteet paranevat ja epäkohtia voidaan vaatia muuttumaan.

Tutkimus on vain pintaraapaisu Quiton todellisuuteen turvallisuuskysymyksissä. Jotta voitaisiin ymmärtää laajemmin kulttuurin ja politiikan luomia kehyksiä, tulisi haastattelu tehdä myös sekä alhaisemman että ylemmän tulotason kaupunginosissa. Tutkimusalueet ovat tässä tutkimuksessa kaupungin keskustassa, vanhassa ja uudessa keskustassa, mutta uudet tutkimusalueet Quiton pohjoisosista ja eteläosista voisivat toimia enemmän toistensa vastakohtina. Toisaalta juuri näissä naapurustoissa asukkaiden aktiivisuus, lukuun ottamatta muutamaa poikkeusta, on todennäköisesti huomattavasti alempaa. Haastattelujen perusteella voidaan päätellä, että ylemmän tulotason naapurustoissa ihmiset eivät helposti suosi naapurustoyhteistyötä järjestääkseen katutoiminnasta vilkkaampaa. Vilkkaat kadut voivat tuoda mukanaan myös meteliä sekä epätoivottuja ihmisiä. Valvontakameroilla ja vartioilla saa ostettua näennäistä turvallisuutta paljon helpommin. Hyvin alhaisen tulotason alueilla taas asukkailla ei välttämättä ole voimavaroja naapuruston ongelmien ratkomiseen omien taloudellisten tai sosiaalisten huolien takia. Vaikka haastateltavien löytäminen olisi hankalampaa, olisi mielenkiintoista nähdä, miten naapuruston sosiaalis-taloudellinen taso vaikuttaa sen asukkaiden naapurihengen toiveeseen ja aktiivisuuteen yhteisissä asioissa. Pitääkö Andrésin väite paikkansa, että mitä ylempää luokkaa ihmiset ovat, sitä välinpitämättömiä he ovat toista ihmistä kohtaan. Tutkimus herättää myös uusia kysymyksiä julkisen hallinnon turvallisuusohjelmista sekä viranomaisten kapasiteetista.

Vastaisuudessa ottaisin haastateltavaksi myös kaupungin ja valtion viranomaisia sekä poliitikkoja, koska olisi mielenkiintoista ymmärtää paremmin, mitkä tekijät vaikeuttavat turvallisuusprosesseja ja päätöksentekoa sillä puolella. Lisäksi jos Quiton koko kaupungin kattavaa tilastollista aineistoa olisi saatavilla, olisi niiden kautta voitu tarkastella eri alueiden turvallisuuden tai rikollisuuden kehitystä vertailevammin.

Tutkimuksen tekemisessä suurimpana ongelmana oli vieras kieli ja kulttuuri, joiden syvällisempään ymmärtämiseen tarvitsisi enemmän aikaa. Pro Gradu -tutkielman kokoon nähden lähes vuoden paikalla vietetty tutustumisaika on kuitenkin pitkä. Tutkimuksen yhtenä ongelmana voi pitää liian samankaltaisten ihmisten haastattelemista. Naapuruston aktiiviset ihmiset ovat hakeutuneet varta vasten tekemään asioita yhdessä, joten heitä yleisesti kiinnostaa yhteiset asiat ja muiden hyvä. Aktiivit ovat myös vähemmistöä. Jos haastateltavana olisi muita naapuruston asukkaita tai toimijoita, tulos voisi olla huomattavasti erilainen ja fyysisiä ratkaisuja painottavampi, koska näinhän suurin osa Quitossa käytännössä suojaa itseään. Toisena tutkimuksen ongelmana voi olla liian pieni haastateltavien määrä, koska näin ollen haastateltaviksi on voinut myös valikoitua liian samankaltaisia ihmisiä. Toisaalta tutkielman kokoon nähden jo tämän kokoisen aineiston käsittely oli hyvin työlästä. Haluan vielä painottaa, että en tuonut tutkielmassa esille vakavia ryöstötilanteita niillä herkuttelun takia, vaan esittäökseni, kuinka tavallista ryöstön uhriksi joutuminen Quitossa tai muissa Etelä-Amerikan suurissa kaupungeissa on ja kuinka se vaikuttaa ihmisten jokapäiväiseen elämään aivan toisella tavalla kuin esimerkiksi Suomessa. Tarkoitus ei ole kuitenkaan aliarvioida Suomessa koettua pelkoa vähäisemmäksi tai sanoa, että Suomessa turvallisuuden parantamiseen ei olisi syytä. Kuten aikaisemmin on todettu, pelko on aina yksilöllistä ja siihen vaikuttavat laajemmat seikat kuin rikostilastot.

Kaiken kaikkiaan tutkimus vahvisti näkemystä, että turvallisemman ympäristön suunnittelussa tulee ymmärtää, että pelkkä rikosten ehkäisy tai yksittäiset valvontakameraratkaisut eivät yksinkertaisesti riitä. Turvallisuus on laajempi käsite, joka loppujen lopuksi peilaa yhteiskunnan sosiaalisia ongelmia, jotka puolestaan kertovat siitä, ettei olla onnistuttu luomaan kaikille ihmisille kattavaa inhimillistä turvallisuutta jokaiselle elämänalueelle. Tarvitaan kokonaisvaltaisia ratkaisuja, joiden kehittämiseen tarvitaan yhteistyötä ja ymmärrystä niin hallinnon kuin kansalaisten puolelta.

Lähteet

- Baker, M., Nienstedt, B., Everett, R. & McCleary, R. (1983). The Impact of a Crime Wave: Perceptions, Fear, and Confidence in the Police. *Law & Society Review*, 17:2, 319–335
- Balvig, F. (1991). Fear of Crime in Scandinavia - New Reality, New Models?. Teoksessa *Violence in Scandinavia: Selected topics*, 89–127. Norwegian University Press, Oslo.
- Bertelsmann Stiftung (2016). BTI 2016 — Ecuador Country Report. Bertelsmann Stiftung, Gütersloh.
- Bing (2017). Bing kartta data.
- Brunton-Smith, I. & J. Jackson (2012). Urban Fear and its Roots in Place. Teoksessa Ceccato, V. (toim). *Urban Fabric of Crime and Fear*, 55–82. Springer, Lontoo.
- Donoso J. C., D. Montalvo & D. Orcés (2010). Cultura política de la democracia en Ecuador, 2010. Consolidación democrática en las Américas en tiempos difíciles. 326 s. Vanderbilt University,
- Garofalo J. (1981). The Fear of Crime: Causes and Coensequences. *The Journal of Chriminal Law and Chriminology* 72: 2, 829–857
- Greene J. A. (1999). Zero Tolerance: A Case Study of Police Policies and Practices in New York City. *Crime & Delinquency* 45: 2. 171–187
- Grönlund, B. (2012). Is Hammarby Sjöstad a Model Case? Crime Prevention Through Environmental Design in Stockholm, Sweden. Teoksessa Ceccato, V. (toim). *Urban Fabric of Crime and Fear*, 55–82. Springer, Lontoo.
- Harrendorf S., M. Heiskanen & S. Malby (toim) (2010). *International Statistics on Crime and Justice*. 176 s. HEUNI Publications, Helsinki.
- Hirschfield A. & K. J. Bowers (1997). The Effect of Social Cohesion on Levels of Recorded Crime in Disadvantaged Areas. *Urban Studies* 34: 8. 1275 – 1295
- INEC (2001). Censo de Población y Vivienda. Instituto Nacional de Estadística y Censos.
- INEC (2010). Censo de Población y Vivienda. Instituto Nacional de Estadística y Censos.
- INEC (2011). Encuesta de Victimización y Percepción de Inseguridad 2011. Ecuador en Cifras. Instituto Nacional de Estadística y Censos (INEC).
- Jacobs, J. (1992). *The Death and Life of Great American Cities*. 1. Vintage Books painos. 458 s. Vintage Books, New York.
- Jeffery, C. Ray. (1971/1977). *Crime Prevention Through Environmental Design*. 352s. Sage Publications, Beverly Hills
- Korander, T. (2000). Turvallisuus rikollisuuden ja sen pelon vastakohtana. Teoksessa Niemelä P. ja A. R. Lahikainen (toim.): *Inhimillien turvallisuus*, 177–216. Vastapaino, Tampere
- Kortteinen M. (1982). Lähiö. Tutkimus elämäntapojen muutoksesta. 324s. Otava, Helsinki.
- Koskela, H. (1999). Fear, control and space: Geographies of gender fear of violence, and video surveillance. Helsingin yliopiston maantieteen laitoksen julkaisuja A 137. Helsinki. 16s.

- Laitinen, A. & K. Aromaa (2005). *Rikollisuus ja kriminologia*. 272s. Vastapaino, Tampere.
- Ley, D. (2003). Forgetting porstmodernism? Recuperating a social history of local knowledge. *Progress in Human Geography* 27, 537–560
- Mapa de Sitios Seguros (SS) Ubicados en Distintos Sectores del D.M.Q (2016). Kartta. Municipio del Distrito Metropolitano de Quito. 05.01.2017
<<http://www.quito.gob.ec/index.php/servicios/sitios-seguros#mapa-de-sitios-seguros>>
- Moser, C. (2009). Coping with Urban Violence: State and Community Responses to Crime and Insecurity in Guayaquil, Ecuador. Teoksessa Koonings, K (toim) & D. Kruijt (toim). *Mega-Cities: The Politics of Exclusion and Violence in the Global South*, 69–81. Zed Press, Lontoo.
- Mumford, L. (1954). The neighborhood and the neighborhood unit. *Town Planning Review*, 24:4, 256-270
- Newman O. (1972). *Defensible space*. 264s. Macmillan, New York
- Niemelä, P. (2000). Turvallisuuden käsite ja tarkastelukehikko. Teoksessa Niemelä P. ja A. R. Lahikainen (toim.): *Inhimillien turvallisuus*, 177–216. Vastapaino, Tampere
- Ordenanza 135 (2011) El Concejo Metropolitano de Quito. 18s.
- OSM (2017). Open source maps. Kartta data.
- Pallares M. (2016). In Ecuador, Political Aftershocks. *New York Times* 21.04.2016
- Rikoslaki 19.12.1889/39
- Santillán A. (2008) Aportes para una agenda ampliada de investigación en Seguridad Ciudadana Teoksessa Pontón J. ja A. Santillán (toim). *Nuevas problemáticas en seguridad ciudadano*. Ciudad Segura, 3. 359–374. FLASCO sede Ecuador, Quito
- Simmel, G. (2005) Suurkaupunki ja moderni elämä. Kirjoituksia vuosilta 1895–1917. 217s. Gaudeamus, Helsinki.
- Suhonen P. & L. Suhonen (1973). *Turvattomia suomalaisia*. Tutkimus turvattomuuden kokemisesta. Rauhan- ja konfliktitutkimuslaitos, Tampere.
- Till, K. (1994). Neotraditional towns and urban villages: the cultural production of a geography of 'otherness'. *Environment and Planning D: Society and Space* 11, 709–732
- Tuominen, M. & E. Laihin (2013). *"Stadiin kuuluu pieni rosoisuus" Helsingin turvallisuustutkimus 2012*. Helsingin kaupungin tietokeskus, Helsinki. 70 s.
- Vallejo, O (2008). Participación comunitaria en la seguridad ciudadana: la experiencia de Quito. Teoksessa Pontón J. ja A. Santillán (toim). *Nuevas problemáticas en seguridad ciudadano*. Ciudad Segura, 3. 359–374. FLASCO sede Ecuador, Quito
- Vanderschuere, F. (1996) From violence to justice and security in cities. *Environment and Urbanization* 8, 93–112.
- World Justice Project (2016). Rule of Law Index. 204 s.
- Zelinka, A. & D. Brennan (2001). Safescape: Creating safer, more liveable communities through planning design. 285s. Planners Press, Chicago.

Liite 1. Haastattelurunko Suomeksi

1. Ikä, mies/nainen
2. Kuinka kauan olet asunut alueella? Jos lyhyen aikaa, tunsitko aluetta ennen tätä?
3. Mitä asioita pelkääät asuinalueellasi tai Quitossa?
4. Koetko, että alueenne on enemmän tai vähemmän turvallisempi kuin muut kaupunginosat keskimäärin? Mitkä kaupunginosat ovat mielestänne turvattomimmat ja miksi?
5. Minkälaisissa paikoissa tunnet olosi turvallisiksi ja missä turvattomaksi? Kellonaika? Onko tuttavasi kertoneet tuntevansa olon turvattomaksi?
6. Miten pelko vaikuttaa arkielämään. Rajoittaako se sitä jotenkin?
7. Miten alue on muuttunut turvallisuuden kannalta? Onko alue turvallisempi vai turvattomampi kuin ennen?
8. Luotatko naapureihisi?
9. Jos sinulla on/olisi lapsia, miten he menisivät kouluun? Uskaltaisitko päästää lapsesi yksin ulos esimerkiksi leikkimään?
10. Miten poliisi toimii alueella? Ajattelevatko he sinun turvallisuutta ensisijaisesti? Onko poliisi korruptoitunut?
11. Luotatko vartioihin?
12. Takaako valtion politiikka turvallisen elämän kansalaisilleen?
13. Mikä aspekti huolestuttaa sinua eniten asuinalueellasi? Pimeys, tunnelit, epäsiisteys, autiot tilat/liikkuminen yksin, humalaiset, huumeiden käyttäjät, rikolliset, nuorisoporukat, ulkomaalaiset, holtittomat liikenteenkäyttäjät, ilkeiden teot ympäristössä, luonnonmullistukset, joku muu?
14. Miten parantaisit asuinaluettasi konkreettisesti, jotta se olisi turvallisempi?
15. Koetko, että voit itse vaikuttaa asuinalueenne kehittämiseen? Tiedätkö jonkin kanavan?
16. Oletko huomannut, että alueella olisi kehitetty turvallisuutta joillakin keinoilla? Onko turvallisuuden kehittäminen tärkeää?
17. Miten alueen sosiaalinen rakenne mielestäsi vaikuttaa turvallisuuteesi?
18. Haluatko, että valtio säätää lakeja, jotka rajoittavat vapauttasi, mutta jotka takaisivat turvallisuuttasi paremmin?
19. Pelkäätkö luonnonmullistuksia? Miten reagoit kun kuult, että Cotopaxi purkautuu?

Liite 2. Haastatteluissa käytetty runko

La entrevista es anónima, entonces puedes responder sin revelar tu identidad.

Es una entrevista abierta, entonces pido que digas todo que está en tu mente sobre este tema: Sentimiento de seguridad. Como tu te sientes en tu entorno, en tu barrio.

Tú no tienes que ceñirte estrictamente a las preguntas y me gustaría oír las historias concretas. La investigación es sobre las experiencias de la gente, entonces todo lo que es importante para ti es esencial. Nosotros tenemos diferentes culturas, así que yo puedo estar muy ciego para algunas cuestiones importantes.

Preguntas

1. ¿Cuál es tu edad? Sexo?
2. ¿Cuánto tiempo has vivido en este barrio? Si corto: ¿Conocías este barrio antes?
3. ¿Piensas que el barrio en que vives, está más seguro o inseguro que otros barrios en general? ¿Cuáles barrios piensas que son más inseguros en Quito? ¿Por qué?
4. ¿Cuáles son las cosas que te dan miedo en tu barrio?
5. ¿En qué tipo de lugares te sientes seguro o inseguro? ¿Hora? ¿Conocimientos?
6. ¿Cómo te afecta el miedo en tu vida cotidiana? ¿Te restringe de alguna manera?
7. ¿Cómo este barrio ha cambiado en su opinión? ¿Te sientes más seguro o inseguro?
8. ¿Tienes confianza en tus vecinos?
9. Si tienes/tuvieras niños como van/irían a la escuela? ¿Te anima/animaría dejar a tus niños afuera solos para jugar por ejemplo.
10. ¿Cómo actúa la policía en tu barrio? ¿Piensas que ellos actúan para tu seguridad como objetivo principal? ¿Piensas que hay corrupción?
11. ¿Qué piensas de los guardianes privados?
12. ¿Crees que la política del estado de Ecuador asegura una vida segura para su pueblo?
13. ¿Cuál aspecto hace más inseguro para ti a tu barrio? ¿Oscuridad, túneles, suciedad, espacios vacíos/estar solo, alcohólicos, drogadictos, criminales, grupos de jóvenes, extranjeros, usuarios de tráfico, vandalismo, cataclismo
14. ¿Cómo mejorarías tu barrio para estar más seguro?
15. ¿Opinas que tienes una oportunidad por desarrollar tu barrio? ¿Sabes algún camino de participación?
16. ¿Has notado que en la zona estaban mejorando la seguridad de alguna manera? ¿Piensas que es importante desarrollar seguridad.
17. ¿Cómo afecta la estructura social a la seguridad en la zona? ¿Qué tipo de gente viven allí?
18. ¿Quieres que el estado establezca leyes, cuales pueden limitar tu libertad (como vigilando con cámaras). ¿Cuáles podrían mejorar tu seguridad?
19. ¿Tienes miedo de cataclismos? ¿Cómo reaccionaste cuando oíste que Cotopaxi estaba erupcionando? .